

DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2016/152**tal-1 ta' Ottubru 2014****dwar l-ghajjnuna mill-Istat SA 27339 (12/C) (ex 11/NN) implimentata mill-Ġermanja għall-Ajruport ta' Zweibrücken u għal-linji tal-ajru li jużaw l-ajruport***(notifikata bid-dokument numru C(2014) 5063)***(Il-verżjoni bl-Ingliż biss hija awtentika)****(Test b'rilevanza għaž-ŻEE)**

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u, b'mod partikolari, l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 108(2) tiegħu ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidrat il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 62(1)(a) tiegħu,

Wara li talbet lill-partijiet interessati biex jipprezentaw il-kummenti tagħhom skont id-dispożizzjoni(jiet) iċċitati hawn fuq ⁽²⁾ u wara li kkunsidrat il-kummenti tagħhom,

Billi:

1. PROCĊEDURA

- (1) F'mistoqsija parlamentari ta' Diċembru 2008, il-MPE Hiltrud Breyer qajmet il-kwistjoni tal-finanzjament pubbliku tal-Ajruport ta' Zweibrücken ⁽³⁾. Hija allegat li fil-perjodu 2005-2006, il-Land Rhineland-Palatinate ("*Land*") iffianzja l-*Flugplatz GmbH Aeroville Zweibrücken* ("FGAZ") b'somma ta' EUR 2,4 miljun, li, min-naħa tagħha, l-FGAZ użatha sabiex tiffianzja l-kumpanija sussidjarja 100 % tagħha, il-*Flughafen Zweibrücken GmbH* ("FZG"). Hija allegat ukoll li matul l-istess perjodu, ix-xoghlijiet ta' kostruzzjoni li saru fl-ajruport, bi spiza ta' EUR 6,96 miljun, kienu ffinanzjati kompletament mil-Land.
- (2) Il-mistoqsija parlamentari kienet imwiegħba mill-Kummissarju Tajani nhar is-6 ta' Jannar 2009. Barra minn hekk, hija kienet irregistrata bhala lment taht CP 5/2009. Fit-22 ta' Jannar 2009, fl-24 ta' Settembru 2010 u fil-15 ta' Marzu 2011, il-Kummissjoni talbet aktar informazzjoni mill-Ġermanja, li hija pprovdiet permezz ta' ittri datati t-23 ta' Marzu 2009, is-27 ta' Jannar 2011 u d-19 ta' Mejju 2011.
- (3) Fit-8 ta' April 2008, il-Kummissjoni talbet ukoll aktar informazzjoni mil-linja tal-ajru Ryanair, li giet ipprovduta fil-15 ta' Lulju 2011. Fit-18 ta' Awwissu 2011 giet ipprezentata traduzzjoni bil-Ġermaniż tas-sottomissjoni ta' Ryanair u fis-26 ta' Settembru 2011 il-Ġermanja ddikjarat li, f'dak iż-żmien, hija ma kellhiex il-hsieb li tikkummenta dwar is-sottomissjoni ta' Ryanair.
- (4) Permezz ta' ittra datata t-22 ta' Frar 2012, il-Kummissjoni għarrfet lill-Ġermanja li hija ddecidiet li tagħti bidu għall-proċedura stipulata fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat ("id-deċiżjoni tal-ftuħ") fir-rigward tal-finanzjament pubbliku tal-operatur tal-Ajruport ta' Zweibrücken u l-inċentivi favur il-linji tal-ajru li jużaw l-ajruport.
- (5) Permezz ta' ittra datata l-24 ta' Frar 2012, il-Kummissjoni talbet aktar informazzjoni wara d-deċiżjoni tal-ftuħ. Il-Ġermanja bagħtet il-kummenti tagħha dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ fl-4 ta' Mejju 2012 u wiegħbet għat-talba tal-Kummissjoni għal aktar informazzjoni fis-16 ta' April 2012.
- (6) Id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tagħti bidu għall-proċedura giet ippubblikata f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* ⁽⁴⁾. Il-Kummissjoni stiednet lill-partijiet interessati sabiex jissottomettu l-kummenti tagħhom dwar l-allegata għajjnuna.

⁽¹⁾ B'effett mill-1 ta' Diċembru 2009, l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE saru l-Artikoli 107 u 108, rispettivament, tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem: "TFUE"). Iż-żewġ settijiet ta' Artikoli huma, fis-sustanza tagħhom, identiċi. Għall-finijiet ta' din id-Deċiżjoni, ir-referenzi għall-Artikoli 107 u 108 tat-TFUE għandhom jinftehemu bhala referenzi għall-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE, fejn xieraq. It-TFUE introduċa wkoll ċerti tibdiliet fit-terminoloġija, bhas-sostituzzjoni ta' "Komunità" b"Unjoni" u "suq komuni" b"suq intern". It-terminoloġija tat-TFUE ser tintuża tul din id-Deċiżjoni kollha.

⁽²⁾ ĠU C 216, 21.7.2012, p. 56.

⁽³⁾ Mistoqsija bil-miktub E-6470/08 tat-2 ta' Diċembru 2008 minn Hiltrud Breyer (Verts/ALE) lill-Kummissjoni rigward is-sussidjar tal-ajruport ta' Zweibrücken mil-Land Rhineland-Palatinate.

⁽⁴⁾ ĠU C 216, 21.7.2012, p. 56.

- (7) Il-Kummissjoni rċeviet kummenti minghand erba' partijiet interessati, jiġifieri Ryanair, Airport Marketing Services ("AMS"), Germanwings u TUIFly. Hija bagħtet dawn il-kummenti lill-Ġermanja, li nġhatat l-opportunità li tirreagixxi fi żmien xahar; il-kummenti tal-Ġermanja waslu permezz ta' ittra data tas-26 ta' Ottubru 2012.
- (8) Barra minn hekk, il-Kummissjoni rċeviet aktar kummenti minghand Ryanair fl-20 ta' Diċembru 2013, fis-17 ta' Jannar 2014 u fil-31 ta' Jannar 2014. Dawk is-sottomissjonijiet intbagħtu lill-Ġermanja, li ma xtaqitx tikkummenta dwarhom.
- (9) Il-Kummissjoni talbet għal aktar informazzjoni permezz ta' ittri datati s-6 ta' Novembru 2013, l-14 ta' Marzu 2014 u t-2 ta' April 2014. Il-Ġermanja wiegħbet għat-talbiet tal-Kummissjoni għal aktar informazzjoni fis-16 ta' Diċembru 2013, fil-15 ta' Jannar 2014, fil-5 ta' April 2014, fil-15 ta' April 2014, fl-24 ta' April 2014, fil-11 ta' Ġunju 2014 u fis-27 ta' Ġunju 2014.
- (10) Permezz ta' ittra datata l-25 ta' Frar 2014, il-Kummissjoni għarrfet lill-Ġermanja bl-adozzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 ⁽⁵⁾ fl-20 ta' Frar 2014, dwar il-fatt li dawk il-linji gwida jsiru applikabbli għall-każ inkwistjoni mill-mument tal-pubblikazzjoni tagħhom f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, u tat lill-Ġermanja l-opportunità li tikkummenta dwar il-linji gwida u l-applikazzjoni tagħhom fi żmien 20 jum tax-xogħol mill-pubblikazzjoni tagħhom fil-Ġurnal Uffiċjali.
- (11) Permezz ta' ittri datati l-24 ta' Frar 2014, il-Kummissjoni għarrfet ukoll lill-partijiet terzi dwar l-adozzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 fl-20 ta' Frar 2014, dwar il-fatt li dawk il-linji gwida jsiru applikabbli għall-każ inkwistjoni mill-mument tal-pubblikazzjoni tagħhom f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, u tat lill-partijiet terzi l-opportunità li jikkummentaw dwar dawk il-linji gwida u l-applikazzjoni tagħhom fi żmien 20 jum tax-xogħol mill-pubblikazzjoni tagħhom fil-Ġurnal Uffiċjali.
- (12) Il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 ġew ippubblikati f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* fl-4 ta' April 2014. Huma hadu post il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-1994 ⁽⁶⁾ kif ukoll il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 ⁽⁷⁾.
- (13) Fil-15 ta' April 2014 ġie ppubblikat avviż f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* li stieden lill-Istati Membri u lill-partijiet interessati sabiex jissottomettu l-kummenti tagħhom dwar l-applikazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 f'dan il-każ fi żmien xahar mid-data tal-pubblikazzjoni ⁽⁸⁾.
- (14) Fit-8 ta' Mejju 2014 waslu kummenti dwar l-applikazzjoni tal-Linji Gwida tal-2014 minghand il-Ġermanja. Il-Ġermanja qablet mal-applikazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 f'dan il-każ. Il-partijiet terzi ma bagħtux kummenti.
- (15) Permezz ta' ittra datata s-17 ta' Lulju 2014, il-Ġermanja qablet b'mod eċċezzjonali li tirrinunza d-drittijiet tagħha li jirriżultaw mill-Artikolu 342 tat-Trattat flimkien mal-Artikolu 3 tar-Regolament 1/1958 ⁽⁹⁾ u li jkollha din id-Deċiżjoni adottata u nnotifikata skont l-Artikolu 297 tat-Trattat bl-Ingliż.

2. SFOND GĦALL-INVISTIGAZZJONI U KUNTEST TAL-MIŻURI

2.1. L-ISTORJA U L-IŻVILUPP TAL-AJRUPORT TA' ZWEIBRÜCKEN

- (16) L-Ajruport ta' Zweibrücken kien mitjar militari sal-1991, meta mbagħad ġie abbandunat mill-forzi militari tal-Istati Uniti. Mill-1992 sal-1999, il-mitjar kien soġġett għal proġett ta' konverżjoni kofinanzjat mill-Unjoni ⁽¹⁰⁾. Il-finanzjament tal-Unjoni ntuża sabiex irendi l-mitjar disponibbli għall-avjazzjoni ċivili, u l-miżuri meħtieġa kienu jinkludu l-eradikazzjoni tal-ostakoli, l-immodernizzar u l-installazzjoni ta' torri u t-nixxija tar-runway. L-investituri privati tal-proġett ipprevedew ukoll il-ħolqien sussegwenti ta' park kummerċjali, park multimedjali u installazzjonijiet ta' divertiment.

⁽⁵⁾ Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni — Linji Gwida dwar l-ghajnuna mill-Istat għall-ajruporti u l-linji tal-ajru (ĠU C 99, 4.4.2014, p. 3).

⁽⁶⁾ Application of Article 92 and 93 of the EC Treaty and Article 61 of the EEA Agreement to State AIDS in the Aviation Sector (ĠU C 350, 10.12.1994, p. 5).

⁽⁷⁾ Community guidelines on financing of airports and start-up aid to airlines departing from regional airports (OJ C 312, 9.12.2005, p. 1).

⁽⁸⁾ ĠU C 113, 15.4.2014, p. 30.

⁽⁹⁾ Regulation No 1 of 15 April 1958 determining the languages to be used by the European Economic Community (ĠU 17, 6.10.1958, p. 385/58).

⁽¹⁰⁾ Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-22 Diċembru 1993 — K (93) 3964/6 — Konver I — u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' Diċembru 1995 — K (95) 3208 — Konver II. Għal Rhineland-Palatine, il-proġetti ta' konverżjoni kienu jinkludu l-proġett tal-"mitjar militari ta' Zweibrücken". Il-finanzjament tal-Unjoni lahaq is-somma ta' EUR 9 miljun.

- (17) Mis-sena 2000 sal-2006, b'mod ġenerali, il-mitjar ma ntużax għall-avjazzjoni kummerċjali. Huwa kien jintuża minn ajruplani militari, ajruplani privati, titjiriet ta' divertiment u titjiriet kummerċjali okkażjonali biss. Il-maġġoranza tal-passiġġieri li kienu jtiru minn u lejn l-Ajruport ta' Zweibrücken kienu ttrasportati permezz ta' titjiriet militari, filwaqt li l-bqija kienu jużaw ajruplani privati tal-kumpaniji jew titjiriet taxi. Kwalunkwe tentattivi li saru sabiex jiġu attirati operatori kummerċjali fallaw. Parti mir-raġuni kienet l-eżistenza ta' zona ta' taħriġ ta' għied fl-ajru (POLYGON) tan-NATO, li rrestringiet severament il-kapaċità tal-operatori ċivili li jaslu jew jitolqu minn Zweibrücken matul is-siġhat operatorji taż-żona ta' taħriġ.
- (18) Kien biss wara l-istabbiliment ta' zona ta' kontroll (CTR Zweibrücken), li tirregola l-użu tal-ispazju tal-ajru minn inġenji tal-ajru ċivili u militari, li seta' jiġi attirat operatur kummerċjali. It-traffiku kummerċjali b'titjiriet skedati u charter beda bit-titjira inawgurati ta' Germanwings lejn Berlin fil-15 ta' Settembru 2006. L-operatur charter TUIFly beda l-operazzjonijiet tiegħu fit-30 ta' Marzu 2007. Ryanair operat l-unika rotta tagħha minn Zweibrücken (lejn Londra Stansted) fil-perjodu bejn it-28 ta' Ottubru 2008 u t-22 ta' Settembru 2009, iżda minn hemm 'il quddiem temmet is-servizzi tagħha fl-ajruport ta' Zweibrücken.
- (19) Bhalissa, il-kapaċità annwali tal-Ajruport ta' Zweibrücken hija ta' madwar 700 000 passiġġier, iżda tista' tilhaq sa miljun passiġġier fid-dawl tal-kapaċità tar-runway u taż-żoni tal-immaniġġjar.
- (20) It-Tabella 1 tindika l-iżvilupp tal-Ajruport ta' Zweibrücken f'termini tal-ghadd ta' passiġġieri u l-movimenti tal-inġenji tal-ajru mill-2006 sal-2012.

Tabella 1

Għadd ta' Passiġġieri matul il-perjodu mill-2006 sal-2012 ⁽¹⁾

Sena	Passiġġieri	Movimenti tal-Inġenji tal-Ajru
2006	78 000	23 160
2007	288 000	26 474
2008	327 000	27 000
2009	338 000	21 000
2010	265 000	16 000
2011	224 000	14 500
2012	242 880	13 230

2.2. SITWAZZJONI ĠEOGRAFIKA TAL-AJRUPORT TA' ZWEIBRÜCKEN

- (21) L-Ajruport ta' Zweibrücken jinsab 4 km lejn ix-xlokk tal-Belt ta' Zweibrücken fil-Land Ġermaniż ta' Rheinland-Palatinate. L-eqreb ⁽¹²⁾ ajruporti oħrajn huma:
- (a) L-Ajruport ta' Saarbrücken (madwar 39 km bogħod, jew madwar 29 minuta bil-karozza)
- (b) L-Ajruport ta' Frankfurt-Hahn (madwar 128 km bogħod, jew madwar 84 minuta bil-karozza)
- (c) L-Ajruport ta' Frankfurt (Main) (madwar 163 km bogħod, jew madwar 91 minuta bil-karozza)
- (d) L-Ajruport tal-Lussemburgu (madwar 145 km bogħod, jew madwar 86 minuta bil-karozza)

⁽¹⁾ <http://www.flughafen-zweibruecken.de/de/wir-ueber-uns-de/daten-und-fakten-de>

⁽¹²⁾ Id-distanzi kollha espressi f'kilometri ta' toroq, abbażi tal-aktar rotta veloci. Sors: maps.google.com, aċċessat fil-25 ta' Ġunju 2014.

- (e) *L-Ajruport ta' Karlsruhe/Baden-Baden* (madwar 105 km boghod, jew madwar 88 minuta bil-karozza)
  - (f) *L-Ajruport ta' Metz-Nancy* (madwar 129 km boghod, jew madwar 78 minuta bil-karozza)
  - (g) *L-Ajruport ta' Strasburgu* (madwar 113-il km boghod, jew madwar 87 minuta bil-karozza)
- (22) Skont l-istudju pprovdut minn “*Desel Consulting*” u l-“*Airport Research GmbH*” fl-2009 ⁽¹³⁾, bhala medja, madwar 15 % tal-passiġġieri fis-sena joriġinaw minn Stati Membri oħrajn (il-Lussemburgu u Franza). Il-bqija tal-passiġġieri joriġinaw mill-Ġermanja stess, l-aktar mir-reġjun tal-*Kreis* (distrett) fix-xlokk ta' Saarpfalz, mill-Belt ta' Saarbrücken, mill-Belt ta' Saarlouis u mir-reġjun ta' Saarpfalz-Kreis.

2.3. STRUTTURA LEGALI U EKONOMIKA TAL-AJRUPORT TA' ZWEIBRÜCKEN

- (23) L-Ajruport ta' Zweibrücken huwa proprjetà ta' FZG u operat minnha. FZG hija kumpanija sussidjarja 100 % ta' FGAZ, li magħha hija kkonkludiet ftehim dwar it-trasferiment tal-profit u tat-telf (“Ftehim P&L”). Il-Ftehim P&L jiżgura li t-telf kollu ta' FZG jiġi kopert minn FGAZ u l-profitti kollha jiġu ttrasferiti lil FGAZ.
- (24) Min-naħa tagħha, FGAZ hija fi proprjetà kondiviża. Il-*Land* Rhineland-Palatinate għandu 50 % tal-ishma, filwaqt li l-50 % li jifdal huma proprjetà ta' *Zweckverband Entwicklungsgebiet Flugplatz Zweibrücken* (“ZEF”), assoċjazzjoni ta' entitajiet territorjali pubbliċi f'Rhineland-Palatinate. Il-proprjetarji pubbliċi ta' FGAZ ikopru l-htigijiet tal-iffinanzjar tagħha billi jipprovdu injezzjonijiet ta' kapital annwali. Skont il-Ġermanja, FGAZ innifisha ma twestaq ebda attività relatata mal-avjazzjoni. Sa fejn hija kkonċernata l-avjazzjoni, FGAZ sempliċement tgħaddi l-finanzjament pubbliku lil FZG. Madankollu, FGAZ twestaq xi attivitajiet relatati mal-kummerċjalizzazzjonijiet ta' rqajja' tal-art fil-qrib tal-ajruport.

3. DESKRIZZJONI TAL-MIŻURI U R-RAGUNIJET GHALL-BIDU TAL-PROĊEDURA

- (25) Il-Kummissjoni investigat bosta miżuri li jinvolvu lill-Ajruport ta' Zweibrücken. Il-Kummissjoni evalwat jekk dawk il-miżuri kinux jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat u jekk tali għajnuna mill-Istat tistax titqies bhala kompatibbli mas-suq intern.
- (26) Il-miżuri li ġejjin kienu investigati bhala li potenzjalment jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat lil FGAZ u FZG:
- (a) finanzjament pubbliku dirett mil-*Land* Rhineland-Palatinate u minn ZEF tal-ispejjeż tal-Ajruport ta' Zweibrücken fir-rigward ta':
    - l-investimenti fuq l-infrastruttura (2000-2009),
    - l-ispejjeż operatorji (2000-2009);
  - (b) self bankarju u parteċipazzjoni fil-fond intern tal-flus tal-*Land* Rhineland-Palatinate.
- (27) Il-miżuri li ġejjin ġew investigati bhala li potenzjalment jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat lil-linji tal-ajru li joperaw minn Zweibrücken:
- (a) skontijiet fuq it-tariffi tal-ajruport għal diversi linji tal-ajru (Germanwings, TUIFly u Ryanair);
  - (b) il-kuntratti ta' kummerċjalizzazzjoni ma' Ryanair.

3.1. FINANZJAMENT PUBBLIKU MIL-LAND RHINELAND-PALATINATE U MINN ZEF GHALL-AJRUPORT TA' ZWEIBRÜCKEN

3.1.1. DESKRIZZJONI DETTALJATA TAL-MIŻURA

- (28) Il-finanzjament pubbliku tal-Ajruport ta' Zweibrücken sar f'żewġ forom differenti. L-ewwel nett, il-*Land* Rhineland-Palatinate u ZEF appoġġjaw l-investimenti infrastrutturali speċifiċi ta' FZG b'għotjiet diretti. It-tieni nett, kull sena, il-proprjetarji ta' FGAZ injettaw kapital f'FGAZ. L-għan ta' dawn l-injezzjonijiet ta' kapital, li jkopru t-telf proprju ta' FGAZ, huwa li jippermettu lil FGAZ tikkonforma mal-obbligi tagħha skont il-Ftehim P&L, li jistabbilixxi li FGAZ trid tkopri t-telf ta' FZG.

⁽¹³⁾ Desel Consulting und Airport Research Center GmbH, “Fluggast- und Flugbewegungsprognose für den Flughafen Zweibrücken bis zum Jahr 2025”, Gutachten im Auftrag der Flughafen Zweibrücken GmbH, Settembru 2009, p. 56.

- (29) L-ghotjiet diretti li appoġġjaw l-investimenti infrastrutturali speċifiċi li saru bejn is-sena 2000 u l-2005 u bejn l-2006 u l-2009 huma elenkati fit-Tabella 2 u fit-Tabella 3.

Tabella 2

Investimenti Infrastrutturali matul il-perjodu 2000-2005

Zuwendungsbescheid vom	Maßnahmen	Gesamtkosten der Investitionsmaßnahmen	Landesmittel	Mittel des Trägers	Ausgezahlte Mittel insgesamt	Davon Landesmittel für Baumaßnahmen
2000						
5.6.2000	Wendehämmer, Boden- geräte, usw.	[...] (*)	[...]	[...]	[...]	[...]
30.11.2000	Flugzeughalle 25 × 25	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
30.11.2000	Flugzeughalle 56 × 18	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
24.11.2000	Renovierung Halle 360	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1.12.2000	Renovierung Halle 370	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2000		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2001						
23.7.2001	TODA 1. Phase	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
22.11.2001	Umorg. Sicherheitsbereich	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2001		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2002						
16.7.2002	außerord. Rep. Start- u. Landebahn	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2002		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Zuwendungsbescheid vom	Maßnahmen	Gesamtkosten der Investitionsmaßnahmen	Landesmittel	Mittel des Trägers	Ausgezahlte Mittel insgesamt	Davon Landesmittel für Baumaßnahmen
2003						
14.4.2003	Überarb. Markierungen Flugbetr. fläche	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
15.9.2003	2. Phase TODA	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2003		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2004						
26.1.2004	Gebäude 320	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1.11.2004	Luftsicherheitsmaßn.	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2004		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2005						
4.8.2005	Feuerlöschfahrzeug	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
13.12.2005	Feuerlöschfahrzeug	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2005		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(*) koperti mill-obbligju tas-segretezza professjonali

Tabella 3

Investimenti Infrastrutturali matul il-perjodu 2006-2009

Zuwendungsbescheid vom	Maßnahme	Gesamtkosten der Investitionsmaßnahme	Landesmittel	Mittel des ZEF	Mittel des Trägers	ausgezahlte Mittel des Landes	ausgezahlte Mittel des ZEF	Davon Landesmittel für Baumaßnahme
2006								
22.11.2006	Trinkwasseranlage	[...]	[...]		[...]	[...]		

Zuwendungsbescheid vom	Maßnahme	Gesamtkosten der Investitionsmaßnahme	Landesmittel	Mittel des ZEF	Mittel des Trägers	ausgezählte Mittel des Landes	ausgezählte Mittel des ZEF	Davon Landesmittel für Baumaßnahme
21.10.2008	Vorfeldbeleuchtung	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
27.10.2008	Heizgerät	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
9.11.2008	Sanierung Landebahn	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
31.10.2008	Umbau Terminal	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
24.11.2008	Wetterbeobachtungssystem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
24.11.2008	Geräte, Fahrzeuge	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2008		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2009								
12.8.2009	Landebahnsanierung	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2.9.2009	Erstellung DES	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
16.10.2009	Guard Lights	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
19.10.2009	Flugzeugschlepper, Förderband	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Gesamt 2009		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- (30) L-ammont ta' investiment totali bejn is-sena 2000 u l-2009 kien jammonta għal EUR 27 987 281, filwaqt li l-ammont totali ta' għotjiet mil-Land kien jammonta għal EUR 21 588 534. L-akbar investimenti uniċi kienu l-estensjoni tar-runway fl-2001/2003 (EUR [...]), l-immodernizzar tat-terminal fl-2006 (EUR [...]) u l-immodernizzar tar-runway fl-2008/2009 (EUR [...]).
- (31) Sa fejn huma kkonċernati l-injezzjonijiet ta' kapital mil-Land Rheinland-Palatinate/ZEF f'FGAZ u l-kopertura tat-telf ta' FZG minn FGAZ, it-Tabella 4 tipprovdi d-dejta rilevanti.
- (32) Għalhekk, ta' min jinnota li filwaqt li l-Land u ZEF it-tnejn kellhom 50 % tal-ishma f'FGAZ bejn is-sena 2000 u l-2009 u, fil-prinċipju, ipprovdew partijiet ugwali tal-injezzjonijiet ta' kapital, fir-realtà, il-Land issussidja s-sehem ta' ZEF. Sal-aħħar tal-2005, il-Land kopra wkoll, minbarra s-sehem tiegħu ta' 50 % tal-injezzjonijiet ta' kapital mehtieġa, 90 % tas-sehem ta' ZEF. Wara, il-Land naqqas il-perċentwal imsemmi l-aħħar, l-ewwel għal 80 % fl-2006 u mbagħad għal 60 % mill-2007 'il quddiem. B'konsegwenza ta' dan, il-Land kopra bejn 95 % (sal-2005) u 80 % (mill-2007 'il quddiem) tat-telf annwali ta' FGAZ.

Tabella 4

Injezzjonijiet ta' Kapital u Riżultati tal-Attivitajiet Kummerċjali

Sena	Injezzjonijiet ta' Kapital tal-Land Rhine-land-Palatinate/ZEF f'FGAZ	Riżultat annwali ta' FGAZ	Riżultati annwali ta' FZG	EBITDA FZG
2000	(...)	(...)	(...)	(...)
2001	(...)	(...)	(...)	(...)
2002	(...)	(...)	(...)	(...)
2003	(...)	(...)	(...)	(...)
2004	(...)	(...)	(...)	(...)
2005	(...)	(...)	(...)	(...)
2006	(...)	(...)	(...)	(...)
2007	(...)	(...)	(...)	(...)
2008	(...)	(...)	(...)	(...)
2009	(...)	(...)	(...)	(...)
Total	(...)	(...)	(...)	(...)

3.1.2. RAGUNIJET GHALL-FTUH TAL-PROCĊEDURA TA' INVESTIGAZZJONI FORMALI

- (33) Id-deċiżjoni tal-ftuh tagħmel distinzjoni bejn il-finanzjament pubbliku tal-investimenti fl-infrastruttura tal-Ajruport ta' Zweibrücken u l-finanzjament pubbliku tal-ispejjeż operatorji tiegħu.

3.1.2.1. *Investimenti infrastrutturali***Eżistenza tal-ghajnuna**

- (34) Id-deċiżjoni tal-ftuh innotat inizjalment li, fir-rigward tal-investimenti fl-infrastruttura tal-ajruport, FZG hija intrapriża għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Hija fakkret li fis-sentenza ta' *Leipzig/Halle* ⁽¹⁴⁾, il-Qorti Ġenerali kkonfermat li entità li tibni u topera infrastruttura tal-ajruport waqt li timponi hlas fuq l-utenti qiegħda twestaq attività ekonomika. L-unika eċċezzjoni tkun ċerti attivitajiet li jistgħu jikkwalifikaw bħala eżerċizzju tas-setgħa pubblika; dawk l-attivitajiet jikkwalifikaw bħala mhux ekonomiċi fin-natura tagħhom u, għalhekk, mhumiex soġġetti għal regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat. Id-deċiżjoni tal-ftuh talbet ukoll lill-Germanja sabiex tipprezenta aktar informazzjoni dwar liema attivitajiet jistgħu jikkwalifikaw bħala mhux ekonomiċi fin-natura tagħhom.
- (35) Id-deċiżjoni tal-ftuh osservat ukoll li FGAZ ma wettqet ebda attività relatata mal-ajruport hija stess, iżda sempliċement għaddiet il-finanzjament pubbliku li rċeviet lil FZG. Madankollu, hija nnotat li FGAZ wettqet xi attivitajiet ekonomiċi fir-rigward ta' rqajja' tal-art li jinsabu qrib l-ajruport. Minhabba dawk l-attivitajiet, id-deċiżjoni tal-ftuh kienet tal-fehma li FGAZ kienet tikkostitwixxi wkoll intrapriża għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.
- (36) Fid-dawl tal-fatt li l-ghotjiet diretti għall-proġetti ta' investiment kienu ffinanzjati mill-baġit tal-Land u li l-injezzjonijiet ta' kapital favur FGAZ (u fl-ahħar mill-ahħar FZG) oriġinaw mill-baġit pubbliku tal-Land u ta' ZEF, id-deċiżjoni tal-ftuh ikkonkludiet li l-miżuri kienu ffinanzjati permezz ta' riżorsi pubbliċi.

⁽¹⁴⁾ Il-Kawzi Kongunti T-443/08 u T-455/08 *Mitteldeutsche Flughafen AG u Flughafen Leipzig Halle GmbH vs il-Kummissjoni* (minn hawn 'il quddiem: "*Is-sentenza ta' Leipzig/Halle*") [2011] Ġabra II-1311, b'mod partikolari l-paragrafi 93-94; ikkonfermata mill-Kawża C-288/11 P *Mitteldeutsche Flughafen u Flughafen Leipzig-Halle vs il-Kummissjoni* [2012] ECLI:EU:C:2012:821.

- (37) Fir-rigward tal-mistoqsija dwar jekk FGAZ u FZG ingħatawx vantaġġ, id-deċiżjoni tal-ftuh osservat li l-finanzjament pubbliku ma jikkostitwixxi ebda vantaġġ fejn il-korp pubbliku li ta l-finanzjament aġixxa bhala Operatur tal-Ekonomija tas-Suq ("OES"). Id-deċiżjoni tal-ftuh innotat li l-Ġermanja ma pprezentat ebda evidenza li, fl-għoti tal-finanzjament pubbliku, hija aġixxiet bhala OES. Minflok, kien evidenti li, kuntrarju għal investitur privat, fl-għoti tal-finanzjament, l-awtoritajiet pubbliċi kellhom f'moħħhom kunsiderazzjonijiet ta' politika soċjali u reġjonali. Għalhekk, minhabba li ma setax jiġi konkluż li l-awtoritajiet pubbliċi aġixxew bhala OES, id-deċiżjoni tal-ftuh waslet għall-konkluzjoni preliminari li l-finanzjament pubbliku pprova vantaġġ lil FGAZ/FZG.
- (38) Id-deċiżjoni tal-ftuh imbagħad innotat li l-finanzjament pubbliku ngħata biss lil FGAZ/FZG, li allura kien ifisser li kien selettiv fin-natura tiegħu.
- (39) Fl-aħhar nett, id-deċiżjoni tal-ftuh spjegat li minhabba li kien hemm zieda fil-kompetizzjoni bejn l-ajruporti reġjonali, kwalunkwe vantaġġ mogħti lill-Ajruport ta' Zweibrücken seta' jwassal għal distorsjoni tal-kompetizzjoni. Hija rreferiet b'mod partikolari għall-Ajruport ta' Saarbrücken, li jinsab biss 39 kilometru bit-triq bogħod mill-Ajruport ta' Zweibrücken. Filwaqt li nnotat ukoll il-previżjonijiet tal-iżvilupp tat-traffiku għall-Ajruport ta' Zweibrücken, id-deċiżjoni tal-ftuh osservat ukoll li l-vantaġġ probabbilment ikollu effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.
- (40) Bhala konklużjoni, id-deċiżjoni tal-ftuh sabet li, ladarba l-elementi meħtieġa kollha ġew issodisfati, il-finanzjament pubbliku tal-investimenti infrastrutturali fl-Ajruport ta' Zweibrücken kien jikkostitwixxi għajjnuna mill-Istat.

Kompatibbiltà

- (41) Id-deċiżjoni tal-ftuh osservat li l-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 jipprovdu l-qafas li fl-isfond tiegħu tiġi vvalutata l-kompatibbiltà tal-finanzjament pubbliku tal-investimenti infrastrutturali. Huma jstabbilixxu għadd ta' kriterji, li l-Kummissjoni għandha tiegħu f'kunsiderazzjoni għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat. Skont il-punt 61 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, tali finanzjament pubbliku jkun kompatibbli meta:
- (a) il-kostruzzjoni u l-operat tal-infrastruttura jissodisfaw objettiv ta' interess komuni definit b'mod ċar (l-iżvilupp reġjonali, l-aċċessibbiltà, eċċ.);
  - (b) l-infrastruttura tkun neċessarja u proporzjonali għall-objettiv li ġie ffissat;
  - (c) l-infrastruttura jkollha prospetti sodisfaċenti għall-użu fuq perjodu ta' żmien medju, b'mod partikolari fir-rigward tal-użu tal-infrastruttura eżistenti;
  - (d) l-utenti potenzjali kollha tal-infrastruttura jkollhom aċċess għaliha b'mod ugwali u mhux diskriminatorju; u
  - (e) l-iżvilupp tal-kummerċ mhuwiex affettwat sa ċertu punt li jmur kontra l-interess tal-Unjoni.
- (42) Barra minn hekk, sabiex tkun kompatibbli, l-għajjnuna mill-Istat lill-ajruporti — bħal kwalunkwe miżura oħra ta' għajjnuna mill-Istat — għandu jkollha effett ta' inċentiv u tkun neċessarja u proporzjonali għall-objettiv legittimu segwit.
- (43) Fir-rigward tal-mistoqsija dwar jekk il-kostruzzjoni u l-operat tal-infrastruttura jissodisfaw objettiv ta' interess komuni definit b'mod ċar, id-deċiżjoni tal-ftuh innotat li l-Ajruport ta' Zweibrücken iservi biex itejjeb l-aċċessibbiltà tal-parti tal-Land Rhineland-Palatinat fejn huwa jinsab. Barra minn hekk, hija fakkret fl-affermazzjoni tal-Ġermanja li l-Ajruport jipprovdi l-iżvilupp ekonomiku tar-reġjun. Madankollu, id-deċiżjoni tal-ftuh fakkret ukoll li l-ajruport beda jipprovdi s-servizzi tal-avjazzjoni kummerċjali tiegħu mhux qabel l-2006 u li, ajruporti oħrajn, speċjalment l-Ajruport ta' Saarbrücken, jinsabu fil-qrib tiegħu u jipprovdu konnettività mar-reġjun. Abbażi tas-sejba msemmija l-aħhar, id-deċiżjoni tal-ftuh esprimiet dubji dwar jekk il-finanzjament pubbliku tal-infrastruttura ta' Zweibrücken servix objettiv ta' interess komuni jew sempliċement jirduppjax l-infrastruttura diġà disponibbli fir-reġjun.
- (44) Fir-rigward tan-neċessità u l-proporzjonalità tal-infrastruttura, il-Ġermanja sostniet li saru biss dawk l-investimenti li kienu meħtieġa sabiex tiġi żgurata l-konformità tal-Ajruport mal-istandards tas-sigurtà kollha rilevanti. Madankollu, id-deċiżjoni tal-ftuh innotat li l-Ajruport ta' Zweibrücken kien jinsab tant qrib l-Ajruport ta' Saarbrücken li kellu jitqies bhala li huwa f'kompetizzjoni miegħu. Hemm ajruporti oħrajn li jistgħu jkunu wkoll f'kompetizzjoni diretta mal-Ajruport ta' Zweibrücken, b'mod partikolari fir-rigward tat-trasportazzjoni tal-merkanzija jew tal-ivvjaġġar għal skop ta' divertiment. Taht dawn iċ-ċirkostanzi, id-deċiżjoni tal-ftuh esprimiet dubji dwar jekk l-infrastruttura fi Zweibrücken kinitx meħtieġa u proporzjonata fir-rigward tal-objettiv imsemmi.

- (45) Fir-rigward tal-prospetti tal-infrastruttura, id-deċiżjoni tal-ftuh fakkret fl-affermazzjoni tal-Ġermanja li l-ghadd ta' passigġieri kien mistenni jizdied għal madwar 335 000 fl-2015 u possibbilment għal aktar minn 1 000 000 sal-2025. Il-Ġermanja sostniet ukoll li hija kienet qed tistenna li l-Ajruport ta' Zweibrücken isir profittabbli sal-2015. Madankollu, id-deċiżjoni tal-ftuh osservat li l-Ajruport ta' Zweibrücken kien iġġenera telf dejjem ikbar sa mill-bidu tal-avjazzjoni kummerċjali fl-2006, li jqajjem dubju dwar il-kapaċità tal-Ajruport li jġġenera profitti fil-ġejjieni. Dawn id-dubji huma riaffermati mill-qrubija tal-Ajruport ta' Saarbrücken, li jista' jkun f'kompetizzjoni ma' dak ta' Zweibrücken għall-istess passigġieri. Fid-dawl ta' dan, id-deċiżjoni tal-ftuh esprimiet dubji dwar il-prospetti fuq perjodu ta' żmien medju għall-użu tal-infrastruttura tal-ajruport.
- (46) Fl-aħhar nett, id-deċiżjoni tal-ftuh esprimiet dubji dwar jekk l-utenti potenzjali kollha kellhomx aċċess għall-infrastruttura b'mod ugwali u mhux diskriminatorju. Hija qajmet ukoll il-mistoqsija dwar jekk l-iżvilupp tal-kummerċ kienx ser jiġi affettwat b'mod li jmur kontra l-interess tal-Unjoni, notevolment fid-dawl tal-qrubija tiegħu għall-Ajruport ta' Saarbrücken.

3.1.2.2. *Għajjnuna operatorja*

Eżistenza tal-ghajjnuna

- (47) Id-deċiżjoni tal-ftuh l-ewwel fakkret fil-konkluzjoni preċedenti tagħha li kemm FGAZ kif ukoll FZG huma intrapriżi għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Hija fakkret ukoll li billi l-injezzjonijiet ta' kapital originaw direttament mill-awtoritajiet pubbliċi, huma jikkostitwixxu trasferiment ta' riżorsi tal-Istat u huma imputabbli lill-Istat. Meta wiehed iqis ukoll li l-ghajjnuna operatorja teħles lill-benefiċjarju minn parti min-nefqa konnessa man-negozju tiegħu, l-injezzjonijiet ta' kapital taw lil FGAZ u FZG vantaġġ ekonomiku li huma qatt ma setgħu jiksbu taht kundizzjonijiet tas-suq normali. Fl-aħhar nett, hija fakkret li l-ghajjnuna operatorja tista' twassal għal distorsjoni tal-kompetizzjoni u taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri bl-istess mod kif jagħmel il-finanzjament pubbliku tal-investimenti infrastrutturali. Hija kkonkludiet li l-ghajjnuna operatorja fil-forma ta' injezzjonijiet ta' kapital għall-benefiċċju ta' FGAZ u FZG kienet tikkostitwixxi ghajjnuna mill-Istat.

Kompatibbiltà — Deciżjoni dwar is-SIEĠ

- (48) Il-Ġermanja sostniet li l-Ajruport ta' Zweibrücken kien fdat sabiex jipprovdi servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ("SIEĠ") u li l-ghajjnuna operatorja kienet eżentata minn notifika u kienet kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tad-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005⁽¹⁵⁾. Wara li osservat li l-Ajruport ta' Zweibrücken serva inqas minn 1 000 000 passigġier fis-sena u, għalhekk, kien konformi mal-kundizzjoni tal-Artikolu 2(1)(d) tad-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005, id-deċiżjoni tal-ftuh esprimiet dubji dwar jekk l-operat tal-Ajruport kienx jikkostitwixxi SIEĠ.
- (49) B'mod aktar partikolari, id-deċiżjoni tal-ftuh irrifjutat l-argument tal-Ġermanja li kontribut għall-iżvilupp ekonomiku u reġjonali tar-reġjun kien biżżejjed sabiex l-operat shih tal-ajruport jiġi kklassifikat bhala SIEĠ. Id-deċiżjoni tal-ftuh enfasizzat li r-reġjun kien diġà servut sewwa minn ajruporti oħrajn u li, għalhekk, ma kienx evidenti għaliex jehtieg li l-Ajruport ta' Zweibrücken jiġi fdat b'SIEĠ sabiex jipprovdi servizzi fl-ajruport.
- (50) Id-deċiżjoni tal-ftuh spjegat ukoll li, abbażi tal-informazzjoni disponibbli, ma kienx ċar jekk il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 4 tad-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005 ġewx issodisfati. L-obbligu ġenerali tal-operat tal-ajruport, inkluż fil-paragrafu 45 tal-Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (ir-Regolament dwar il-Hruġ ta' Liċenzji għat-Traffiku tal-Ajru, "LuftVZO"), ma ssodisfax il-kundizzjonijiet elenkati fl-Artikolu 4 tad-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005 u, fi kwalunkwe każ, dan l-obbligu jisfatta li kieku jiġi deciż li jingħalaq l-ajruport. Ġie osservat ukoll li minhabba d-dejta nieqsa, il-Kummissjoni ma setgħetx tivvaluta l-konformità mal-Artikolu 5 tad-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005.
- (51) Fl-aħhar nett, id-deċiżjoni tal-ftuh osservat li, minhabba li d-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2012⁽¹⁶⁾ eżentat biss l-ghajjnuna mill-Istat għall-ajruporti b'inqas minn 200 000 passigġier min-notifika, kwalunkwe ghajjnuna lill-Ajruport ta' Zweibrücken tkun trid tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni għall-perjodu mill-31 ta' Jannar 2014 'il quddiem, anki jekk din titqies bhala li tikkonforma mad-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005.

⁽¹⁵⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2005/842/KE tat-28 ta' Novembru 2005 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 86(2) tat-Trattat KE rigward ghajjnuna mill-Istat taht il-forma ta' kumpens għal servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L 312, 29.11.2005, p. 67).

⁽¹⁶⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2012/21/UE tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajjnuna mill-Istat taht il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L 7, 11.1.2012, p. 3).

Kompatibbiltà — Il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005

- (52) Id-deċiżjoni tal-ftuh fakkret li l-ghajjnuna operatorja ġeneralment ma tkunx kompatibbli mas-suq intern u li hija tista' tiġi ddikjarata bħala kompatibbli biss b'mod eċċezzjonali taħt kundizzjonijiet stretti. Skont il-punt 27 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, l-ghajjnuna operatorja tista' tiġi ddikjarata bħala kompatibbli biss għall-ajruporti li jinsabu fl-aktar reġjuni żvantaġġjati tal-Unjoni, jiġifieri, dawk li jaqgħu taħt l-Artikolu 107(3)(a) tat-Trattat, kif ukoll fl-aktar reġjuni remoti u fiż-żoni skarsament popolati. Hija osservat li l-Ajruport ta' Zweibrücken ma kienx jinsab f'xi waħda minn dawk iż-żoni, għalhekk, l-ghajjnuna ma setgħetx titqies bħala kompatibbli skont il-punt 27 tal-linji gwida.
- (53) Fir-rigward tal-possibbiltà tad-dikjarazzjoni tal-ghajjnuna operatorja bħala kompatibbli skont it-Taqsima 4.2 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, id-deċiżjoni tal-ftuh irrimarkat li l-kriterji tal-kompatibbiltà f'dik it-taqsima huma simili għal dawk elenkati fid-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005. Billi l-Kummissjoni kienet waslet għall-konklużjoni preliminari li l-kundizzjonijiet tad-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005 ma ġewx issodisfati, hija waslet għall-istess konklużjoni fir-rigward tal-kundizzjonijiet tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.
- (54) Fl-aħhar nett, id-deċiżjoni tal-ftuh innotat ukoll li, mill-31 ta' Jannar 2012, ir-regoli inklużi fit-Taqsima 4.2 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 huma supplimentati mid-dispożizzjonijiet tal-Qafas dwar is-SIEĠ tal-2012⁽¹⁷⁾. Dan ifisser li kwalunkwe finanzjament pubbliku li huwa kopert mid-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005, iżda mhux mid-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2012, mill-31 ta' Jannar 2014 'il quddiem, jissodisfa kemm ir-rekwiżiti stipulati fit-Taqsima 4.2 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, kif ukoll id-dispożizzjonijiet tal-Qafas dwar is-SIEĠ tal-2012.

Kompatibbiltà — Il-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar

- (55) Fl-aħhar nett, id-deċiżjoni tal-ftuh ikkummentat dwar il-kompatibbiltà possibbli tal-injezzjonijiet ta' kapital skont il-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar⁽¹⁸⁾. Hija osservat li minhabba li l-ajruport beda l-operat kummerċjali tiegħu mhux qabel l-2006, huwa seta' jitqies bħala li jikkostitwixxi "impriza ġdida" fis-sens tal-Linji Gwida dwar is-Salvataġġ u r-Ristrutturar, għaldaqstant l-applikazzjoni tagħhom giet eskluża. Hija nnotat ukoll li ma kien ipprezentat ebda pjan ta' ristrutturar li abbażi tiegħu setgħet tinghata l-ghajjnuna.
- (56) Għaldaqstant, abbażi tal-informazzjoni disponibbli, kien konkluż li l-ghajjnuna operatorja lil FZG/FGAZ ma setgħetx tiġi ddikjarata bħala kompatibbli mas-suq intern.

3.2. GĦAJJUNA POTENZJALI B'KONNESSJONI MA' SELF BANKARJU U L-PARTEĊIPAZZJONI FIL-ĠABRA KOMUNI INTERNA TAL-FLUS TAL-LAND RHINELAND-PALATINATE

3.2.1. DESKRIZZJONI DETTALJATA TAL-MIŻURA

- (57) Fl-20 ta' Ottubru 2009, l-FZG kisbet self ta' [...] miljun minghand *Sparkasse Südwestpfalz*. Ir-rata tal-imghax kienet iffissata għal 2,05 % fis-sena sal-15 ta' Ottubru 2012 u wara l-partijiet setgħu jerġgħu jinnegozjaw il-kundizzjonijiet. Il-Land Rhineland-Palatinate ta lil FZG garanzija ta' 100 % tas-self, minghajr ma talab xi rimunerazzjoni jew kollateral bħala hlas lura.
- (58) Mis-26 ta' Frar 2003, FGAZ kienet intitolata wkoll li tippartecipa f'"fond komuni ta' flus" (jiġifieri, fond komuni ta' finanzjament) stabbilit mill-Ministeru tal-Finanzi tal-Land Rhineland-Palatinate. Il-fond komuni ta' flus huwa mekkanizmu ta' rifinanzjament miftuh għall-imprizi li fihom il-Land għandu mill-inqas 50 % tal-ishma.
- (59) L-ammont ta' self massimu li setgħet tiegħu FGAZ mill-fond komuni ta' flus kien iffissat għal EUR 3,5 miljun mis-16 ta' Jannar 2009 'il quddiem u żdied għal EUR 6 miljun fl-1 ta' Ottubru 2009. FGAZ ma għandhiex bżonn tippovdi kollateral, ir-rati tal-imghax huma ffissati frata fuq self b'avviz ta' jum u s-self jithallas lura kull meta FGAZ ikollha likwidità disponibbli.

⁽¹⁷⁾ Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar qafas tal-Unjoni Ewropea għall-ghajjnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens ta' servizz pubbliku (2011) (ĠU C 8, 11.1.2012, p. 15).

⁽¹⁸⁾ Communication from the Commission: Community guidelines on State aid for rescuing and restructuring firms in difficulty (2004) (ĠU C 244, 1.10.2004, p. 2).

- (60) Il-Ġermanja spjegat li l-gabra komuni ta' flus tiffunzjona hekk: FGAZ titlob fondi mill-fond komuni ta' flus sabiex tiżgura l-likwidità tagħha u l-Land jipprovdi dawk il-fondi mill-fond komuni ta' flus. Ir-rati tal-imghax imposti huma rati fuq self b'avviż ta' jum ibbażati fis-suq. Jekk il-bilanċ tal-fond komuni ta' flus ikun negattiv, il-Land jerġa' jfornih billi jjeħu self fis-suq f'ismu stess. Il-Ġermanja spjegat ukoll li l-Land essenzjalment jgħaddi l-kundizzjonijiet li jikseb fis-suq tal-kapital lill-partecipanti fil-fond komuni ta' flus, biex b'hekk jippermetti lill-partecipanti — l-impriżi li fihom il-Land għandu maġġoranza tal-ishma — jiffinanzjaw lilhom infushom mill-ġdid taħt l-istess kundizzjonijiet bhal-Land innifsu.
- (61) Il-Ġermanja sostniet li, sa Mejju 2006, il-bilanċ ta' FGAZ mal-fond komuni ta' flus kien dejjem pożittiv u kien biss minn hemm 'il quddiem li beda jkun negattiv. Il-Ġermanja pprovdiet id-dejta stabbilita fit-Tabella 5 dwar il-bilanċ ta' FGAZ mal-gabra komuni ta' flus bejn l-2006 u l-2009.

Tabella 5

Bilanċ ta' FGAZ mal-fond komuni ta' flus bejn l-2006 u l-2009

Sena	Depożiti	Irtirar	Bilanċ fil-31.12.
2006	(...)	(...)	(...)
2007	(...)	(...)	(...)
2008	(...)	(...)	(...)
2009	(...)	(...)	(...)

3.2.2. RAGUNIJET GHALL-FTUH TAL-PROCĊEDURA TA' INVESTIGAZZJONI FORMALI

3.2.2.1. *Eżistenza tal-ghajnuna*

- (62) Id-deċiżjoni tal-ftuħ l-ewwel iddikjarat li FZG u FGAZ jikkostitwixxu impriżi għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Hija mbagħad osservat li kien jidher ċar li l-garanzija u l-fond komuni ta' flus kienu imputabbli lill-Istat u li ngħataw minn riżorsi pubbliċi. Madankollu, fir-rigward tas-self innifsu, id-deċiżjoni tal-ftuħ talbet għal aktar informazzjoni mill-Ġermanja dwar il-mistoqsija ta' jekk l-ghoti tas-self minn *Sparkasse Südwespfalz*, bank pubbliku, kienx imputabbli lill-Istat.
- (63) Id-deċiżjoni tal-ftuħ applikat it-test tal-OES sabiex tiddetermina jekk is-self, il-garanzija jew il-fond komuni ta' flus ipprovdewx vantaġġ lil FZG/FGAZ. Hija nnotat li, fir-rigward tas-self u tal-fond komuni ta' flus, kellha tivvaluta jekk dawn it-tnejn kinux konformi mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Komunikazzjoni dwar ir-Rata ta' Referenza tal-2008⁽¹⁹⁾. Minhabba li ma giet ipprovduta ebda informazzjoni dwar ir-rata ta' mgħax referenzjali rilevanti, il-Kummissjoni talbet lill-Ġermanja biex tipprovdi l-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex tkun tista' tivaluta jekk is-self u l-fond komuni ta' flus kinux konformi mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Komunikazzjoni dwar ir-Rata ta' Referenza tal-2008.
- (64) Fir-rigward tal-garanzija mogħtija mil-Land Rhineland-Palatinate, id-deċiżjoni tal-ftuħ osservat li jekk il-garanzija kinitx tikkostitwixxi ghajnuna mill-Istat jew le kellu jiġi vvalutat skont l-Avviż ta' Garanzija⁽²⁰⁾. Fid-dawl tal-fatt li ma kienx hemm biżżejjed informazzjoni disponibbli, id-deċiżjoni tal-ftuħ talbet lill-Ġermanja biex tipprovdi l-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex tkun tista' tiġi evalwata l-garanzija skont l-Avviż tal-Garanzija.
- (65) Imbagħad, wara li kien ikkunsidrat li s-self, il-garanzija u l-fond komuni ta' flus kienu disponibbli biss għal FGAZ/FZG, id-deċiżjoni tal-ftuħ sabet li dawn kienu selettivi. Hija kkunsidrat ukoll li — kif kien il-każ fir-rigward tal-finanzjament pubbliku tal-infrastruttura u l-ghajnuna operatorja — ma setax jiġi eskluż li s-self, il-garanzija u l-fond komuni ta' flus fixklu l-kompetizzjoni.

⁽¹⁹⁾ Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar ir-reviżjoni tal-metodu li jstabbilixxi r-rati ta' referenza u ta' skont tat-12 ta' Dicembru 2007 (ĠU C 14, 19.1.2008, p. 6).

⁽²⁰⁾ L-Avviż tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE għall-ghajnuna mill-Istat fil-forma ta' garanziji (ĠU C 155, 20.6.2008, p. 10).

- (66) Abbażi tal-informazzjoni disponibbli, id-deċiżjoni tal-ftuh b'hekk ikkonkludiet li s-self, il-garanzija pubblika u l-fond komuni ta' flus kienu jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Il-kompatibilità possibbli ta' dawk il-miżuri ma gietx ivvalutata.

3.3. SKONTIJJET FUQ IT-TARIFFI TAL-AJRUPORT GĦAL RYANAIR, GERMANWINGS U TUIFLY

3.3.1. DESKRIZZJONI DETTALJATA TAL-MIŻURA

- (67) L-iskeda tat-tariffi pprezentata mill-Ġermanja dahlet fis-sehh fl-1 ta' Ottubru 2005. Skont dik l-iskeda, it-tariffi tal-inżul jiġu ddeterminati b'referenza għall-piż massimu għat-tluġh (maximum take-off weight — "MTOW") u l-għadd ta' passiġġieri abbord. Madankollu, għal titjriet skedati b'aktar minn 50 passiġġier, hija prevista somma f'daqqa ta' EUR 6 għal kull passiġġier. Dik is-somma f'daqqa tkopri t-tariffi kollha tal-ajruport, inkluża t-tariffa tas-sigurtà ta' EUR 3,58.
- (68) Huma disponibbli serje ta' skontijiet meta jiġu ssodisfati ċerti kundizzjonijiet:
- (a) Konnessjonijiet skedati godda: l-Ajruport jagħti skont ta' 100 % fuq it-tariffi tal-inżul, tal-immaniġġjar u tal-passiġġieri għal perjodu ta' tna-x-il xahar għal kwalunkwe linja tal-ajru li topera rotta ġdida minn Zweibrücken, sakemm id-destinazzjoni l-ġdida tkun servuta ta' kuljum matul l-iskeda tas-sajf u mill-inqas tliet darbiet fil-ġimgħa matul l-iskeda tax-xitwa. Jekk il-linja tal-ajru tibbaża inġenju tal-ajru fl-ajruport, l-iskont ta' 100 % jista' jiġi estiż għal perjodu ta' sitt xhur addizzjonali.
- (b) Konnessjonijiet charter godda: l-Ajruport jagħti skont ta' 100 % fuq it-tariffi tal-inżul, tal-immaniġġjar u tal-passiġġieri għal kwalunkwe linja tal-ajru li tibda topera rotta ġdida minn Zweibrücken sakemm tilhaq limitu massimu ta' 100 000 passiġġier; konsegwentement, għal dawn l-ewwel 100 000 passiġġier, ma jithallsux tariffi tal-inżul, tal-immaniġġjar jew tal-passiġġieri. Il-linja tal-ajru trid isservi d-destinazzjoni l-ġdida ta' kuljum matul l-iskeda tas-sajf u mill-inqas tliet darbiet fil-ġimgħa matul l-iskeda tax-xitwa. Il-linji tal-ajru li jissodisfaw ċerti kundizzjonijiet oħrajn — bħaż-żieda tal-frekwenza tas-servizzi tagħhom b'50 % — 100 % f'żewġ skedi tas-sajf konsekuttivi u li jilhq u ċertu limitu massimu ta' passiġġieri — jinghataw skont iehor ta' 100 % għal ammont addizzjonali ta' bejn 50 000 — 100 000 passiġġier.

3.3.1.1. *Tariffi mhallsin minn Germanwings*

- (69) F'Awissu/Settembru 2006, Germanwings u FZG kkonkludew ftehim rigward l-istabbiliment tar-rotta Zweibrücken — Berlin Schönefeld, li bdiet topera f'Settembru 2006. Dak il-kuntratt ippreveda tariffi ta' EUR [...] għal kull passiġġier, li jkopru tariffi tal-inżul, tal-parkeġġ, tal-passiġġieri u tas-sigurtà. It-tariffi kienu skontati b'[...] għall-ewwel sena tal-operat. Mis-16 ta' Settembru 2007 'il quddiem, Germanwings hallset EUR [...] għal kull passiġġier, filwaqt li mill-1 ta' Jannar 2008 'il quddiem dak il-hlas tnaqqas għal EUR [...] għal kull passiġġier. Fid-9 ta' Jannar 2011, Germanwings temmet is-servizz tagħha lejn u minn Zweibrücken.

3.3.1.2. *Tariffi mhallsin minn TUIFly*

- (70) Il-Ġermanja pprovdiet kuntratt bejn FZG u TUIFly, li permezz tiegħu TUIFly kellha thallas somma f'daqqa ta' EUR [...] għal kull passiġġier, li tkopri t-tariffi rilevanti kollha. Madankollu, hija sostniet ukoll li TUIFly kienet eżentata mit-tariffi kollha għall-ewwel [...] passiġġier. Wara li ntlahaq dak l-ammont ta' passiġġieri fl-1 ta' Awissu 2010, TUIFly hallset somma f'daqqa ta' [...] għal kull passiġġier.

3.3.1.3. *Tariffi mhallsin minn Ryanair*

- (71) Ryanair serviet ir-rotta ta' Zweibrücken — Londra Stansted bejn it-28 ta' Ottubru 2008 u t-22 ta' Settembru 2009. Għall-ewwel sena ta' operat, FZG u Ryanair qablu fuq [...]. Bi tpattija, Ryanair impenjat ruhha li tilhaq l-ammont ta' mill-inqas [...] passiġġier fis-sena. Skont il-Ġermanja, Ryanair hallset [...].

3.3.1.4. *Servizzi riċevuti minn Germanwings, TUIFly u Ryanair*

- (72) Il-kuntratti bejn FZG u d-diversi linji tal-ajru kollha fihom taqsima dwar servizzi u tariffi addizzjonali. It-Tabella 6 tinkludi paragun tal-aktar servizzi addizzjonali importanti u l-prezzijiet mitluba lil dawk il-linji tal-ajru.

Tabella 6

Servizzi u Tariffi Addizzjonali

Servizz	Prezz TUIFly	Prezz Germanwings	Prezz Ryanair
Air Starter Unit	(...)	(...)	(...)
Ground Power Unit	(...)	(...)	(...)
Tindif tal-inġenji tal-ajru (standard)	(...)	(...)	(...)
Tindif tal-inġenji tal-ajru (waqfa matul il-lejl)	(...)	(...)	(...)
Tnehhija tas-silġ minn fuq l-inġenji tal-ajru	(...)	(...)	(...)
Ilma u Fluwidu ghat-tnehhija tas-silġ	(...)	(...)	(...)
Spazju Vojt fuq Hajt ghar-Reklamar	(...)	(...)	(...)
Kabina tal-Kiri tal-Karozzi	(...)	(...)	(...)
Aċċess għall-Hangar għal Manutenzjoni Teknika <i>ad hoc</i>	(...)	(...)	(...)
Mill-inqas 4 Konferenzi Stampa fis-sena	(...)	(...)	(...)
Żewġ Vjaġġi għall-Ġurnalisti fis-sena, organizzati mill-ajruport	(...)	(...)	(...)
PC, Printers, Telefons, Faks u Apparat tas-SITA	(...)	(...)	(...)

3.3.2. RAĠUNIJET GĦALL-FTUH TAL-PROCĊEDURA TA' INVESTIGAZZJONI FORMALI

3.3.2.1. *Eżistenza tal-ghajnuna*

- (73) Id-deċiżjoni tal-ftuh l-ewwel osservat li minhabba li FZG, li tat l-iskontijiet fuq it-tariffi tal-ajruport lid-diversi linji tal-ajru, kienet kollha kemm hi proprjetà tal-Istat u kkontrollata minnu, dawk l-iskontijiet kellhom jitqiesu bhala li ngħataw mir-riżorsi tal-Istat imsemmija qabel. Kien ikkunsidrat ukoll li kien probabbli hafna li l-Istat kien involut fil-konkluzjoni proprja tal-kuntratti mad-diversi linji tal-ajru u li l-awtorità superviżorja pubblika rilevanti kellha tapprova l-iskeda ta' tariffi tal-ajruport, bil-konsegwenza li l-ghoti ta' skontijiet fuq it-tariffi tal-ajruport lil diversi linji tal-ajru kien imputabbli lill-Istat.
- (74) Sabiex tiġi mwiegħa l-mistoqsija ta' jekk l-iskontijiet ipprovdewx vantaġġ lil-linji tal-ajru rispettivi, id-deċiżjoni tal-ftuh fakkret li kellu jiġi evalwat jekk FZG aġixxietx bhal OES fl-ghoti tal-iskontijiet. Sabiex ikun hemm konformità mat-test tal-OES, kien meħtieġ li jintwera li d-deċiżjoni li jingħataw l-iskontijiet kienet ibbażata fuq loġika ekonomika b'saħħitha, kif ukoll li din wasslet għal titjib fil-profittabbiltà tal-ajruport. Barra minn hekk, id-dhul iġġenerat mill-Ajruport b'konnessjoni ma' kuntratt ma' linja tal-ajru partikolari ma jistax ikun aktar baxx mill-ispejjeż sabiex jiġu pprovduti servizzi tal-ajruport lil dik il-linja tal-ajru.

- (75) Id-deċiżjoni tal-ftuh innotat li ma kien hemm ebda indikazzjoni li l-Ġermanja qabblat l-ispejjeż u d-dhul mistennija tul id-durata tal-kuntratti tal-linji tal-ajru rispettivi. Il-Ġermanja pprovdiet biss pjan ta' direzzjoni tan-negożju għal żmien medju li jkopri l-perjodu mill-2011 sal-2015. F'dan id-dawl, id-deċiżjoni tal-ftuh kienet tal-fehma li kien hemm dubji dwar jekk id-dhul iġġenerat mill-ftehimiet mal-linji tal-ajru kienx biżżejjed sabiex ikopri l-ispejjeż relatati mal-forniment tas-servizzi tal-ajruport lillhom. Hija nnotat li minn mindu bdiet l-operazzjonijiet kummerċjali tagħha, FZG iġġenerat telf dejjem ikbar u li l-ftehimiet ma kienu jinkludu ebda klawżola, li huma komuni fi ftehimiet oħrajn, li tippermetti lil FZG tirkupra l-iskontijiet f'każ li l-linji tal-ajru jiddeċiedu li jtemmu l-operazzjonijiet tagħhom minn Zweibrücken.
- (76) Id-deċiżjoni tal-ftuh ikkunsidrat ukoll illi kieku l-Ajruport ta' Zweibrücken aġixxa bħal OES, huwa kien ikollu jikkunsidra jekk l-għeluq tal-ajruport kienx jiġi jiswa inqas flus mit-komplija tal-operat tiegħu. Hija talbet lill-Ġermanja sabiex tipprovi informazzjoni rigward l-ispejjeż tal-għeluq tal-ajruport meta mqabbla mal-ispejjeż tat-komplija tal-operat tiegħu. Fl-aħhar nett, id-deċiżjoni tal-ftuh innotat li l-iskontijiet kienu jidhru li jinkludu t-tariffi tas-sigurtà li kellha thallas FZG għas-servizz tas-sigurtà. Hija osservat li kwalunkwe prezz mitlub lil-linji tal-ajru li ma kienx jippermetti lil FZG li tirkupra dawk l-ispejjeż kien jikkostitwixxi vantaġġ lil-linji tal-ajru. Bħala konklużjoni, id-deċiżjoni tal-ftuh esprimiet dubji serji fir-rigward tal-konformità tal-iskontijiet mogħtija lil diversi linji tal-ajru mal-prinċipju tal-OES.
- (77) Fl-aħhar nett, meta wiehed iqis li l-linji tal-ajru operaw f'suq kompetittiv u li kwalunkwe vantaġġ mogħti lilhom jagħtihom iċ-ċans li jsahħu l-pożizzjoni tagħhom f'dak is-suq, id-deċiżjoni tal-ftuh sabet li l-iskont mogħti fuq it-tariffi x'aktarx li kien ser jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri u jfjixkel jew jhedded li jfjixkel il-kompetizzjoni.
- (78) Id-deċiżjoni tal-ftuh waslet għall-konklużjoni preliminari li t-tariffi skontati kienu jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat lil-linji tal-ajru rispettivi (Germanwings, TUIFly u Ryanair).

3.3.2.2. *Kompatibbiltà*

- (79) Id-deċiżjoni tal-ftuh ivvalutat jekk it-tariffi skontati setgħux jitqiesu bħala li jikkostitwixxu għajjnuna tal-bidu kompatibbli skont it-Taqsima 5 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni esprimiet id-dubji tagħha dwar jekk id-diversi kundizzjonijiet għall-kompatibbiltà tal-għajjnuna tal-bidu ġewx issodisfati.
- (80) B'mod partikolari, id-deċiżjoni tal-ftuh osservat li:
- (a) kien hemm dubji dwar jekk it-tariffi skontati kinux jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-punt 79(c) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, minhabba li ma kienx ċar jekk u kif l-iskontijiet kienu marbuta ma' żieda fl-għadd ta' passiġġieri;
  - (b) kien hemm dubji dwar jekk it-tariffi skontati kinux jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-punt 79(d) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, minhabba li ma kienx ċar jekk l-iskontijiet kinux digressivi u limitati fit-tul tagħhom;
  - (c) kien hemm dubji dwar jekk it-tariffi skontati kinux jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-punt 79(e) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, minhabba li ma kienx ċar liema spejjeż kienu koperti mit-tariffi skontati;
  - (d) kien hemm dubji dwar jekk it-tariffi skontati kinux jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-punt 79(f) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, minhabba li l-miżura ma kinitx tidher li hija marbuta mal-ispejjeż eliġibbli;
  - (e) kien hemm dubji dwar jekk it-tariffi skontati kinux jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-punt 79(h) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, minhabba li ma kien hemm ebda indikazzjoni li FZG għamlet l-intenzjoni tagħha pubblika li tagħti l-iskontijiet u li offriethom ukoll lil linji tal-ajru oħrajn;
  - (f) kien hemm dubji dwar jekk it-tariffi skontati kinux jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-punt 79(i) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, minhabba li ma kien hemm ebda pjan ta' negożju disponibbli dwar il-profitabbiltà tar-rotot benefiċjarji u ma kienx ċar jekk kienx hemm impatt fuq ir-rotot kompetitivi;

- (g) kien hemm dubji dwar jekk it-tariffi skontati kinux jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-punt 79(j) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, minhabba li ma kien hemm ebda indikazzjoni li l-lista mehtieġa kienet giet prodotta;
- (h) kien hemm dubji dwar jekk it-tariffi skontati kinux jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-punti 79(k) u 79(l) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005; u
- (i) kien hemm dubji dwar jekk it-tariffi skontati kinux jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-punt 80 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, minhabba li ma kienx ċar jekk it-tariffi skontati kinux akkumulati ma' tipi oħrajn ta' għajnuna.
- (81) Bħala konklużjoni, il-Kummissjoni waslet għall-konklużjoni preliminari li t-tariffi skontati ma setgħux jitqiesu bħala għajnuna tal-bidu kompatibbli, minhabba li ma jissodisfawx il-kundizzjonijiet kollha elenkati fit-Taqsima 5 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.

3.4. KUNTRATTI TA' KUMMERĊJALIZZAZZJONI MA' RYANAIR U AMS

3.4.1. DESKRIZZJONI DETTALJATA TAL-MIŻURA

- (82) Ġew konklużi żewġ ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' Ryanair u mas-sussidjarja tagħha AMS. Skont l-ewwel kuntratt, konkluż bejn Ryanair u FZG, din tal-aħhar hallset EUR [...] lil Ryanair għal diversi attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni mwettqa minn Ryanair.
- (83) Fis-6 ta' Ottubru 2008 gie konkluż it-tieni kuntratt bejn il-Land Rhineland-Palatinate, irrappreżentat mill-Ministeru tal-Ekonomija, tat-Traffiku, tal-Agricoltura u tal-Vitikultura, u AMS. La FGAZ u lanqas FZG ma huma partijiet f'dak il-kuntratt. Skont il-kuntratt, AMS ipprovdiet diversi attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni, bħat-tqegħid ta' links għal siti web determinati mil-Land fuq is-sit web ta' Ryanair u l-inklużjoni ta' testi qosra dwar il-Land Rhineland-Palatinate fuq is-sit web ta' Ryanair. Matul l-ewwel sena, il-Land hallas lil AMS ammont totali ta' EUR [...], filwaqt li għat-tieni sena s-servizzi kellhom jitnaqqsu u l-Land kellu jhallas EUR [...].
- (84) Billi Ryanair temmet is-servizzi tagħha lejn u minn Zweibrücken wara inqas minn sena, il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għat-tieni sena eventwalment tħassar u l-prezz għall-ewwel sena tnaqqas għal [...] tal-prezz maqbul. Fil-prattika, il-Land Rhineland-Palatinate mbaġhad hallas ammont totali ta' EUR 320 833 lil AMS għas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Jidher li AMS wettqet l-attivitajiet kollha maqbula.

3.4.2. RAĠUNIJET GĦALL-FTUH TAL-PROCĊEDURA TA' INVESTIGAZZJONI FORMALI

3.4.2.1. *Eżistenza tal-għajnuna*

- (85) Id-deċiżjoni tal-ftuh l-ewwel osservat li l-pagamenti mil-Land Rhineland-Palatinate lil AMS/Ryanair jinvolvu riżorsi tal-Istat u huma imputabbli lill-Istat. Sal-punt li l-prezz imhallas minn Rhineland-Palatinate qabeż il-valur ekonomiku tas-servizzi pprovduti minn AMS/Ryanair, huma jikkostitwixxu telf ta' riżorsi tal-Istat.
- (86) Sabiex jiġi evalwat jekk il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni tawx vantaġġ lil AMS/Ryanair, il-Kummissjoni kellha terġa' tapplika l-prinċipju tal-OES. Hija osservat li, fl-Ajruport ta' Zweibrücken, kienet biss Ryanair li rċeviet appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni sa ċertu punt li, apparentament, il-hlasijiet ma kinux kundizzjonali fuq il-miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni b'impatt li jista' jitkejjel (bħal żieda fl-ghadd ta' passigġieri), u li ma kienx magħruf jekk il-Land Rhineland-Palatinate kellux kontroll fuq il-forniment tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni minn AMS/Ryanair. Id-deċiżjoni tal-ftuh innotat ukoll li l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni kien marbut b'mod ċar mar-rotta Zweibrücken — Londra Stansted, sabiex b'hekk seta' jitqies bħala inċentiv għal dik ir-rotta ġdida stabbilita minn Ryanair f'Ottubru 2008. Meta wiehed iqs li Ryanair approfittat direttament mill-attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni, kien konkluż li Ryanair kellha tkopri mill-inqas parti mill-ispejjeż relatati. Bħala konklużjoni, il-Kummissjoni esprimiet dubji dwar jekk il-Land Rhineland-Palatinate aġixxiex bħal OES, biex b'hekk ta vantaġġ lil AMS/Ryanair.
- (87) Minhabba li l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni nġhata biss lil AMS/Ryanair, kien jidher ċar li l-miżura kienet selettiva. Għall-istess raġunijiet kif deskritt fir-rigward tat-tariffi tal-ajruport skontati, id-deċiżjoni tal-ftuh sabet li l-miżura affettwat il-kummerċ bejn l-Istati Membri u fixklet jew heddet li tfixkel il-kompetizzjoni. Għaldaqstant, gie konkluż li l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni kien jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

3.4.2.2. **Kompatibilità**

- (88) Id-deċiżjoni tal-ftuh evalwat jekk l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni mogħti lil AMS/Ryanair jistax jittqies bhala li jikkostitwixxi għajjnuna tal-bidu kompatibbli skont it-Taqsima 5 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni esprimiet id-dubbi tagħha dwar jekk id-diversi kundizzjonijiet għall-kompatibilità tal-għajjnuna tal-bidu ġewx issodisfati. Ir-raġunijiet kienu essenzjalment l-istess bhal dawk elenkati fil-premessa (80) ta' din id-Deċiżjoni rigward il-kompatibilità tat-tariffi skontati. Għaldaqstant, hija waslet għall-konkluzjoni li l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni ma jikkostitwixxi ebda għajjnuna tal-bidu kompatibbli.

4. KUMMENTI MILL-ĠERMANJA

4.1. FINANZJAMENT PUBBLIKU MIL-LAND RHINELAND-PALATINATE/ZEF TAL-AJRUPORT TA' ZWEIBRÜCKEN

4.1.1. INFRASTRUTTURA

4.1.1.1. **Eżistenza tal-għajjnuna**

Attività ekonomika u vantaġġ

- (89) L-ewwel nett, l-awtoritajiet Ġermaniżi fakkru li huma ma kinux jaqblu mal-pożizzjoni tal-Kummissjoni li l-kostruzzjoni tal-infrastruttura tal-ajruport tikkostitwixxi attività ekonomika. Billi rrimarkat li l-Kummissjoni rreferiet primarjament għas-sentenza tal-Qorti Ġenerali fil-kawża *Leipzig-Halle*, il-Ġermanja nnotat li kien għad hemm appell pendenti kontra dik is-sentenza quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, fejn irriservat il-pożizzjoni tagħha sakemm tittiehed deċiżjoni mill-Qorti tal-Ġustizzja.
- (90) It-tieni nett, l-awtoritajiet Ġermaniżi sostnew li ebda wiehed mill-investimenti infrastrutturali magħmula qabel l-2006, meta l-Ajruport ta' Zweibrücken beda l-operazzjonijiet kummerċjali tiegħu, ma kien soġġett għal regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat. Sal-2006, l-ajruport serva biss għall-finijiet tal-avjazzjoni ġenerali u tal-avjazzjoni militari, u l-awtoritajiet Ġermaniżi sostnew li l-forniment ta' servizzi tal-ajruport għal dawn il-finijiet ma kienx jikkostitwixxi attività ekonomika. Fi kwalunkwe każ, kien affermat li minhabba l-iskala żgħira tal-operazzjonijiet fl-Ajruport ta' Zweibrücken sal-2006 (qatt ma kien hemm aktar minn 30 000 passiġġier fis-sena sal-2006), kwalunkwe finanzjament pubbliku la fixkel u lanqas hedded li jfixkel il-kompetizzjoni u ma kellu ebda effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.
- (91) It-tielet nett, l-awtoritajiet Ġermaniżi sostnew li l-maġġoranza tal-investimenti appoġġjati b'għotjiet pubbliċi kienu jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Kien enfasizzat li l-biċċa l-kbira tal-investimenti kienu meħtieġa sabiex tkun garantita s-sikurezza tal-operazzjonijiet fl-ajruport (b'mod partikolari wara ordni mill-awtorità supervizorja tas-sikurezza rilevanti u l-ilmenti mill-assocjazzjoni tal-bdoti "Cockpit"). Għalhekk, il-miżuri kollha konnessi mal-iżgurar tas-sikurezza tal-operazzjonijiet fl-ajruport kienu meqjusa bhala li jaqgħu fil-mandat tal-politika pubblika.
- (92) Il-Ġermanja ogġezzjonat bil-qawwa għall-idea li kwalunkwe miżura li taqa' fil-mandat tal-politika pubblika tista', jekk parzjalment biss, tikkonferixxi vantaġġ fuq l-ajruport inkwistjoni jekk dak il-finanzjament ma jkunx ingħata fuq bażi mhux diskriminatorja lill-ajruporti kollha fl-Istat Membru. Il-Ġermanja sostniet li l-finanzjament għall-miżuri li jaqgħu fil-mandat tal-politika pubblika ma kienx jikkostitwixxi għajjnuna mill-Istat, indipendentement mill-kwistjoni ta' jekk wiehed mill-ajruporti jew l-ajruporti kollha għandhomx iġorru l-ispejjeż għal dawn il-miżuri. F'dan ir-rigward, għandu jkun hemm interpretazzjoni uniformi tal-kunċett ta' "mandat tal-politika pubblika", speċjalment fid-dawl tal-modi differenti kif l-Istati Membri jiddefinixxu l-kunċett.
- (93) Il-Ġermanja sottomettiet lista ta' investimenti li saru b'rabta mal-mandat tal-politika pubblika bejn l-2006 u l-2009 (għall-finijiet ta' tqabbil, l-investment totali matul dak il-perjodu kien jammonta għal EUR 22 476 812).

Tabella 7

Harsa ġenerali lejn l-ispejjeż li jaqgħu fil-mandat tal-politika pubblika sottomessa mill-Ġermanja ⁽²¹⁾

	Miżuri	Spejjeż	Spejjeż totali
2006	(...)	(...)	(...)

⁽²¹⁾ Ippreżentata bhala l-Anness 8 għas-sottomissjoni tal-Ġermanja tas-27 ta' Jannar 2011.

	Miżuri	Spejjeż	Spejjeż totali
2007	(...)	(...)	(...)
	(...)	(...)	
	(...)	(...)	
	(...)	(...)	
2008	(...)	(...)	(...)
	(...)	(...)	
	(...)	(...)	
	(...)	(...)	
	(...)	(...)	
2009	(...)	(...)	(...)
	(...)	(...)	
Total finali	EUR 19 707 315		

- (94) Il-Ġermanja ddikjarat li hija tqis il-forniment tal-miżuri ta' sigurtà fl-ajruporti skont il-paragrafu 8 tal-*Luftsicherheitsgesetz* (il-Liġi dwar is-Sigurtà fl-Ajru), il-miżuri li jggarantixxu s-sikurezza operazzjonali, il-miżuri tal-kontroll tal-ajru u tas-sikurezza tal-ajru skont il-paragrafu 27c(2) tal-*Luftverkehrsgesetz* (il-Liġi dwar it-Traffiku tal-Ajru), is-servizzi meteoroloġiċi u s-servizzi tat-tifi tan-nar bhala li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika, kemm bhala investimenti jew bhala spejjeż operatorji.
- (95) Il-Ġermanja sostniet li fir-rigward tal-miżuri tal-kontroll tal-ajru u tas-sikurezza tal-ajru, il-finanzjament ta' dawk l-attivitajiet għandu jiġi kkunsidrat fid-dawl tal-paragrafu 27c(2) tal-*Luftverkehrsgesetz*. Skont dik id-dispożizzjoni, issir distinzjoni bejn ċerti ajruporti fejn il-finanzjament ta' dawk il-miżuri ta' sikurezza fil-livell federali jitqies bhala li huwa essenzjali għal raġunijiet ta' politika tat-trasport u tas-sikurezza u ajruporti reġjonali oħrajn fejn tali miżuri ma jitqisux bhala li huma strettament meħtieġa minn perspettiva federali. Din hija r-raġuni għaliex huwa ġustifikat li l-*Land* jiffinanzja pubblikament il-miżuri tas-sikurezza u tal-kontroll tal-ajru f'ajruporti reġjonali bhal *Zweibrücken*, minhabba li, inkella, l-ajruport ikollu jhallas dawk l-ispejjeż huwa stess. Għalhekk, il-finanzjament tal-miżuri tal-kontroll tal-ajru u tas-sikurezza tal-ajru, kemm jekk iffinanzjati direttament mill-Istat fuq il-livell federali kif ukoll jekk iffinanzjati mil-*Länder*, jitqies mill-Ġermanja bhala parti mill-politika pubblika fil-kazijiet kollha.
- (96) Barra minn hekk, skont il-Ġermanja, l-ispejjeż għat-taqsimat tat-tifi tan-nar ma jiġux irregolati fil-livell federali, iżda jaqgħu fi hdan il-kompetenza tal-*Länder*, li hija r-raġuni għaliex it-taqsimat tat-tifi tan-nar mhijiex iffinanzjata mill-Istat fl-ajruporti kollha. Il-Ġermanja sostniet li d-differenza fit-trattament għandha l-għerq ta' għar fraġunijiet storiċi kif ukoll oġġettivi. Primarjament, hija fin-natura tan-negozju tal-ajruporti li ajruporti reġjonali iżgħar ma jistgħux iġorru l-ispejjeż fissi għoljin li tohloq taqsimat tat-tifi tan-nar u li, għalhekk, dawn jispicċaw jithallsu mil-*Land* rispattiv.
- (97) Fir-rigward tar-rinnovazzjoni tar-runway, il-Ġermanja qalet li l-miżuri relatati jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika minhabba li kienu meħtieġa b'mod urġenti sabiex tkun garantita l-utilizzazzjoni sikura tal-Ajruport ta' *Zweibrücken*. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja sostniet li l-użu, saħansitra għal finijiet militari, ma kienx ikun possibbli mingħajr dawk il-miżuri. Għalhekk, ir-rinnovazzjoni kienet meħtieġa sabiex jiġi żgurat li l-użu militari u l-avjazzjoni ġenerali jkunu possibbli fil-livelli kollha. Għalhekk, il-Ġermanja tallega li l-ispejjeż għar-rinnovazzjoni mhumiex esklussivament konnessi mal-avjazzjoni kummerċjali.
- (98) F'dan ir-rigward, il-Ġermanja qalet li t-tip ta' rinnovazzjoni u l-ispejjeż konnessi magħha kienu meħtieġa minhabba l-istorja militari tal-ajruport. Skont il-Ġermanja, ix-xogħlijiet kienu jinvolvu ċerti perikli, minhabba li ma setgħetx tiġi eskluża l-preżenza ta' bombi mhux sploduti mill-gwerra. Fil-fatt, matul ix-xogħol ta' rinnovazzjoni apparentement tnehew żewġ bombi mhux sploduti.

- (99) Inkella, ix-xoghlijiet ta' rinnovazzjoni kienu jinkludu, fost l-oħrajn, l-adattament tar-runway għal standards moderni fir-rigward tal-wisa', it-tiġdid tas-sistema tal-iskular tal-ilma, id-dwal tan-navigazzjoni u d-dwal tar-runway, is-sinjali, il-provvista tal-enerġija f'każ ta' emerġenża b'paralleliżmu tan-netwerk u l-estensjoni taċ-ċint u tat-taxiway. Ir-rinnovazzjonijiet li jikkonċernaw id-dwal, is-sinjali u t-tnehhija tat-taxiway intalbu filmenti mressqa mill-assocjazzjoni tal-bdoti "Cockpit". Parti sostanzjali oħra tar-rinnovazzjoni kienet l-organizzazzjoni mill-ġdid tas-sigurtà tal-ajruport, inklużi ċnut godda, bibien, superviżjoni bil-vidjo u intercom, l-installazzjoni ta' bibien li jiżzerzqu, kanali tal-kejbil, eċċ.
- (100) Fl-aħhar nett, il-Ġermanja sostniet li l-gheluq tal-Ajruport ta' Zweibrücken qatt ma kien ikkunsidrat bħala għażla vijabbli, minhabba li l-operat kontinwu tal-ajruport kien meħtieġ minhabba l-finijiet tal-avjazzjoni ġenerali u militari li huwa jservi. Barra minn hekk, f'dan ir-rigward, il-Ġermanja sostniet li l-gheluq u d-dekostruzzjoni tal-ajruport ikunu assocjati ma' spejjeż mhux ġustifikabbli li jissuperaw bil-bosta l-ispejjeż investiti. Madankollu, il-Ġermanja ma pprezentat ebda stima tal-ispejjeż relatati mal-gheluq, jew tqabbil ta' dawk l-ispejjeż mal-operazzjonijiet kontinwi.
- (101) F'dan id-dawl, il-Ġermanja qalet li l-forniment ta' servizzi tal-ajruport għall-avjazzjoni kummerċjali jagħmel sens ekonomiku. Il-Ġermanja sostniet li l-maġġoranza kbira tal-ispejjeż ikollhom jithallsu f'kull każ sabiex ikunu jistgħu jiġu pprovduti servizzi tal-ajruport lill-utenti tal-avjazzjoni ġenerali u militari (infrastruttura eċċ.), għalhekk, l-avjazzjoni kummerċjali tikkawza biss spejjeż addizzjonali limitati, filwaqt li tohloq dhul addizzjonali.

Distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ

- (102) Il-Ġermanja affermat li l-finanzjament pubbliku tal-infrastruttura tal-Ajruport ta' Zweibrücken la jwassal għal distorsjoni tal-kompetizzjoni u lanqas għandu xi effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri. Il-Ġermanja sostniet ukoll li ma jistgħux jiġu dedotti la distorsjoni tal-kompetizzjoni u lanqas effett fuq il-kummerċ mis-sempliċi fatt li hemm ajruporti oħrajn li jinsabu qrib Zweibrücken. Il-Ġermanja saħqet li l-Ajruport ta' Zweibrücken mhuwiex f'kompetizzjoni mal-ajruporti elenkati fid-deċiżjoni tal-ftuħ, speċjalment mal-Ajruport ta' Saarbrücken.
- (103) Fir-rigward tar-relazzjoni bejn l-Ajruport ta' Zweibrücken u l-Ajruport ta' Saarbrücken, il-Ġermanja qalet li ż-żewġ ajruporti jikkomplimentaw lil xulxin, aktar milli huma f'kompetizzjoni. Il-Ġermanja spjegat li ż-żewġ ajruporti għandhom profili differenti, li jirriżultaw mill-infrastruttura differenti tagħhom: l-Ajruport ta' Saarbrücken għandu infrastruttura għall-passiġġieri ta' kwalità oghla (bhal bini ta' terminal modern) u jikkonċentra fuq titjiriet skedati u passiġġieri li jivvjaġġaw fuq negozju; l-Ajruport ta' Zweibrücken, min-naha l-oħra, għandu runway itwal b'kapacità ta' piż oghla, li tagħmlu aktar addattat għal inġenji tal-ajru itqal li jtiru distanza twila jew li jittrasportaw il-merkanzija. Skont il-Ġermanja, għalhekk, l-Ajruport ta' Zweibrücken jikkonċentra fuq it-titjiriet charter u t-trasportazzjoni tal-merkanzija.
- (104) Abbażi tal-komplimentarjetà perċepita bejn l-ajruporti ta' Zweibrücken u Saarbrücken, il-Ġermanja ddikjarat li hija prevista kooperazzjoni aktar mill-qrib bejn iż-żewġ ajruporti. Il-Ġermanja sostniet ukoll li l-gvernijiet regionali rispettivi diġà ddecidew li jikkooperaw aktar mill-qrib fil-ġejjieni, tant li qeghdin jipprevedu l-holqien ta' ajruport kongunt ("l-Ajruport ta' Saar-Palatinat") b'żewġ postijiet (Saarbrücken u Zweibrücken). Skont il-Ġermanja, il-kooperazzjoni għandha twassal għal sinerġiji u għall-iffrankar tal-fondi. Fl-aħhar nett, il-Ġermanja għamlet enfasi fuq id-domanda għal servizzi tal-avjazzjoni fir-reġjun (iż-żewġ ajruporti flimkien diġà għandhom 750 000 passiġġier), billi sostniet li huma biss Saarbrücken u Zweibrücken flimkien li jistgħu jissodisfaw din id-domanda kif xieraq, b'mod partikolari minhabba li l-ajruporti ġirien l-oħrajn ma jistgħux iservu bħala sostituti. Skont il-Ġermanja, għalhekk, l-"Ajruport ta' Saar-Palatinat" ġdid mhux ser ikun f'kompetizzjoni mal-ajruporti ġirien, bhal dawk tal-Lussemburgu, ta' Metz-Nancy-Lorraine u ta' Frankfurt-Hahn.

4.1.1.2. Il-kompatibbiltà

- (105) Il-Ġermanja spjegat li, anki li kieku l-finanzjament pubbliku tal-miżuri ta' infrastruttura kellu jitqies bħala li jikkostitwixxi għajna mill-Istat, huwa jkun kompatibbli mas-suq intern minhabba li huwa konformi mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt 61 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005. Qabel iddiskutiet kull element meħtieġ, il-Ġermanja enfasizzat li l-investimenti infrastrutturali li saru fi Zweibrücken kienu relattivament żgħar meta mqabbla ma' dawk li nstabu li huma kompatibbli mas-suq intern f'ajruporti regionali oħrajn iffinanzjati minn fondi pubbliċi u servew biss biex jikkonvertu l-infrastruttura militari eżistenti għall-użu civili.

Il-kostruzzjoni u l-operat tal-infrastruttura jissodisfaw objettiv definit b'mod ċar ta' interess komuni

- (106) L-ewwel nett, il-Ġermanja sostniet li l-appoġġ pubbliku għall-investimenti infrastrutturali jissodisfa objettiv definit b'mod ċar ta' interess komuni: l-investimenti infrastrutturali saru f'regjun meghjun tat-tip C bil-għan li jittejjbu l-istrutturi ekonomiċi reġjonali. Il-Ġermanja rrimarkat li l-finanzjament tal-Unjoni (li kien ipprovdut mill-1991 'il quddiem permezz tal-programmi Konver I, Konver II u PERIFRA) intuża għall-konverżjoni tal-infrastruttura militari għal użu ċivili, pereżempju, għall-finanzjament tal-immodernizzar u l-installazzjoni ta' torri u l-iskular tal-ilma fir-runway. Il-Ġermanja affermat li hija ma tistax tifhem għaliex il-Kummissjoni għandha dubji dwar l-objettiv ta' interess komuni wara li pparteċipat fl-iffinanzjar tal-konverżjoni tal-mitjar militari preċedenti.
- (107) Billi pprovdiet il-kuntest storiku, il-Ġermanja spjegat li l-irtirar tal-forzi armati tal-Istati Uniti mill-mitjar ta' Zweibrücken fl-1991 ikkawża problemi strutturali sinifikanti fir-reġjun ta' Zweibrücken, bħal rata tal-qgħad ta' 20 % fil-belt ta' Zweibrücken. Għalhekk, il-Ġermanja qalet li l-konverżjoni tal-mitjar f'ajruport ċivili serva għall-iskop li jinholqu l-impjiegi u tittejjeb l-infrastruttura ekonomika reġjonali. Il-Ġermanja sostniet ukoll li s-servizzi pprovduti mill-ajruport huma indispensabbli għar-reġjun u li l-ekonomija reġjonali hija dipendenti hafna fuq infrastruttura tal-avjazzjoni li tkun faċilment aċċessibbli.
- (108) Il-Ġermanja affermat li l-unika raġuni tal-Kummissjoni sabiex tiddubita mill-konformità ma' dak il-kriterju għal darba ohra tidher li hija l-qrubija u l-kompetizzjoni perċepita mal-Ajruport ta' Saarbrücken. B'reazzjoni għal dan, il-Ġermanja reġgħet irreferiet għall-kumplimentarjetà taż-żewġ ajruporti, fejn eskudiet kwalunkwe kompetizzjoni bejniethom. Barra minn hekk, hija affermat ukoll li l-qrubija lejn ajruporti reġjonali ohrajn ma kinitx ta' importanza fir-rigward tal-kwistjoni ta' jekk l-infrastruttura sussidjata tissodisfax objettiv ta' interess komuni. Il-Ġermanja qalet ukoll li l-uniku fattur rilevanti kien l-interess tal-Land Rhineland-Palatinat, minhabba li dan ried iservi l-interessi komuni fit-territorju tiegħu stess u mhux ikollu jiddependi fuq infrastruttura li tinsab f'regjuni ohrajn.

L-infrastruttura hija necessarja u proporzjonali għall-objettiv

- (109) Il-Ġermanja spjegat li l-infrastruttura hija necessarja u proporzjonali għall-objettiv li gie ffixxat. Skont il-Ġermanja, l-investimenti infrastrutturali dejjem kienu limitati sabiex jikkumplimentaw u jestendu l-infrastruttura eżistenti, mingħajr ma joholqu faċilitajiet addizzjonali għaljin jew elaborati bla bżonn. Hija enfasizzat li ma nholoq ebda ajruport ġdid fi Zweibrücken, iżda sempliċiment kien hemm ajruport li qabel kien iservi għal skopijiet militari li gie kkonvertit għal użu ċivili. Il-Ġermanja enfasizzat ukoll li l-infrastruttura hija meħtieġa sabiex jinholqu l-impjiegi. Skont il-Ġermanja, madwar il-Land Rhineland-Palatinat, inholqu madwar 5 000 impjeg direttament jew indirettament b'konnessjoni mal-eżistenza tal-Ajruport ta' Zweibrücken. Minn fost dawk il-5 000 impjeg, sal-2011 inholqu 2 708 impjeg direttament u indirettament fl-ajruport jew fiż-żona ta' konverżjoni tal-madwar. Dawn l-impjiegi għenu wkoll sabiex jiġu ffrankati spejjeż soċjali (EUR 25 miljun fis-sena) u sabiex jinholoq introjtu mit-taxxa. Il-Ġermanja ddikjarat ukoll li l-impjiegi huma partikolarment importanti f'din iż-żona b'rata ta' qgħad li bħalissa hija 2 % aktar mill-medja tal-Land. Il-Ġermanja sostniet li żewġ opinjonijiet ta' esperti jenfasizzaw l-importanza tal-ajruport għall-ekonomija reġjonali ⁽²²⁾.
- (110) Il-Ġermanja enfasizzat għal darba ohra li l-qrubija għall-Ajruport ta' Saarbrücken ma ddgħajjfx in-neċessità u l-proporzjonalità tal-infrastruttura fi Zweibrücken. Skont il-Ġermanja, l-infrastruttura fi Zweibrücken hija meħtieġa għall-inġenji tal-ajru kbar u tqal minhabba li huma jistgħu jinżlu biss fi Zweibrücken, billi r-runway f'Saarbrücken ma tipprovdix it-tul meħtieġ. Il-Ġermanja żżid li Zweibrücken joffri wkoll il-possibbiltà ta' titjiriet bil-lejl, li hija importanti għat-titjiriet bil-merkanzija.

L-infrastruttura toffri prospetti sodisfaċenti għall-użu fuq perjodu ta' żmien medju

- (111) Il-Ġermanja ddikjarat li l-infrastruttura toffri prospetti sodisfaċenti għall-użu fuq perjodu ta' żmien medju. Il-Ġermanja enfasizzat li l-għadd ta' passiġġieri għall-Ajruport ta' Zweibrücken żdied minn 17 732 passiġġier biss fl-2005 għal 223 165 passiġġier fl-2011. Hija spjegat li, skont dak il-kriterju, huwa biss l-għadd ipprogettat ta' passiġġieri li huwa rilevanti, u li l-projezzjonijiet rilevanti juru zieda fid-domanda fir-reġjun. B'referenza għall-istudju ta' previzjoni pprovdut minn "Desel Consulting" u l-"Airport Research GmbH" fl-2009, il-Ġermanja sostniet li sal-2025 tista' tkun mistennija zieda għal mill-inqas 1 350 000 passiġġier fl-Ajruport ta' Zweibrücken.

⁽²²⁾ Prof. Dr. Heuer und Prof. Dr. Klophaus, unter Mitarbeit von Dr. Berster and Wilken, Deutsches Zentrum für Luft — und Raumfahrt, Januar 2006, "Regionalökonomische Bedeutung und Perspektiven des Flugplatzes Zweibrücken", S. 146; Desel Consulting und Airport Research Center GmbH, "Fluggast- und Flugbewegungsprognose für den Flughafen Zweibrücken bis zum Jahr 2025", Gutachten im Auftrag der Flughafen Zweibrücken GmbH, Settembru 2009, p. 85.

- (112) Il-Ġermanja affermat għal darba oħra li l-qrubija tal-Ajruport ta' Saarbrücken ma naqqsitx mill-prospetti għall-użu fuq perjodu ta' żmien medju ta' Zweibrücken. Hija ssottomettiet previżjonijiet li juru li l-Ajruport ta' Saarbrücken jista' jistenna wkoll zieda fl-ghadd ta' passiġġieri u li l-kooperazzjoni prevista bejn iż-żewġ ajruporti tizgura li dawn ma jikkompetux għall-istess passiġġieri fil-ġejjieni.

Aċċess ugwali u mhux diskriminatorju għall-infrastruttura

- (113) Il-Ġermanja ddikjarat li l-utenti potenzjali kollha tal-infrastruttura għandhom aċċess għaliha b'mod ugwali u mhux diskriminatorju. Fil-prinċipju, l-iskeda tat-tariffi mill-2005 tapplika b'mod uniformi għall-utenti kollha tal-ajruport taht l-istess kundizzjonijiet. Filwaqt li l-Ġermanja sostniet li fil-prattika ntlahaq qbil fuq xi devjazzjonijiet mill-iskeda ta' tariffi uffiċjali għat-titjiriet skedati u charter, hija qalet ukoll li ġew offruti tariffi mnaqqsin għall-ewwel sena u skontijiet lill-kumpaniji kollha tal-linji tal-ajru fuq bażi mhux diskriminatorja, bi kwoti komparabbli.

L-iżvilupp tal-kummerċ mhuwiex affettwat sa ċertu punt li jmur kontra l-interess tal-Unjoni; il-prinċipji ġenerali tan-neċessità u tal-proporzjonalità

- (114) Il-Ġermanja spjegat li l-iżvilupp tal-kummerċ mhuwiex affettwat sa ċertu punt li jmur kontra l-interess komuni abbażi tal-argumenti li saru diġà. Skont il-Ġermanja, il-miżuri kienu meħtieġa minhabba li l-Ajruport ta' Zweibrücken ma jistax jiġi sostitwit mill-Ajruport ta' Saarbrücken. Il-Ġermanja ziedet li l-investimenti infrastrutturali kienu limitati għall-miżuri meħtieġa sabiex tiġi żgurata s-sikurezza operazzjoni tal-ajruport. F'dan il-kuntest, hija enfasizzat li l-immodernizzar tar-runway kien ikun neċessarju anki li kieku l-Ajruport ma kienx disponibbli għall-avjazzjoni kummerċjali.

4.1.2. GĦAJNUNA OPERATORJA

4.1.2.1. Eżistenza tal-ġhajnuna

- (115) Fir-rigward tal-kwistjoni ta' jekk l-operat ta' ajruport huwiex attività ekonomika, il-Ġermanja tenniet li qabel ma l-Ajruport beda jipprovi servizzi għall-avjazzjoni kummerċjali fl-2006, huwa serva biss għall-finijiet tal-avjazzjoni ġenerali u tal-avjazzjoni militari. F'dan ir-rigward, il-Ġermanja sostniet li l-iffinanzjar tal-operat tal-ajruport fir-rigward ta' dawk l-attivitàjiet ma kienx jikkostitwixxi attività ekonomika.
- (116) Il-Ġermanja qalet ukoll li l-maġġoranza tat-telf ta' FZG li huwa kopert minn FGAZ permezz tal-Ftehim P&L jirriżulta mill-fatt li FZG twettaq kompiti li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Skont il-Ġermanja, il-kopertura tal-ispejjeż relatati mal-eżekuzzjoni tas-setgħat pubbliċi ma tistax tikkostitwixxi ġhajnuna mill-Istat.
- (117) Fir-rigward tal-elementi li jifdal tad-definizzjoni tal-ġhajnuna mill-Istat fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat, il-Ġermanja rreferiet għall-argumenti mressqa minnha fuq dan l-aspett fir-rigward tal-miżuri ta' investimenti infrastrutturali, fejn sostniet li huma japplikaw b'mod ugwali hawnhekk.

4.1.2.2. Kompatibbiltà

Id-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005

- (118) Il-Ġermanja sostniet li l-pagamenti annwali li jkopru t-telf ta' FZG huma konformi mal-prinċipji tad-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005. Il-Ġermanja affermat li l-liċenzja għall-operat tal-Ajruport, li timponi dmir li jopera, tikkostitwixxi l-att ta' inkarigu. Barra minn hekk, il-Ġermanja ddikjarat li l-Ajruport kien mill-inqas "fattwalment" fdat bil-forniment ta' SIEĠ. Madankollu, skont il-Ġermanja, anki li kieku l-Kummissjoni kellha ssib li ma kien jeżisti ebda att ta' inkarigu, l-ġhajnuna operatorja lill-Ajruport xorta waħda tkun konformi mal-prinċipji tar-regoli dwar l-SGEI u, għalhekk, ikollha titqies bħala kompatibbli mas-suq intern.
- (119) Barra minn hekk, il-Ġermanja ma laqgħetx is-suggeriment tal-Kummissjoni li d-dmir tal-operat skont il-liċenzja għall-operat tal-ajruport jiġi fi tmiemu awtomatikament jekk l-ajruport iwaqqaf l-operazzjonijiet tiegħu. Hija affermat li l-appoġġ finanzjarju mogħti lill-ajruport iservi biex jippermetti lill-ajruport ikompli jopera u b'hekk jissodisfa d-dmir tiegħu li jopera, jiġifieri, li jipprovi s-SIEĠ li bih kien inkarigat. Il-Ġermanja sostniet ukoll li l-prevenzjoni tal-ghelquq tal-facilità hija l-essenza tad-dmir tal-operat.

- (120) B'referenza ghad-diskrezzjoni wiesgħa tal-Istati Membri li jiddefinixxu x'jikkostitwixxi SIEĠ, il-Ġermanja rrimarkat li hija kellha d-diskrezzjoni sabiex tiddetermina n-neċessità u l-firxa tal-inkarigu tal-ajruport b'SIEĠ. Sa fejn il-Kummissjoni rreferiet għall-qrubija għall-Ajruport ta' Saarbrücken, il-Ġermanja enfasizzat għal darba ohra li, minghajr iż-żewġ ajruporti, ir-reġjun jispicċa jsolfri minn nuqqas ta' provvista ta' servizzi tal-ajruport, li allura jwassal għall-hteġa li ż-żewġ ajruporti jiġu inkarigati b'SIEĠ.

It-Taqsimiet 4.2 u 4.3 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005

- (121) Il-Ġermanja affermat li anki li kieku l-ghajnuna operatorja kellha titqies bhala li ma kinitx eżentata minn notifika skont id-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005, hija xorta wahda tkun kompatibbli skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.
- (122) Mill-bidu nett, il-Ġermanja enfasizzat li parti kbira mit-telf kopert jirriżulta mill-fatt li l-Ajruport iwettaq attivitajiet li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Barra minn hekk, hija rrimarkat li l-Ftehim P&L ma jkoprix l-ispejjeż li "normalment" ikollu jhallas operator ta' ajruport. F'dan il-kuntest, hija sostniet li parti kbira mill-ispejjeż mhux relatati mat-twettiq tal-attivitajiet li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika joriginaw mill-istorja partikolari tal-ajruport ta' Zweibrücken u, f'dan is-sens, mhumieq "spejjeż normali". Il-Ġermanja sostniet li l-Ajruport għandu l-obbligu li jakkomoda l-avjazzjoni generali u kellu jgarrab l-ispejjeż għall-konverżjoni tal-infrastruttura militari eżistenti.
- (123) Fi kwalunkwe każ, il-Ġermanja affermat li l-kundizzjonijiet tat-Taqsimiet 4.2 u 4.3 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 ġew issodisfati "fattwalment". B'mod partikolari, il-Ġermanja ddikjarat li, billi huwa biss it-telf attwali li jiġi kopert, il-preżenza ta' kumpens eċċessiv tista' tiġi eskluża.

4.2. GĦAJNUNA POTENZJALI B'KONNESSJONI MA' SELF BANKARJU U L-PARTEĊIPAZZJONI FIL-FOND INTERN TAL-FLUS TAL-LAND RHINELAND-PALATINATE

- (124) Fir-rigward tas-self bankarju, il-Ġermanja sostniet li *Sparkasse Südpfalz*, li ta s-self, jopera bhala bank kummerċjali normali u aġixxa bhala tali fl-ghoti tas-self, għalhekk, id-deċiżjoni li jingħata s-self mhijiex imputabbli lill-Istat. Il-Ġermanja żiedet li meta għet biex tiehu s-self, FZG qabblat l-offerti li saru minn diversi banek, u s-self offrut minn *Sparkasse* kien konformi mat-termini tas-suq.
- (125) Fir-rigward tal-garanzija ta' 100 % tas-self mogħti mil-Land, il-Ġermanja qalet li hija Prattika kummerċjali normali għal azzjonist li jggarantixxi s-self meħud mis-sussidjarji tiegħu. Fi kwalunkwe każ, il-Ġermanja sostniet li s-self intuża esklussivament għall-immodernizzar tar-runway, minhabba tħassib relatat mas-sikurezza u, b'hekk, jaq' fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. B'hekk, minhabba li l-miżura ffinanzjata mis-self ma kinitx soġġetta għar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat, hija sostniet li l-garanzija mogħtija mil-Land ma tikkostitwixxi ebda għajnuna. Fl-aħħar nett, il-Ġermanja affermat li anki li kieku l-garanzija kellha titqies bhala li hija soġġetta għar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat, ma ngħata ebda vantaġġ lil FZG, minhabba li r-rata tal-imghax fuq is-self garantit xorta wahda kienet oghla minn dik fuq is-self komparabbli mogħti lil FGAZ, li ma kienx kopert minn garanzija.
- (126) Fir-rigward tal-fond intern tal-flus, il-Ġermanja sostniet li l-fond inter tal-flus tal-Land huwa mekkanizmu ta' finanzjament normali użat fir-relazzjoni bejn il-kumpaniji prinċipali u s-sussidjarji. Il-Ġermanja ddikjarat li l-fond intern tal-flus huwa strument finanzjarju li gie stabbilit mil-Land fl-2002. L-istituzzjonijiet u l-fondazzjonijiet tal-Land u l-imprizi kollha rregolati mil-liġi privata, li minnhom il-Land jippossjedi aktar minn 50 %, jistgħu jippartecipaw fil-facilità tal-fond tal-flus. Il-Ġermanja spjegat li l-bilanċ tal-kont ta' kuljum tal-fond tal-flus huwa ġestit mil-"Landeshaupkasse" tal-Land.
- (127) Skont il-Ġermanja, il-fond tal-flus mhuwiex iffinanzjat direttament mill-baġit tal-Land, iżda mill-flus żejda tal-partecipanti. Il-Ġermanja tispjega wkoll li kwalunkwe flus żejda fil-fond tal-flus jiġu investiti fis-swieq kapitali; bl-istess mod, deficit jiġi bbilanċjat bis-self miksub fis-suq kapitali. B'hekk, il-Ġermanja kienet tal-opinjoni li kwalunkwe appoġġ finanzjarju mill-facilità tal-fond tal-flus ma jingħatax permezz ta' riżorsi tal-Istat u mhuwiex imputabbli lill-Istat.
- (128) Il-Ġermanja rrimarkat li anki jekk ma huwa meħtieġ ebda kollateral mingħand l-imprizi li jibbenifikaw mill-gabra komuni ta' flus, dawn jinsabu taħt is-superviżjoni tal-Land u, bhala azzjonist maġġoritarju ta' FGAZ, il-Land dejjem jista' jitlob titoli.

- (129) Fl-opinjoni tal-Ġermanja, jagħmel sens ekonomiku li l-kumpanija prinċipali tagħti ċ-ċans lis-sussidjarji tagħha jiffinanzjaw lilhom infushom b'rati komparabbli għal dawk disponibbli għall-kumpanija prinċipali — f'dan il-każ il-*Land* Rhineland-Palatinate — innifisha. Għalhekk, skont il-Ġermanja, il-finanzjament derivat mill-fond tal-flus ma jistax jitqabbel ma' self klassiku. Fl-aħħar nett, il-Ġermanja affermat li l-*Land* qatt ma injetta riżorsi mill-baġit regolari tiegħu fil-fond tal-flus, iżda minflok strah fuq il-kapital fis-suq, fejn kien meħtieġ.
- (130) Fid-dawl tal-affermazzjoni li s-self, il-garanzija u l-fond tal-flus ma jikkostitwixxu ebda għajna mill-Istat, il-Ġermanja ma pprezentat ebda argument dwar il-kompatibbiltà tagħhom.

4.3. SKONTIJET FUQ IT-TARIFFI TAL-AJRUPORT GĦAL RYANAIR, GERMANWINGS U TUIFLY

- (131) Il-Ġermanja sostniet li l-kuntratti bejn l-Ajruport ta' Zweibrücken u d-diversi linji tal-ajru ma kienu jinkludu ebda għajna mill-Istat, minhabba li qabelxejn ma kinux imputabbli lill-Istat. Hija affermat li n-negozjati u l-konkluzjoni ta' dawk il-ftehimiet kienu r-responsabbiltà ta' FZG u kienu jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-kompiti purament kummerċjali tagħha. Skont il-Ġermanja, filwaqt li l-kuntratti kienu diskussi mal-bord superviżorju ta' FZG, il-*Land* Rhineland-Palatinate kien involut biss indirettament permezz tar-rappreżentanti tiegħu fuq il-bord superviżorju ta' FGAZ. Il-Ġermanja ziedet li l-*Land* ma ppartecipax direttament fi kwalunkwe negozjati mal-linji tal-ajru dwar l-iskontijiet. Il-Ġermanja sostniet li l-imputabbiltà tista', finalment, ma tirriżultax mill-fatt li l-iskeda ta' tariffi kellha tiġi approvata minn awtorità superviżorja pubblika skont il-paragrafu 43a tal-LuftVZO, li huwa rekwiżit regolatorju ġenerali li japplika għall-ajruporti pubbliċi u privati bl-istess mod.
- (132) Il-Ġermanja kienet ukoll tal-opinjoni li l-iskontijiet mogħtija lil diversi linji tal-ajru ma tawhom ebda vantaġġ selettiv, billi l-iskontijiet kienu ugwalment disponibbli għal-linji tal-ajru interessati kollha. Hija sostniet li l-iskontijiet kienu jagħtu vantaġġ selettiv biss li kieku ma kinux disponibbli fuq bażi mhux diskriminatorja u li kieku kien hemm linja tal-ajru waħda li hallset tariffi oghla jew orhos minn oħrajn, mingħajr ma kien hemm xi raġuni oġġettiva għal din id-differenzjazzjoni.
- (133) Skont il-Ġermanja, fl-istess hin, l-ghoti tal-iskontijiet jitqies bhala li għamel sens ekonomiku għal FZG, minhabba li ppermetta lil-linji tal-ajru jstabbilixxu lilhom infushom f'ajruport li kien għdid għall-avjazzjoni kummerċjali. Il-Ġermanja sostniet li, bl-ghoti tal-iskontijiet, l-Ajruport iddistribwixxa r-riskju involut fl-istabiliment ta' rotta għdida bejnu u l-linji tal-ajru, filwaqt li ppermetta wkoll li ż-żewġ naħat japprofittaw minn zieda fl-ghadd ta' passigġieri. Il-Ġermanja affermat li, mingħajr l-iskontijiet, il-linji tal-ajru ma kinux ikunu lesti li jstabbilixxu lilhom infushom fi Zweibrücken.
- (134) Il-Ġermanja qalet li l-iskontijiet għal-linji tal-ajru għandhom jitqiesu bhala possibbiltà sabiex jiġi ġġenerat dhul addizzjonali għal FZG, billi l-ispejjeż fissi għall-operat tal-ajruport kellhom jithallsu f'kull każ (biex iservi għall-avjazzjoni ġenerali u militari), filwaqt li l-istabiliment ta' linji tal-ajru għodda jikkawża biss spejjeż varjabbli addizzjonali marginali hafna. Skont il-Ġermanja, minhabba li l-inizjattiva li jiġu servuti linji tal-ajru għodda ma wasslitx għal spejjeż inkrementali notevoli, ma kienx meħtieġ li jithejjew pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju *ex ante* sabiex jiġi ddeterminat jekk kuntratt ma' linja tal-ajru jkunx inkrementalment profittabbli.
- (135) Skont il-Ġermanja, it-tariffi mnaqqsin tal-ajruport mhumix selettivi minhabba li nġhataw fuq bażi mhux diskriminatorja. Għalhekk, il-Ġermanja kienet tal-opinjoni li ma kien hemm ebda distorsjoni tal-kompetizzjoni. Il-Ġermanja affermat li l-linji tal-ajru ma setgħux johlqu pożizzjoni aktar b'sahhitha fis-suq abbażi ta' dawn it-tariffi.
- (136) Fid-dawl tal-affermazzjoni li l-iskontijiet offruti lil diversi linji tal-ajru ma jikkostitwixxu ebda għajna mill-Istat, il-Ġermanja ma ressqet ebda argument li jikkonċerna l-kompatibbiltà tagħhom.

4.4. KUNTRATTI TA' KUMMERĊJALIZZAZZJONI MA' RYANAIR U AMS

- (137) Il-Ġermanja enfasizzat li l-kuntratti ta' kummerċjalizzazzjoni konkluzi bejn il-*Land* u AMS huma indipendenti minn FZG. Il-Ġermanja affermat li l-ghan tal-kuntratti ta' kummerċjalizzazzjoni kien li jinxtrow servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni bi prezz tas-suq li primarjament jippromwovu lil-*Land* Rhineland-Palatinate bhala destinazzjoni għat-turiżmu u għal attivitajiet ekonomiċi. Skont il-Ġermanja, billi l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma kienx immirat speċifikament biex jippromwovi lill-ajruport, ma kien hemm ebda konnessjoni bejn il-miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni u l-ghadd ta' passigġieri. Il-Ġermanja ddikjarat li, incidentalment, il-miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni mmiraw ukoll li jippromwovu l-Ajruport ta' Zweibrücken.

- (138) Filwaqt li enfasizzat li bil-konklużjoni tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni l-*Land* sempliċiment xtara s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni bil-prezz tas-suq, il-Ġermanja sostniet li l-kuntratt ta' kummerċjalizzazzjoni ma kienx jinkludi għajjnuna mill-Istat u ma kellux bżonn jiġi vvalutat bhala miżura ta' għajjnuna li minnha tibbenifika linja tal-ajru skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.

5. KUMMENTI MILL-PARTIJET INTERESSATI

5.1. RYANAIR

5.1.1. TARIFFI TAL-AJRUPORT SKONTATI

- (139) Ryanair affermat li l-iskontijiet mogħtija lil diversi linji tal-ajru minn FZG ma kienu jinkludu ebda għajjnuna mill-Istat, minhabba li kienu konformi mal-prinċipju tal-OES. L-ewwel nett, Ryanair sostniet li fl-applikazzjoni tal-prinċipju tal-OES għar-relazzjoni bejn l-ajruport u l-linji tal-ajru, għandu jiġi mistoqsi biss jekk il-kuntratt kienx inkrementalment profittabbli għall-ajruport. Ryanair kienet tal-fehma li l-ispejjeż infrastrutturali u operatorji fissi kollha għandhom jiġu ttrattati bhala spejjeż mitlufa. Skont Ryanair, meta tiġi tivvaluta jekk il-kuntratt kienx konformi mal-prinċipju tal-OES, b'hekk, il-Kummissjoni għandha tikkunsidra biss l-ispejjeż inkrementali tal-ajruport, li huma direttament relatati mal-forniment ta' servizzi fl-ajruport lil-linja tal-ajru inkwistjoni, u teżamina jekk id-dhul totali derivat mill-kuntratt kienx jissupera dawk l-ispejjeż inkrementali. F'dan il-kuntest, Ryanair enfasizzat li l-ispejjeż tal-infrastruttura ma kellhom ebda konnessjoni mal-ftehim bejn Ryanair u FZG u li, għalhekk, dawn ma jistgħux jitqiesu bhala spejjeż inkrementali konnessi ma' dak il-ftehim.
- (140) Min-naħa l-oħra, fil-valutazzjoni tal-introjtu, Ryanair affermat li l-Kummissjoni għandha tikkunsidra wkoll l-esternalitajiet tan-netwerk li kienu mistennija jimmaterializzaw meta FZG u Ryanair ikkonkludew il-kuntratt dwar is-servizzi fl-2008. Ryanair qalet li l-fatt li fl-aħhar mill-aħhar dawk l-esternalitajiet tan-netwerk ma mmaterjalizzawx ma setax ikun previst u, għalhekk, ma kellu ebda rilevanza.
- (141) Ryanair spjegat ukoll li l-iskont ma ffavorixxiex lil Ryanair b'mod selettiv. Ryanair affermat li l-iskont disponibbli għall-ewwel sena tal-operazzjonijiet kien offrut bhala rikonossiment għar-riskju kummerċjali sinifikanti li hija hadet meta stabbilixxiet operazzjonijiet skedati matul is-sena kollha lejn ajruport li f'dak iż-żmien kien għadu mhux magħruf. Skont Ryanair, fil-każ ta' Zweibrücken ma kien jagħmel ebda sens għal Ryanair li taċċetta tali riskju kummerċjali mingħajr skema ta' incentiv.
- (142) Barra minn hekk, Ryanair iddikjarat li arrangament simili kien miftuħ għal kwalunkwe linja tal-ajru oħra, jiġifieri l-iskont fuq it-tariffi għas-servizzi offruti fl-ajruport għall-ewwel sena tal-operat kien disponibbli għal-linji tal-ajru kollha li bdew rotot godda minn Zweibrücken. B'mod partikolari, Ryanair enfasizzat li l-kuntratt tagħha ma' FZG kien jinkludi klawżola li tgħid li "[d]an il-Ftehim jiġi konkluż fuq bażi mhux esklussiva. Il-Partijiet jaqblu li l-kundizzjonijiet mogħtija lil Ryanair skont il-Ftehim ikunu disponibbli wkoll, fuq bażi trasparenti u mhux diskriminatorja, għal kwalunkwe linja tal-ajru oħra li timpenja ruhha għal volum ekwivalenti ta' attività tal-linji tal-ajru fl-Ajruport" ⁽²³⁾.
- (143) Fi kwalunkwe każ, Ryanair sostniet li l-ftehimiet bejnha u FZG ma jistgħux jinkludu għajjnuna mill-Istat minhabba li mhumiex imputabbli lill-Istat. Ryanair affermat li l-evidenza użata mill-Kummissjoni sabiex turi l-imputabbiltà lill-Istat mhijiex biżżejjed, minhabba li din tista' tirrifletti l-interess tal-awtoritajiet pubbliċi fir-relazzjonijiet kummerċjali tal-ajruport u fil-gejġieni tiegħu, iżda ma turi ebda involviment attwali tal-awtoritajiet pubbliċi fin-negożjati u l-ftehimiet ta' FZG ma' Ryanair.
- (144) Barra minn hekk, Ryanair ippreżentat serje ta' noti mhejjija minn Oxera, kif ukoll analiżi mhejjija mill-Professur Damien P. McLoughlin.

Nota 1 ta' Oxera — Identifying the market benchmark in comparator analysis for MEO tests. Ryanair State aid cases (L-identifikazzjoni tal-valur referenzjarju tas-suq fl-analiżi komparattiva għat-testijiet tal-OES. Il-kawżi ta' għajjnuna mill-Istat relatati ma' Ryanair), imhejjija minn Oxera għal Ryanair, fid-9 ta' April 2013

- (145) Oxera kienet temmen li l-approċċ tal-Kummissjoni li taċċetta biss ajruporti ta' referenza li jinsabu fl-istess zona ta' lhuq tal-ajruport taht investigazzjoni huwa żbaljat.

⁽²³⁾ Il-Ftehim dwar is-Servizzi Offruti fl-Ajruport bejn Ryanair u FZG tat-22 ta' Settembru 2008, it-Taqsima 3 [traduzzjoni mhux uffiċjali].

- (146) Oxera sostniet li l-prezzijiet ta' referenza tas-suq li jinkisbu mill-ajruporti ta' referenza mhumiex inniġġsa mill-ghajjnuna mill-Istat mogħtija lill-ajruporti tal-madwar. Għalhekk, huwa possibbli li l-valur referenzjarju tas-suq jiġi kkalkolat b'mod affidabbli għat-testijiet tal-OES.
- (147) Dan minħabba li:
- (a) l-analizijiet ta' referenza jintużaw b'mod wiesa' għat-testijiet tal-OES barra mill-qasam tal-ghajjnuna mill-Istat;
  - (b) il-kumpaniji jinfluwenzaw id-deċiżjonijiet ta' xulxin biss fil-każ li l-prodotti tagħhom ikunu sostitwibbli jew kumplimentari;
  - (c) l-ajruporti fl-istess żona ta' lhuq mhux neċessarjament jikkompetu ma' xulxin, u l-ajruporti ta' referenza użati fir-rapporti pprezentati jiffaċċjaw biss kompetizzjoni limitata mill-ajruporti tal-Istat fiż-żoni ta' lhuq rispettivi tagħhom (inqas minn terz tal-ajruporti kummerċjali fiż-żoni ta' lhuq tal-ajruporti ta' referenza huma kompletament proprjetà tal-Istat u ebda wiehed minnhom ma kien soġġett għal investigazzjonijiet dwar l-ghajjnuna mill-Istat (minn April 2013));
  - (d) anki meta l-ajruporti ta' referenza jiffaċċjaw kompetizzjoni minn ajruporti tal-Istat fl-istess żona ta' lhuq, jista' jkun hemm lok sabiex wiehed jemmin li l-imġiba tagħhom tkun konformi mal-prinċipju tal-OES (pereżempju, meta s-settur privat ikollu sehem ta' sjeda kbir jew meta l-ajruport ikun immexxi mill-privat);
  - (e) l-ajruporti tal-OES mhux ser jiffissaw prezzijiet taħt l-ispiza inkrementali.

Nota 2 ta' Oxera — Principles underlying profitability analysis for MEO tests. Ryanair State aid cases (Il-prinċipji sottostanti għall-analiżi tal-profittabbiltà għat-testijiet tal-OES. Il-kawżi ta' ghajjnuna mill-Istat relatati ma' Ryanair), imhejjja minn Oxera għal Ryanair, fid-9 ta' April 2013.

- (148) Oxera sostniet li l-analiżi tal-profittabbiltà mwettqa minn Oxera fir-rapporti tagħha pprezentati lill-Kummissjoni ssegwi l-prinċipji li għandhom jiġu adottati minn investitur razzjonali fis-settur privat u tirrifletti l-approċċ li jirriżulta mill-preċedenti tal-Kummissjoni.
- (149) Il-prinċipji sottostanti għall-analiżi tal-profittabbiltà huma:
- (a) il-valutazzjoni titwettaq fi stadji;
  - (b) mhux bilfors hemm bżonn ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju *ex ante*;
  - (c) fil-każ ta' ajruport mhux traffikuż, l-approċċ ibbażat fuq il-prinċipju tas-“single till” huwa l-metodu ta' pprezzar adegwat,
  - (d) għandu jitqies biss il-qligħ marbut mal-attività ekonomika tal-ajruport li jkun qed jopera;
  - (e) għandu jiġi kkunsidrat it-tul ta' żmien kollu tal-ftehim, inkluża kull estensjoni;
  - (f) il-flussi finanzjarji futuri għandhom jiġu skontati sabiex tkun tista' tiġi vvalutata l-profittabbiltà tal-ftehimiet;
  - (g) il-profittabbiltà inkrementali li għabu magħhom il-ftehimiet ta' Ryanair għall-ajruporti għandha tiġi vvalutata abbażi ta' stimi tar-rata ta' redditu interna jew tal-miżuri bbażati fuq il-valur preżenti nett (VPN).

Analiżi tal-Professor Damien P. McLoughlin — Brand building: why and how small brands should invest in marketing (Il-bini tal-marki kummerċjali: għaliex u kif marki kummerċjali iżgħar għandhom jinvestu fil-kummerċjalizzazzjoni), imhejjja għal Ryanair, fl-10 ta' April 2013

- (150) Id-dokument kellu l-għan li jistabbilixxi l-logika kummerċjali sottostanti għad-deċiżjonijiet tal-ajruporti reġjonali li jixtru reklamar fuq Ryanair.com mingħand AMS.
- (151) Id-dokument sahaq li jeżisti għadd kbir ta' ajruporti b'saħħithom ħafna, magħrufa sewwa u li jintużaw b'mod abitwali. Il-kompetituri aktar dgħajfa għandhom jegħlbu l-imġiba statika tal-konsumaturi fir-rigward tax-xiri sabiex ikunu jistgħu jespandu n-negozju tagħhom. L-ajruporti reġjonali iżgħar iridu jsibu mod kif jikkomunikaw b'mod konsistenti l-messaġġ marbut mal-marka kummerċjali tagħhom lill-aktar udjenza wiesgħa possibbli. Il-forom tradizzjonali ta' komunikazzjoni relatata mal-kummerċjalizzazzjoni jeħtieġu nfiq li jisboq ir-riżorsi tagħhom.

Noti 3 u 4 ta' Oxera — How should AMS Agreements be treated within the profitability analysis as part of the market operator test? (Kif għandhom ikunu ttrattati l-ftehimiet ta' AMS fl-analiżi tal-profittabbiltà bhala parti mit-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq?), is-17 u l-31 ta' Jannar 2014

- (152) Ryanair issottomettiet aktar rapporti mhejjija mill-impriza ta' konsulenza tagħha Oxera. F'dawn ir-rapporti, Oxera ddiskutiet il-principji li, skont il-linja tal-ajru, għandhom jittiehdu f'kunsiderazzjoni bhala parti mit-test tal-OES fl-analiżi tal-profittabbiltà ta', minn naha waħda, il-ftehimiet dwar is-servizzi offruti fl-ajruport bejn Ryanair u l-ajruporti u, min-naha l-oħra, il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni bejn AMS u l-istess ajruporti ⁽²⁴⁾. Ryanair enfasizzat li daww ir-rapporti b'ebda mod ma jbiddu l-pożizzjoni tagħha pprezentata aktar kmieni li l-ftehimiet dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għandhom jiġu analizzati taht testijiet tal-OES separati.
- (153) Ir-rapporti indikaw li l-profitti ġġenerati minn AMS għandhom jiġu inklużi bhala introjtu f'analiżi kongunta dwar il-profittabbiltà, filwaqt li l-infiq ta' AMS irid jiġi inkorporat fl-ispejjeż. Għal dan il-ghan, ir-rapporti ssuġġerew li tiġi applikata metodoloġija bbażata fuq il-likwidità għall-analiżi kongunta tal-profittabbiltà, li tfisser li n-nefqa mill-ajruporti fuq AMS tista' tiġi ttrattata bhala nfiq operatorju inkrementali.
- (154) Ir-rapporti enfasizzaw li l-attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni jikkontribwixxu għall-holqien u s-sostenn tal-valur tal-marka kummerċjali, li jgħinu sabiex jiġu ġġenerati effetti u benefiċċji mhux biss tul il-kuntratt, iżda wkoll wara t-terminazzjoni tiegħu. Dan ikun partikolarment il-każ jekk, minhabba l-fatt li Ryanair ikkonkludiet ftehim ma' dan l-ajruport, ikun hemm linji tal-ajru oħrajn li jstabbilixxu lilhom infushom fl-ajruport, ċaqliqa li min-naha tagħha għandha tattira aktar hwienet biex jifthu hemmhekk u, għalhekk, irendu aktar introjtu minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi għall-ajruport. Skont Ryanair, jekk il-Kummissjoni tipproċedi biex twettaq analiżi kongunta tal-profittabbiltà, daww il-benefiċċji jridu jittiehdu f'kunsiderazzjoni billi l-infiq ta' AMS jiġi ttrattat bhala spejjeż operatorji inkrementali, netti mill-hlasijiet ta' AMS.
- (155) Barra minn hekk, Ryanair hija tal-opinjoni li għandu jiġi inkluż valur terminali fil-profitti inkrementali pproġettati fi tmiem il-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport sabiex jittiehed f'kunsiderazzjoni l-valur iġġenerat wara t-terminazzjoni tal-ftehim. Il-valur terminali jista' jiġi adattat fuq il-bażi ta' probabbiltà ta' "tiġdid", li tkejjel l-aspettattiva li l-profitti ser jipersistu wara t-terminazzjoni tal-ftehim ma' Ryanair jew jekk jiġu maqbula kundizzjonijiet simili ma' linji tal-ajru oħrajn. Ryanair kienet tal-fehma li mbagħad ikun possibbli li jiġi kkalkolat limitu aktar baxx għall-benefiċċji ġġenerati b'mod kongunt mill-ftehim ma' AMS u mill-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport, li jkun jirrifletti l-inċertezzi tal-profitti inkrementali wara t-terminazzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport.
- (156) Sabiex jissupplimentaw dan l-approċċ, ir-rapporti pprezentaw sintezi tar-riżultati tal-istudji dwar l-effetti tal-kummerċjalizzazzjoni fuq il-valur ta' marka kummerċjali. Daww l-istudji jirrikonoxxu li l-kummerċjalizzazzjoni tista' tappoġġja l-valur ta' marka kummerċjali u tista' tghin sabiex tinbena kljentela. Skont ir-rapporti, fil-każ ta' ajruport, il-kummerċjalizzazzjoni fuq Ryanair.com iżżid il-viżibbiltà tal-marka kummerċjali b'mod partikolari. Barra minn hekk, ir-rapporti ddikjaraw li l-ajruporti reġjonali iżgħar li jixtiequ jżidu t-traffiku tal-ajru tagħhom jistgħu għalhekk iżidu l-valur tal-marka kummerċjali tagħhom b'mod partikolari billi jikkonkludu ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS.
- (157) Fl-aħhar nett, ir-rapporti indikaw li approċċ ibbażat fuq il-likwidità għandu jiġi ppreferut fuq approċċ ta' kapitalizzazzjoni, fejn l-ispejjeż tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni pprovdu minn AMS jiġu ttrattati bhala nefqa kapitali fuq assi intangibbli (jiġifieri, il-valur tal-marka kummerċjali) ⁽²⁵⁾. L-approċċ ta' kapitalizzazzjoni jikkunsidra biss il-proporzjon tan-nefqa fuq il-kummerċjalizzazzjoni attribwibbli għall-assi intangibbli ta' ajruport. L-infiq fuq il-kummerċjalizzazzjoni jiġi ttrattat bhala nefqa kapitali f'assi intangibbli u mbagħad jiġi deprezzat għat-tul tal-kuntratt, b'kunsiderazzjoni ta' valur residwu mat-terminazzjoni prevista tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport. Dan l-approċċ ma jikkunsidrax il-profitti inkrementali li ġġib magħha l-konkluzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport ma' Ryanair u huwa wkoll diffiċli li jiġi kkalkolat il-valur tal-assi intangibbli minhabba l-ispejjeż tal-marka kummerċjali u l-perjodu ta' żmien ta' użu tal-assi. Il-metodu tal-likwidità huwa aktar addattat minn approċċ ta' kapitalizzazzjoni, minhabba li tal-aħhar ma jaqbadx il-benefiċċji pożittivi għall-ajruport li huma mistennija bhala riżultat tal-iffirmar tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport ma' Ryanair.

⁽²⁴⁾ Oxera, "How should AMS agreements be treated within the profitability analysis as part of the market economy operator test?" (Kif għandhom ikunu ttrattati l-ftehimiet ta' AMS fl-analiżi tal-profittabbiltà bhala parti mit-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq?) imhejji għal Ryanair, fis-17 ta' Jannar 2014.

⁽²⁵⁾ Oxera, "How should AMS agreements be treated within the profitability analysis as part of the market economy operator test? — Practical application" (Kif għandhom ikunu ttrattati l-ftehimiet ta' AMS fl-analiżi tal-profittabbiltà bhala parti mit-test tal-operatur f'ekonomija tas-suq? — Applikazzjoni Prattika) imhejji għal Ryanair, fil-31 ta' Jannar 2014.

5.1.2. FTEHMIET DWAR IS-SERVIZZI TA' KUMMERĊJALIZZAZZJONI

- (158) Ryanair enfasizzat li l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' AMS huma separati mill-ftehimiet ta' Ryanair mal-ajruporti u għandhom jiġu valutati separatament, minhabba li ma jistgħux jitqiesu bhala benefiċjarju wiehed. Il-ftehimiet ġew innegozjati b'mod indipendenti, kienu relatati ma' servizzi differenti u ma kinux soġġetti għal xi rabta li tiġġustifika l-kunsiderazzjoni tagħhom bhala miżura waħda ta' għajjnuna allegatament mogħtija mill-Istat. Il-konklużjoni ta' ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS mhijiex kundizzjoni għall-operat tar-rotot minn Ryanair lejn u minn ajruport. Ryanair enfasizzat li l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' AMS kien konkluż mal-Ministeru, il-koproprjetarju tal-ajruport, u li minnu bbenefika l-ajruport, iżda ma kienx intiż biex itejjeb il-fattur tat-tagħbija jew ir-rendiment fuq ir-rotot ta' Ryanair.
- (159) Fir-rigward tal-valur tal-kummerċjalizzazzjoni, Ryanair sostniet li l-isparju ddedikat għall-kummerċjalizzazzjoni fuq is-sit web ta' Ryanair huwa riżorsa skarsa u d-domanda għal dan l-isparju hija għolja, inkluż minn negozji li mhumiex ajruporti. Skont Ryanair, illum il-ġurnata, anki l-linji tal-ajru tradizzjonali qegħdin jirrealizzaw il-valur tas-siti web tagħhom għall-kummerċjalizzazzjoni u għar-reklamar. Ryanair sostniet li l-ajruporti jagħzlu li jibnu marka kummerċjali billi jirreklamaw fuq Ryanair.com jew fuq siti web ta' linji tal-ajru oħrajn. Ryanair ziedet li l-ajruporti jistgħu jibbenefikaw minn dan ir-rikonoxximent akbar tal-marka kummerċjali b'għadd ta' modi kumpliementari u li jsaħhu lil xulxin b'mod reċiproku. Fuq livell internazzjonali, l-Ajruport ta' Zweibrücken huwa ferm inqas rinomat minn Aéroport de Paris jew mill-Ajruport ta' Heathrow u, għalhekk, jeħtieġ li jinvesti fir-reklamar sabiex itejjeb ir-rikonoxximent tal-marka kummerċjali tiegħu u jimmassimizza l-għadd ta' passiġġieri li jaslu. Ryanair ikkonkludiet li l-Land kellu motivazzjoni doppja sabiex jikkonkludi l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS: l-ewwel nett, waħda purament kummerċjali, bhala 50 % koproprietarju tal-operatur tal-Ajruport ta' Zweibrücken; it-tieni nett, bhala parti mid-dmir tiegħu li jippromwovi l-opportunitajiet ta' negozju u turizmu fil-Land. Għalhekk, Ryanair hija tal-opinjoni li l-Land xtara servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni siewja bi prezz tas-suq.

5.2. AIRPORT MARKETING SERVICES — AMS

- (160) AMS sostniet li, kuntrarju għal dak li kien sugġerit fid-deċizzjoni tal-ftuħ, il-Kummissjoni ma għandhiex tittratta l-ftehim ta' FZG ma' Ryanair u l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni tal-Land ma' AMS bhala li huma konnessi ma' xulxin, iżda minflok bhala tranżazzjonijiet ta' negozju separati. AMS qalet li hija sussidjarja ta' Ryanair bi skop kummerċjali effettivament tagħha, kif ukoll li nholqot sabiex tiżviluppa attivitá li ma tappartjenix għan-negozju prinċipali ta' Ryanair. AMS iċċarat li hija tintuża minn Ryanair bhala intermedjarja biex tbigh spazju ta' reklamar fuq is-sit web tagħha. AMS sostniet ukoll li, fil-prinċipju, il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ta' AMS mal-ajruporti jiġu nnegozjati u konklużi separatament mill-ftehimiet ta' Ryanair mal-istess ajruporti. AMS affermat li l-ftehim bejn AMS u l-Land ma jagħti ebda vantaġġ lil Ryanair; Ryanair ma tagħmel ebda pressjoni fuq l-imsieħba tagħha sabiex jikkonkludu ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS, filwaqt li l-prestazzjoni tar-rotot ta' Ryanair ġeneralment tkun l-istess fuq ir-rotot lejn ajruporti bi ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS u lejn dawk mingħajr ftehim bħal dan.
- (161) AMS sostniet ukoll li, bix-xiri ta' servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, FZG aġixxiet skont il-prinċipju ta' OES, minhabba li r-reklamar fuq Ryanair.com jitqies bhala li jirrapprezenta valur reali għoli għal-Land u li l-prezz mitlub minn AMS kien il-prezz tas-suq għal dawn is-servizzi. AMS sostniet li l-prezzijiet li bihom jiġi pprovdut l-isparju tar-reklamar minn AMS, u l-volumi li fihom jinkiseb, ma jagħmlu ebda diskriminazzjoni bejn l-imprizi pubbliċi u privati li jirreklamaw. AMS ziedet tgħid li huwa mifhum li l-korpi pubbliċi u privati jikkompetu għall-aċċess għall-isparju limitat sabiex jirreklamaw fuq Ryanair.com. Skont AMS, dan ifisser li ma tista' tiġi inkluża ebda għajjnuna mill-Istat fl-arranġamenti ta' AMS mal-ajruporti pubbliċi, minhabba li AMS tista' faċilment tbigh l-isparju fuq is-sit web lil kumpanija privata, bi prezz komparabbli.
- (162) AMS enfasizzat ukoll li jagħmel sens inerenti għal ajruport reġjonali zġhir li jixtri servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mingħand AMS. AMS affermat li, tipikament, dawk l-ajruporti għandhom hteġia li jżidu r-rikonoxximent tal-marka kummerċjali tagħhom u li r-reklamar fuq sit web ta' linja tal-ajru jista' jżid l-għadd ta' passiġġieri barranin aktar profittabbli (il-passiġġieri barranin jiġġeneraw aktar dħul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi mill-passiġġieri li jtitlqu li joriġinaw mir-reġjun fejn jinsab l-ajruport). AMS enfasizzat li l-Land aġixxa mhux biss bhala l-koproprjetarju tal-operatur tal-ajruport, b'interess dirett fit-titjib tal-immagini kummerċjali u tal-introjtu tiegħu, iżda wkoll bhala l-awtoritá fdata bil-kompitu li tippromwovi l-opportunitajiet ta' negozju u turizmu fil-Land Rhineland-Palatinate permezz ta' diversi mezzi, inkluż, b'mod partikolari, ir-reklamar.

5.3. GERMANWINGS

- (163) F'dan l-isfond, Germanwings spjegat fil-qosor ghalix hija ddecidiet li tibda topera minn Zweibrücken. Hija indikat li għazlet lil Zweibrücken flok Saarbrücken minhabba r-runway ahjar li hemm fi Zweibrücken, fejn irrarmarkat li t-topografija tar-runway f'Saarbrücken kienet diffiċli. Hija tispjega wkoll li fl-2006, meta Germanwings iddecidiet li tibda ttir minn Zweibrücken, Zweibrücken kien mghammar ahjar għall-inżul bl-istrumenti (is-sistema CAT) u l-hin tat-titjir lejn Berlin kien kemxejn iqsar. Germanwings affermat li, minhabba n-nuqqas ta' profittabbiltà tar-rotta ta' Berlin, fl-2011, hija ddecidiet li ma tibqax toffri s-servizzi tagħha minn Zweibrücken.
- (164) L-ewwel nett, Germanwings affermat li l-kuntratti tagħha ma' FZG ma jinkludu ebda għajjnuna mill-Istat minhabba li din mhijiex imputabbli lill-Istat. Hija sostniet li d-diversi stqarrijiet għall-istampa mill-politikanti ma jistgħux juru li l-Istat kien involut fin-negozjati jew fil-konkluzjoni ta' dawn il-kuntratti, u li l-obbligu li jkun hemm skeda ta' tariffi approvati mill-awtorità supervizzorja skont il-paragrafu 43a LuftVZO ma kienx japplika għal ftehimiet individwali.
- (165) It-tieni nett, Germanwings sostniet li, meta giet biex tikkonkludi d-diversi ftehimiet, FZG aġixxiet bħal OES. Hija enfasizzat li l-prinċipju tal-OES ma jirrikjedix li investitur ma jagħmel ebda telf fuq perjodu ta' żmien qasir, iżda li dan jista' jkun strateġija ta' negozju normali sabiex ikun profittabbli fuq perjodu ta' żmien minn medju sa twil. L-idea li ajruport ma jstax jimponi tariffi li ma jkopru l-ispejjeż tiegħu, li Germanwings issib li hija riflessa fid-deċiżjoni tal-ftuħ, titqies bħala li toriġina mill-Artikolu 102 tat-Trattat u bħala li hija applikabbli biss fil-kuntest tal-antitrust, għalhekk ma għandhiex tiġi applikata f'każijiet ta' għajjnuna mill-Istat.

5.4. TUIFly

- (166) F'dan l-isfond, TUIFly spjegat ghalix hija għall-ewwel mexxiet l-operazzjonijiet tagħha mill-Ajruport ta' Saarbrücken għall-Ajruport ta' Zweibrücken. TUIFly qalet li hija mxiet għall-Ajruport ta' Zweibrücken minhabba thassib relatat mas-sikurezza fl-Ajruport ta' Saarbrücken. TUIFly affermat li waqt il-maltemp, l-infrastruttura u l-karatteristiċi topografiċi tal-Ajruport ta' Saarbrücken kienu jfissru li ingenu tal-ajru b'tagħbija shiha ta' TUIFly tat-tip B737-800 ma kienx ikun jista' jinżel fl-ajruport kif suppost, li b'hekk wassal lil dawk l-ajruplani sabiex ibiddlu d-direzzjoni tagħhom lejn l-Ajruport ta' Zweibrücken anki qabel ma l-linja tal-ajru bdiet l-operazzjonijiet kummerċjali tagħha minn hemmhekk. Skont TUIFly, minbarra li kkawżaw dewmien u inkonvenjenzi għall-passiġġieri, dawk id-devjazzjonijiet kienu assoċjati ma' spejjeż addizzjonali u kwistjonijiet organizzazzjonali għall-linja tal-ajru. TUIFly sostniet li t-thassib sever relatat mas-sikurezza fl-Ajruport ta' Saarbrücken għamel l-operazzjonijiet tagħha hemmhekk insostenibbli u allura kien inevitabbli li hija tibda topera mill-Ajruport ta' Zweibrücken. Barra minn hekk, hija nnotat li r-runway qasira f'Saarbrücken kienet t'fisser li xi ajruplani b'tagħbija shiha ma setgħux jistartjaw il-magna tagħhom, bil-konsegwenza li xi titjiriet fuq distanza medja (bħal lejn il-Gżejjer Kanarji) kellhom jibdeu b'tankijiet nofshom vojta u jieqfu għar-riforniment tal-fjuwil fi Spanja jew fil-Portugall.
- (167) TUIFly sostniet li l-ftehim tagħha ma' FZG ma kien jinkludi ebda għajjnuna mill-Istat u li t-tariffi mhallsin minn TUIFly kienu konformi mar-rati tas-suq. Hija affermat li l-kundizzjonijiet fl-Ajruport ta' Zweibrücken u fir-reġjun tal-madwar huma tali li, sabiex linja tal-ajru tkun tista' topera b'mod profittabbli minn Zweibrücken, huma mehtieġa tariffi baxxi tal-ajruport. B'mod partikolari, TUIFly irreferiet għall-istat tal-infrastruttura tal-passiġġieri fl-Ajruport ta' Zweibrücken, għan-nuqqas ta' trasportazzjoni pubblika xierqa (bil-ferrovija) lejn u mill-ajruport, għall-post fejn jinsab l-Ajruport freġjun b'kapacità tal-akkwist baxxa, għall-istat inizjalment hażin tar-runway, għan-nuqqas ta' akkomodazzjoni għall-ekwipaggi, eċċ. TUIFly sostniet ukoll li, kuntrarju għall-Ajruport ta' Saarbrücken (jew kwalunkwe ajruport iehor fejn topera TUIFly), l-Ajruport ta' Zweibrücken ma għandux l-istatus ta' "ajruport doganali", bil-konsegwenza li TUIFly hija obbligata li thallas "tariffa doganali" ta' bejn EUR [...] u EUR [...] għal kull titjira. Skont TUIFly, din tirrappreżenta spiża addizzjonali ta' madwar EUR [...] għal kull passiġġier u żżid l-ispejjeż operatorji totali ta' TUIFly b'aktar minn EUR [...] fis-sena.

6. KUMMENTI MILL-ĠERMANJA DWAR IL-KUMMENTI TA' PARTIJET TERZI

6.1. KUMMENTI DWAR IL-KUMMENTI TA' RYANAIR

- (168) Il-Ġermanja laqgħet il-fatt li s-sottomissjonijiet ta' Ryanair jikkonfermaw il-pożizzjoni tal-Ġermanja li la l-Ajruport ta' Zweibrücken u lanqas il-linji tal-ajru li joperaw minn Zweibrücken ma rċevew għajjnuna mill-Istat. Hija qablet ukoll li l-kuntratt bejn il-Land Rhineland-Palatinate u AMS għandu jiġi evalwat separatament mill-kuntratt bejn FZG u Ryanair, li tal-ewwel kellu valur reali għal-Land u li kien konkluz bi prezz tas-suq. B'mod partikolari, il-Ġermanja għamlet enfasi fuq l-importanza tat-turiżmu għar-reġjun, fejn sostniet li l-ftehim ma' AMS serva biex jippromwovi t-turiżmu.

6.2. KUMMENTI DWAR IL-KUMMENTI TA' AMS

- (169) Hekk kif AMS ikkonfermat il-pożizzjoni tal-Ġermanja li l-kuntratt bejn AMS u l-Land Rhineland-Palatinat ma kien jinkludi ebda għajjnuna mill-Istat, il-Ġermanja naqset milli tikkummenta dwar is-sottomissjonijiet individwali fid-dettall.

6.3. KUMMENTI DWAR IL-KUMMENTI TA' GERMANWINGS

- (170) Il-Ġermanja llimitat ir-reazzjoni tagħha għas-sottomissjoni ta' Germanwings li tikkummenta fuq għadd ta' suġġerimenti fattwali mressqa minn Germanwings. B'mod partikolari, hija enfasizzat li, kuntrarju għal dak li Germanwings tidher li qieghda tissuġġerixxi, ma kien hemm ebda kompetizzjoni bejn Zweibrücken u Saarbrücken, iżda li ż-żewġ ajruporti dejjem ikkunsidraw lilhom infushom bhala li jikkumplimentaw lil xulxin. Il-Ġermanja affermat li l-għażla ta' linja tal-ajru li sservi ajruport jew iehor hija r-rizultat ta' deċizzjoni strategika ta' dik il-linja tal-ajru, li dwarha l-Ġermanja ma setgħetx tikkummenta.

7. VALUTAZZJONI

- (171) Permezz tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat "... kull għajjnuna, ta' kwalunkwe forma, mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta' riżorsi tal-Istat, li twassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ċerti impriži jew ċerti produttori għandha, sa fejn toqot il-kummerċ bejn l-Istati Membri, tkun inkompatibbli mas-suq intern."
- (172) Il-kriterji stipulati fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat huma kumulattivi. Għalhekk, sabiex jiġi stabbilit jekk il-miżura inkwistjoni tikkostitwixxi għajjnuna skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, jehtieg li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin. Jiġifieri, l-appoġġ finanzjarju jrid:
- (a) jingħata mill-Istat jew permezz ta' riżorsi tal-Istat;
  - (b) jiffavorixxi lil ċerti impriži jew il-produzzjoni ta' ċerti prodotti;
  - (c) iwassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni; u
  - (d) jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

7.1. FINANZJAMENT PUBBLIKU MIL-LAND RHINELAND-PALATINATE/ZEF TAL-AJRUPORT TA' ZWEIBRÜCKEN

7.1.1. EŻISTENZA TAL-GĦAJNUNA

7.1.1.1. *Attività ekonomika u l-kuncett ta' impriża*

- (173) Skont każistika stabbilita, il-Kummissjoni għandha l-ewwel tistabbilixxi jekk FGAZ u FZG humiex impriži skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Il-kuncett ta' impriża jkopri lil kull entità involuta f'attività ekonomika, irrispettivament mill-istatus ġuridiku tagħha u l-mod kif tiġi ffinanzjata ⁽²⁶⁾. Kwalunkwe attività li tikkonsisti fl-offerta ta' prodotti jew servizzi fsuq partikolari hija attività ekonomika ⁽²⁷⁾.
- (174) Fis-sentenza tagħha fil-Kawża L-Ajruport ta' Leipzig/Halle, il-Qorti tal-Ġustizzja kkonfermat li l-operat ta' ajruport għal skop kummerċjali u l-kostruzzjoni tal-infrastruttura tal-ajruport jikkostitwixxu attività ekonomika ⁽²⁸⁾. Ladarba operatur ta' ajruport jinvolvi ruhu f'attivitajiet ekonomiċi billi joffri servizzi bi hłas fl-ajruport, irrispettivament mill-istatus ġuridiku tiegħu jew mill-mod kif jiġi ffinanzjat, huwa jkkostitwixxi impriża skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat u, għalhekk, ir-regoli tat-Trattat dwar l-għajjnuna mill-Istat jistgħu jiġu applikati għal vantaġġi mogħtija mill-Istat jew permezz ta' riżorsi tal-Istat lil dak l-operatur tal-ajruport ⁽²⁹⁾.

⁽²⁶⁾ Il-Kawża C-35/96 *Il-Kummissjoni vs l-Italja* [1998] Ġabra I-3851; il-Kawża C-41/90 *Höfner u Elser* [1991] Ġabra I-1979; il-Kawża C-244/94 *Fédération Française des Sociétés d'Assurances v Ministère de l'Agriculture et de la Pêche* [1995] Ġabra I-4013; il-Kawża C-55/96 *Job Centre* [1997] Ġabra I-7119.

⁽²⁷⁾ Il-Kawża 118/85 *Il-Kummissjoni vs l-Italja* [1987] Ġabra 2599; il-Kawża 35/96 *Il-Kummissjoni vs l-Italja* [1998] Ġabra I-3851.

⁽²⁸⁾ *Is-sentenza Leipzig/Halle*, b'mod partikolari l-paragrafi 93-94; ikkonfermata mill-Kawża C-288/11 P *Mitteldutsche Flughafen u Flughafen Leipzig-Halle vs il-Kummissjoni* [2012] ECLI:EU:C:2012:821; ara wkoll il-Kawża T-128/89 *Aéroports de Paris vs il-Kummissjoni* [2000] Ġabra II-3929, ikkonfermata mill-Kawża C-82/01P *Aéroports de Paris vs il-Kummissjoni* [2002] Ġabra I-9297 u l-Kawża T-196/04 *Ryanair vs il-Kummissjoni* ("is-sentenza ta' Charleroi") [2008] Ġabra II-3643.

⁽²⁹⁾ Il-Kawżi C-159/91 u C-160/91, *Poucet vs AGV u Pistre vs Cancave* [1993] Ġabra I-637.

- (175) Fir-rigward tal-perjodu rilevanti minn meta l-kostruzzjoni u l-operat ta' ajruport isiru attività ekonomika, il-Kummissjoni tfakkar li l-iżvilupp gradwali tal-forzi tas-suq fis-settur tal-ajruporti ma jippermettix li tiġi ddeterminata data preċiża. Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea rrikonoxxiet l-evoluzzjoni fin-natura tal-attivitàjiet tal-ajruport u, fis-sentenza tagħha fil-Kawża *L-Ajruport ta' Leipzig/Halle*, il-Qorti Ġenerali sostniet li, mis-sena 2000 'il quddiem, ma setgħetx tibqa' tiġi eskluża l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat għall-finanzjament tal-infrastruttura tal-ajruport. Konsegwentement, mid-data tas-sentenza fil-Kawża *Aéroports de Paris* (it-12 ta' Diċembru 2000) ⁽³⁰⁾, l-operat u l-kostruzzjoni tal-infrastruttura tal-ajruport għandhom jitqiesu bhala attività ekonomika li taqa' fl-ambitu tal-kontroll tal-ghajnuna mill-Istat.

Unità ekonomika wahda

- (176) Madankollu, qabel teżamina n-natura tal-attivitàjiet imwettqa minn FGAZ u FZG, il-Kummissjoni tfakkar li żewġ entitajiet ġuridici separati jistgħu jitqiesu bhala li jiffurmaw unità ekonomika wahda għall-fini tal-applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat. Dik l-unità ekonomika mbagħad titqies li hija l-impriza rilevanti.
- (177) Kif ikkonstatat il-Qorti tal-Ġustizzja, “[f]il-liġi tal-kompetizzjoni, it-terminu ‘impriza’ għandu jinftehem bhala l-hatra ta' unità ekonomika ... anki jekk fil-liġi dik l-unità ekonomika tkun tikkonsisti f'bosta persuni, fiżiċi jew ġuridici.” [traduzzjoni mhux uffiċjali] ⁽³¹⁾. F'dan ir-rigward, il-Qorti ddeċidiet li bosta entitajiet jistgħu jitqiesu bhala li qegħdin iwettqu attività ekonomika flimkien, u b'hekk jikkostitwixxu unità ekonomika, taht kundizzjonijiet speċifiċi ⁽³²⁾.
- (178) Sabiex tiddetermina jekk bosta entitajiet jiffurmawx unità ekonomika, il-Qorti tal-Ġustizzja thares lejn l-eżistenza ta' sehem ta' kontroll jew rabtiet funzjonali, ekonomiċi jew organiċi ⁽³³⁾.
- (179) F'dan il-każ, il-Kummissjoni tqis li FGAZ u FZG huma konnessi tant mill-qrib li huma għandhom jitqiesu bhala li jikkostitwixxu unità ekonomika wahda għall-finijiet tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat. L-ewwel nett, ta' min ifakkar li FZG hija sussidjarja 100 % ta' FGAZ, li tagħti lil FGAZ is-setgħa li tikkontrolla lil FZG permezz tal-assembly tal-azzjonisti. Barra minn hekk, FGAZ u FZG huma konnessi permezz ta' ftehim P&L, li skont il-Germanja jfisser li ż-żewġ entitajiet huma ttrattati bhala unità ekonomika wahda skont il-liġi fiskali Germaniża. Il-membri tal-bord superviżorju ta' FZG huma, skont l-istatut tiegħu, dejjem identiċi għal dawk fuq il-bord superviżorju ta' FGAZ. Fiż-żewġ imprizi, jiġifieri FGAZ u FZG, il-manigment jinhatar mill-bord superviżorju rispettiv (li, kif indikat, huwa identiku għaż-żewġ entitajiet). Fil-prattika, [...] kien f'kull żmien materjali d-direttur manigerjali kemm għal FGAZ kif ukoll għal FZG (barra minn hekk, inhatar ukoll it-tieni direttur manigerjali għal FZG biss, mhux għal FGAZ). Bhala d-direttur manigerjali wahdieni ta' FGAZ, [...] għalhekk irrapprezenta lil FGAZ fl-assembly tal-azzjonisti ta' FZG, b'FGAZ tkun l-azzjonista wahdanija.
- (180) Fil-prattika, l-informazzjoni disponibbli turi li regolarment jittieħdu deċizzjonijiet importanti rigward l-Ajruport ta' Zweibrücken fil-livell ta' FGAZ, bi struzzjonijiet mgħoddija lil FZG. L-informazzjoni pprovduta mill-Germanja dwar il-proċess tat-tehid tad-deċizzjonijiet fir-rigward tal-immodernizzar tar-runway fl-2008/2009 hija istruttiva f'dan ir-rigward. L-ewwel nett, il-bord superviżorju ta' FGAZ ha d-deċizzjoni li jimmodernizza r-runway. Imbagħad, l-assembly tal-azzjonisti ta' FGAZ tat struzzjonijiet lill-manigment ta' FGAZ sabiex jitlob li titlaqqa' assembly tal-azzjonisti ta' FZG. Il-manigment ta' FGAZ imbagħad irrapprezenta lil FGAZ bhala l-azzjonist wahdieni fl-assembly tal-azzjonisti ta' FZG u ta' struzzjonijiet lill-manigment ta' FZG sabiex jimplementa d-deċizzjoni ta' FGAZ li timmodernizza r-runway.
- (181) Fl-aħhar nett, il-Kummissjoni tqis li r-rabtiet bejn FGAZ u FZG huma mill-qrib biżżejjed sabiex iż-żewġ entitajiet jiġu ttrattati bhala unità ekonomika wahda. B'mod partikolari, FZG hija ekonomikament u legalment dipendenti għal kollox fuq FGAZ u ma għandhiex qafas kummerċjali tagħha stess. Għalhekk, għall-fini tal-applikazzjoni tal-liġi tal-Unjoni dwar l-ghajnuna mill-Istat, FGAZ/FZG jiffurmaw impriza wahda.

⁽³⁰⁾ Is-sentenza ta' *Leipzig-Halle*, il-paragrafi 42-43.

⁽³¹⁾ Il-Kawża C-170/83 *Hydrotherm* [1984] Ġabra I-2999, il-paragrafu 11. Ara wkoll il-Kawża T-137/02 *Pollmeier Malchow vs il-Kummissjoni* [2004] Ġabra II-3541, il-paragrafu 50.

⁽³²⁾ L-eżerċizzju kongunt ta' attività ekonomika normalment jiġi vvalutat permezz tal-analiżi tal-eżistenza ta' rabtiet funzjonali, ekonomiċi u organiċi bejn l-entitajiet. Ara, pereżempju, il-Kawża C-480/09 P *AcquaElectrabel Produzione SpA vs il-Kummissjoni*, [2010] Ġabra I-13355, il-paragrafi 47-55; il-Kawża C-222/04 *Ministero dell'Economia e delle Finanze vs Cassa di Risparmio di Firenze SpA u Oħrajn* [2006] Ġabra I-289, il-paragrafu 112.

⁽³³⁾ Il-Kawża C-480/09 P *Acqua Electrabel Produzione SpA vs il-Kummissjoni* [2010] Ġabra I-13355 il-paragrafi 47-55; il-Kawża C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze SpA u Oħrajn* [2006] Ġabra I-289, il-paragrafu 112.

L-attività ekonomika

- (182) FGAZ/FZG huma involuti fil-kostruzzjoni, fil-manutenzjoni u fl-operat tal-Ajruport ta' Zweibrücken. FGAZ/FZG joffru servizzi tal-ajruport u jitolbu hlas lill-utenti — operaturi tal-avjazzjoni kummerċjali kif ukoll utenti tal-avjazzjoni generali mhux kummerċjali — għall-użu tal-infrastruttura tal-ajruport, sabiex b'hekk jisfruttaw l-infrastruttura b'mod kummerċjali. Għalhekk, b'segwitu mill-każistika ċċitata fil-premessi 174-175, irid jiġi konkluż li FGAZ/FZG kienu involuti f'attività ekonomika mid-data tas-sentenza fil-Kawża *Aéroports de Paris* (jiġifieri, it-12 ta' Diċembru 2000) 'il quddiem.
- (183) F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tenfasizza li l-attività ekonomika ta' FGAZ/FZG ma bdiex biss mal-bidu tal-avjazzjoni kummerċjali fi Zweibrücken fl-2006.
- (184) L-ewwel nett, jidher ċar mis-sottomissjoni tal-Ġermanja li Zweibrücken diġà kien ipprova — minghajr suċċess — jattira l-avjazzjoni kummerċjali lejn l-ajruport, li b'hekk turi l-intenzjoni tiegħu li jidhol f'dan is-suq.
- (185) It-tieni nett, l-argument li l-kostruzzjoni u l-operat ta' ajruport jammontaw biss għal attività ekonomika ladarba l-avjazzjoni kummerċjali tkun giet attirata b'suċċess iwassal għal konklużjonijiet inaċċettabbli: ma hemm ebda kawża għaliex l-attività preparatorja tal-bini jew tat-tkabbir tal-infrastruttura għandha tinfered mill-użu kummerċjali sussegwenti assoċjat magħha; tabilhaqq, in-natura tal-attività ta' żvilupp għandha tiġi ddeterminata skont jekk l-użu sussegwenti tal-infrastruttura li nbni jammontax għal attività ekonomika jew le⁽³⁴⁾. Fis-sentenza tagħha fil-Kawża *L-Ajruport ta' Leipzig/Halle*, il-Qorti Ġenerali kkjarifikat li l-operat ta' ajruport huwa attività ekonomika, li l-kostruzzjoni tal-infrastruttura tal-ajruport tagħmel parti inseparabbli minnha.
- (186) Fl-aħhar nett, ta' min jenfasizza li l-offerta ta' servizzi tal-ajruport għall-finijiet tal-avjazzjoni generali tikkostitwixxi wkoll attività ekonomika. L-istess jghodd fir-rigward tal-forniment ta' servizzi tal-ajruport lill-utenti militari bi hlas⁽³⁵⁾. Għalhekk, FGAZ/FZG diġà kienu involvew ruħhom f'attività ekonomika qabel l-2006.
- (187) Għalhekk, gie konkluż li mit-12 ta' Diċembru 2000 'il quddiem, FGAZ/FZG kienu involuti f'attività ekonomika u jikkostitwixxu, bhala unità ekonomika wahda, impriża għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

Mandat tal-ordni pubbliku

- (188) Għalhekk, filwaqt li FGAZ/FZG iridu jitqiesu bhala li jikkostitwixxu impriża għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, ta' min ifakkar li mhux l-attivitajiet kollha ta' operatur jew sid ta' ajruport huma necessarjament ta' natura ekonomika⁽³⁶⁾.
- (189) Il-Qorti tal-Ġustizzja⁽³⁷⁾ sostniet li l-attivitajiet li normalment jaqgħu taht ir-responsabbiltà tal-Istat fl-eżerċizzju tas-setgħat uffiċjali tiegħu bhala awtorità pubblika mhumiex ta' natura ekonomika u ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat. Tali attivitajiet jistgħu jinkludu, pereżempju, is-sigurtà, il-kontroll tat-traffiku tal-ajru, il-pulizija, id-dwana, eċċ. Il-finanzjament irid ikun strettament limitat għall-kumpens tal-ispejjeż li għalihom jagħtu lok dawn l-attivitajiet u ma jistax jintuza minflok sabiex jiffinanzja attivitajiet ekonomiċi oħrajn⁽³⁸⁾.
- (190) Għalhekk, il-finanzjament tal-attivitajiet li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika jew tal-infrastruttura direttament relatata ma' daww l-attivitajiet b'mod generali ma jikkostitwixxi ebda ghajnuna mill-Istat⁽³⁹⁾. F'ajruport, attivitajiet bhall-kontroll tat-traffiku tal-ajru, il-pulizija, id-dwana, it-tifi tan-nar, l-attivitajiet necessarji għas-salvagwardja tal-avjazzjoni civili kontra atti ta' interferenza illegali u l-investimenti relatati mal-infrastruttura u t-tagħmir meħtieġa biex jitwettqu dawn l-attivitajiet huma ġeneralment meqjusa bhala ta' natura mhux ekonomika⁽⁴⁰⁾.

⁽³⁴⁾ Is-sentenza *Leipzig/Halle*, il-paragrafu 95. Ara wkoll, permezz ta' analogija, il-Kawża C-205/03 P *FENIN vs il-Kummissjoni* [2006] Ġabra I-6295, il-paragrafu 26.

⁽³⁵⁾ Ara l-minuti tal-bord superviżorju ta' FGAZ tat-2 ta' Ottubru 2006, li jindikaw li l-ajruport jithallas talli joffri servizzi lill-utenti militari.

⁽³⁶⁾ Il-Kawża C-364/92 *SAT Fluggesellschaft vs Eurocontrol* [1994] Ġabra I-43.

⁽³⁷⁾ Il-Kawża C-118/85 *Il-Kummissjoni vs l-Italja*, [1987] Ġabra 2599, il-paragrafi 7 u 8, u l-Kawża C-30/87 *Bodson/Pompes funèbres des régions libérées* [1988] Ġabra 2479, il-paragrafu 18.

⁽³⁸⁾ Il-Kawża C-343/95 *Cali & Figli vs Servizi ecologici porto di Genova* [1997] Ġabra I-1547; id-Deciżjoni tal-Kummissjoni N309/02 tad-19 ta' Marzu 2003; id-Deciżjoni tal-Kummissjoni N438/02 tas-16 ta' Ottubru 2002, Ghajnuna b'sostenn għall-funzjonijiet tal-awtoritajiet pubbliċi fis-settur tal-portijiet Belġjani (ĠU C 284, 21.11.2002).

⁽³⁹⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni N309/02 tad-19 ta' Marzu 2003.

⁽⁴⁰⁾ Ara, b'mod partikolari, il-Kawża C-364/92 *SAT Fluggesellschaft vs Eurocontrol* [1994] Ġabra I-43, il-paragrafu 30 u l-Kawża C-113/07 P *Selex Sistemi Integrati vs il-Kummissjoni* [2009] Ġabra I-2207, il-paragrafu 71.

- (191) Madankollu, il-finanzjament pubbliku ta' attivitajiet mhux ekonomiċi neċessarjament marbuta mat-twertiq ta' attività ekonomika ma jridx iwassal ghal diskriminazzjoni bla bżonn bejn il-linji tal-ajru u l-manigers tal-ajruporti. Tabilhaqq, hija każistika stabbilita li jkun hemm vantaġġ meta l-awtoritajiet pubbliċi jehilsu lill-imprizi mill-ispejjeż inerenti għall-attivitajiet ekonomiċi tagħhom ⁽⁴¹⁾. Għalhekk, jekk f'sistema ġuridika partikolari huwa normali li l-linji tal-ajru jew il-manigers tal-ajruporti jgħorru l-ispejjeż ta' ċerti servizzi, filwaqt li xi linji tal-ajru jew manigers tal-ajruporti li jipprovdu l-istess servizzi ma jkollhomx għalfejn iġorru dawk l-ispejjeż, dawn tal-ahhar jistgħu jgawdu vantaġġ, anki jekk dawk is-servizzi minnhom infushom jitqiesu bhala mhux ekonomiċi. Għalhekk, jehtieg li ssir analiżi tal-qafas legali applikabbli għall-operatur tal-ajruport sabiex jiġi vvalutat jekk, taht dak il-qafas legali, il-manigers tal-ajruporti jew il-linji tal-ajru humiex mitluba li jhallsu l-ispejjeż tal-provvista ta' xi attivitajiet li minnhom infushom jistgħu ma jkunux ekonomiċi, iżda li jkunu inerenti għall-iskjerament tal-attivitajiet ekonomiċi tagħhom.
- (192) Il-Ġermanja sostniet li l-ispejjeż li jirriżultaw mill-attivitajiet li ġejjin (kemm jekk bhala spejjeż ta' investment kif ukoll jekk spejjeż operatorji) għandhom jitqiesu bhala li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika: miżuri ta' sigurtà fl-ajruporti skont il-paragrafu 8 *Luftsicherheitsgesetz* (il-Liġi dwar is-Sigurtà tal-Ajru, minn hawn 'il quddiem: "LuftSiG"), miżuri li jiggarantixxu s-sikurezza operazzjonali, il-kontroll tal-ajru u miżuri ta' sikurezza tal-ajru skont il-paragrafu 27c(2) *Luftverkehrsgesetz* (il-Liġi dwar it-Traffiku tal-Ajru, minn hawn 'il quddiem: "LuftVG"), servizzi meteoroloġiċi u s-servizzi tat-tifi tan-nar.
- (193) Il-Kummissjoni hija tal-opinjoni li l-miżuri skont il-paragrafu 8 tal-LuftSiG, il-miżuri skont il-paragrafu 27c(2) tal-LuftVG (inklużi servizzi meteoroloġiċi) u s-servizz tat-tifi tan-nar jistgħu, fil-prinċipju u soġġetti għall-analiżi fil-premessi 195 *et seq.* ta' hawn taht, jitqiesu bhala li jikkostitwixxu attivitajiet li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika.
- (194) Madankollu, fir-rigward tal-miżuri li huma purament relatati mas-sikurezza operatorja, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-iżgurar ta' operazzjonijiet sikuri fl-ajruport huwa parti normali mill-attività ekonomika tal-operat ta' ajruport ⁽⁴²⁾. Soġġetta għal reviżjoni aktar dettaljata fir-rigward tal-attivitajiet u l-ispejjeż individwali, il-Kummissjoni ssib li l-miżuri mfasla biex jiżguraw is-sikurezza tal-operazzjonijiet fl-ajruport ma jikkostitwixx attivitajiet li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Kwalunkwe impriża li tkun tixtieq topera ajruport għandha tiggarrantixxi s-sikurezza tal-installazzjonijiet, bhal dik tar-runway utas-superfiċje asfaltata fl-ajrudrom.
- (195) Fir-rigward tal-qafas legali, il-Ġermanja sostniet li għat-taqsuma tat-tifi tan-nar ma hemm l-ebda regola ġuridika li strettament timponi dawn l-ispejjeż fuq l-operatur ta' ajruport. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tosserva li r-rimunerazzjoni tal-ispejjeż għat-taqsimiet tat-tifi tan-nar taqa' fil-kompetenza ġuridika tal-Länder u li ġeneralment dawn l-ispejjeż jithallsu mill-awtoritajiet reġjonali rilevanti. Ir-rimunerazzjoni hija limitata sal-punt neċessarju sabiex jiġu koperti dawk l-ispejjeż.
- (196) Fir-rigward tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru u s-servizzi meteoroloġiċi, il-Kummissjoni tinnota li l-paragrafu 27d u l-paragrafu 27f tal-LuftVG jistabbilixxu li l-ispejjeż relatati mal-paragrafu 27c LuftVG jiġu koperti mill-Istat għal għadd ta' ajruporti speċifiċi. Filwaqt li, f'dan il-każ, il-Kummissjoni ma għandhiex bżonn tiddeciedi jekk id-dispożizzjoni tistax tagħti vantaġġ lil dawk l-ajruporti li japprofittaw mill-finanzjament tal-Istat skont il-paragrafu 27d u l-paragrafu 27f tal-LuftVG, jidher ċar li l-liġi tipprevedi li l-ajruporti l-oħrajn kollha għandhom iġorru l-ispejjeż rilevanti huma stess. F'dan id-dawl, l-ispejjeż relatati mal-kontroll tat-traffiku tal-ajru u s-servizzi meteoroloġiċi għandhom jitqiesu bhala li jikkostitwixxu spejjeż operatorji normali ta' mill-inqas dawk l-ajruporti mhux indirizzati mill-paragrafu 27d u l-paragrafu 27f tal-LuftVG.
- (197) Fir-rigward tal-miżuri skont il-paragrafu 8 tal-LuftSiG, jidher li l-Ġermanja tqis li l-ispejjeż kollha relatati mal-miżuri preskritti fih jistgħu jithallsu mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti. Madankollu, il-Kummissjoni tinnota li skont il-paragrafu 8(3) tal-LuftSiG jistgħu jiġu rimborżati biss l-ispejjeż relatati mal-forniment u l-manutenzjoni tal-ispazji u tal-postijiet meħtieġa għat-twertiq tal-attivitajiet elenkati fil-paragrafu 8(1), (2) tal-LuftSiG. L-ispejjeż l-oħrajn kollha iridu jithallsu mill-operatur tal-ajruport. Għalhekk, minhabba li l-finanzjament pubbliku mogħti lil FGAZ/FZG heles lil dik l-impriża mill-ispejjeż li hija kellha għorr skont il-paragrafu 8(3) tal-LuftSiG, dak il-finanzjament pubbliku mhuwiex eżentat minn skrutinju skont ir-regoli tal-Unjoni dwar l-għajjnuna mill-Istat.

⁽⁴¹⁾ Ara, fost l-oħrajn, il-Kawża C-172/03 *Wolfgang Heiser vs Finanzamt Innsbruck* [2005] Ġabra I-1627, il-paragrafu 36, kif ukoll il-każistika ċċitata.

⁽⁴²⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Frar 2014 fil-kawża dwar l-għajjnuna mill-Istat SA.35847 (2012/N) — ir-Repubblika Ċeka — l-Ajruport ta' Ostrava, li għadha ma gietx ippubblikata fil-Gurnal Uffiċjali, il-premessa 16.

Konklużjonijiet dwar il-mandat tal-politika pubblika

- (198) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet imsemmija fuq, il-Kummissjoni ssib li huwa xieraq li thejji konklużjonijiet aktar speċifiċi rigward l-ispejjeż tal-investiment u l-ispejjeż operatorji li allegatament jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika.
- (199) Fir-rigward tal-ispejjeż operatorji mgarrbin bejn is-sena 2000 u l-2009, il-Kummissjoni taċċetta li l-ispejjeż operatorji marbuta mat-taqsuma tat-tifi tan-nar jikkwalifikaw bhala spejjeż li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika, sa fejn ir-rimunerazzjoni ta' dawk l-ispejjeż tkun strettament limitata għal dak li huwa neċessarju sabiex jitwettqu dawk l-attivitajiet. Fir-rigward tal-ispejjeż operatorji marbuta mal-miżuri mehuda skont il-paragrafu 8 tal-LuftSiG, il-Kummissjoni hija tal-fehma li huma biss dawk l-ispejjeż li fil-konfront tagħhom l-operatur tal-ajruport huwa intitolat għal rimborż skont il-paragrafu 8(3) tal-LuftSiG li jikkwalifikaw bhala spejjeż li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Fir-rigward tal-miżuri tal-kontroll tal-ajru u tas-sikurezza tal-ajru, kif ukoll tas-servizzi meteoroloġiċi skont il-paragrafu 27c(2) tal-LuftVG, u wara li kien innotat li Zweibrücken huwa wiehed mill-ajruporti li għalihom giet rikonoxxuta hteġa korrispondenti mill-gvern Federali skont il-paragrafu 27d(1) u l-paragrafu 27f(1) tal-LuftVG, il-Kummissjoni ssib li l-ispejjeż operatorji marbuta mal-miżuri tal-kontroll tal-ajru u tas-sikurezza tal-ajru, kif ukoll mas-servizzi meteoroloġiċi ma jistgħux jikkwalifikaw bhala spejjeż li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Bl-istess mod, l-ispejjeż operatorji relatati mal-iżgurar tas-sikurezza operatorja tal-ajruport ma jikkwalifikawx bhala spejjeż li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika.
- (200) Meta wiehed jikkunsidra l-investimenti li saru bejn is-sena 2000 u l-2009, il-Kummissjoni taċċetta li l-investimenti li huma direttament relatati mat-taqsuma tat-tifi tan-nar jikkwalifikaw bhala spejjeż li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Barra minn hekk, ir-rimunerazzjoni mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti kienet limitata għal dak li huwa neċessarju sabiex jiġu koperti dawk l-ispejjeż. Fir-rigward tal-investimenti marbuta mal-miżuri mehuda skont il-paragrafu 8 tal-LuftSiG, il-Kummissjoni hija tal-fehma li huma biss dawk l-ispejjeż li fil-konfront tagħhom l-operatur tal-ajruport huwa intitolat għal rimborż skont il-paragrafu 8(3) tal-LuftSiG li jikkwalifikaw bhala spejjeż li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Fir-rigward tal-investimenti marbuta mal-miżuri tal-kontroll tal-ajru u tas-sikurezza tal-ajru, kif ukoll mas-servizzi meteoroloġiċi skont il-paragrafu 27c(2) tal-LuftVG, u wara li kien innotat li Zweibrücken huwa wiehed mill-ajruporti li għalihom giet rikonoxxuta hteġa korrispondenti mill-gvern Federali skont il-paragrafu 27d u l-paragrafu 27f tal-LuftVG, il-Kummissjoni ssib li l-investimenti marbuta mal-miżuri tal-kontroll tal-ajru u tas-sikurezza tal-ajru, kif ukoll mas-servizzi meteoroloġiċi ma jistgħux jikkwalifikaw bhala spejjeż li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Bl-istess mod, l-investimenti relatati mal-iżgurar tas-sikurezza operatorja tal-ajruport ma jikkwalifikawx bhala spejjeż li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. B'mod partikolari, dan ifisser li l-investimenti fl-immodernizzar u l-estensjoni tar-runway, kif ukoll fl-installazzjoni ta' dwal tar-runway eċċ., ma jistgħux jikkwalifikaw bhala li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika.
- (201) Fi kwalunkwe każ, irrispettivament minn jekk il-klassifikazzjoni legali ta' dawk l-ispejjeż taqax fi hdan il-mandat pubbliku jew le, intwera li, taht il-qafas ġuridiku applikabbli, dawn għandhom jithallsu mill-operatur tal-ajruport. Għaldaqstant, li kieku l-Istat kellu jhallas għal dawk l-ispejjeż, l-operatur tal-ajruport jinheles minn spiza li normalment ikollu jhallas.

Attività ekonomika u l-użu mill-militar

- (202) Il-Kummissjoni tosserva li l-Ajruport ta' Zweibrücken jintuza wkoll mill-forzi militari Ġermaniżi u oħrajn, inkluż għal skopijiet ta' taħriġ. Dan minkejja l-fatt li Zweibrücken mhuwiex mitjar militari, iżda ajruport ċivili ⁽⁴³⁾.
- (203) Il-Kummissjoni hija tal-fehma li, fil-prinċipju, il-forniment ta' servizzi tal-ajruport lill-militar, inkluż minn ajruporti ċivili, jista' jikkostitwixxi attività li taqa' fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Madankollu, mhuwiex ċar sa liema punt il-Ġermanja hija tal-opinjoni li l-finanzjament pubbliku tal-Ajruport ikopri biss l-ispejjeż li jirriżultaw mill-issodisfar tal-htigijiet tal-militar fir-rigward tas-servizzi offruti fl-ajruport. Il-Kummissjoni tosserva li, b'mod partikolari fir-rigward tal-ispejjeż operatorji, il-Ġermanja ma tinkludix l-ispejjeż li jirriżultaw mill-preżenza tal-militar bhala li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika. Fil-prinċipju, l-istess jgħodd għall-investimenti, fejn il-Ġermanja ma tqisx li l-investimenti huma strettament relatati mal-utenti militari tal-ajruport.
- (204) Madankollu, il-Ġermanja ssostni li l-użu kontinwu tal-ajruport mill-militar huwa raġuni waħda għaliex l-investimenti fis-sikurezza tal-ajruport (ir-runway, eċċ.) kienu assolutament meħtieġa u għaliex l-għeluq tal-ajruport ma kienx għażla.

⁽⁴³⁾ Zweibrücken mhuwiex elenkat fil-Pubblikazzjoni ta' Informazzjoni Ajrunawtika Militari (MIL AIP Germany), li tinkludi lista tal-ajruporti militari kollha fil-Ġermanja.

- (205) F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tosserva li l-Ajruport ta' Zweibrücken jidher li qiegħed joffri servizzi tal-ajruport lill-militar bi ħlas. Il-minuti tal-bord superviżorju ta' FGAZ tat-2 ta' Ottubru 2006 juru li saret diskussjoni dwar l-eżerċizzji militari fi Zweibrücken. Il-manigment jenfasizza li wahda mir-raġunijiet favur li jithallew isiru tali eżerċizzji hija proprju l-introjt li jiġi ġġenerat minnhom, li jindika li, mill-perspettiva ta' FGAZ/FZG, l-offerta ta' servizzi tal-ajruport lill-militar hija attività ekonomika. Id-diskussjoni titkellem ukoll dwar jekk FZG għandhiex tippermetti li jsiru eżerċizzji militari fi Zweibrücken fil-ġejjieni, li tissuggerixxi li hija fid-diskrezzjoni ta' FGAZ/FZG jekk iridux jaqdu lill-militar jew le.
- (206) Il-Kummissjoni hija tal-fehma wkoll li n-nuqqas tal-Ġermanja milli tidentifika kwalunkwe spejjeż partikolari mgarrba, f'termini ta' investimenti jew ta' spejjeż operatorji, speċifikament relatati mal-utenti militari tal-ajruport, jistax jitqies bħala li jindika li l-militar huwa, tabilhaq, sempliċiment klijent iehor tal-Ajruport ta' Zweibrücken.
- (207) Bħala konklużjoni, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-forniment ta' servizzi tal-ajruport lill-militar huwa attività ekonomika fl-Ajruport ta' Zweibrücken, billi nnotat b'mod partikolari n-nuqqas ta' identifikazzjoni ta' kwalunkwe spejjeż individwalment marbuta mal-preżenza tal-militar fl-Ajruport ta' Zweibrücken u l-ġustifikazzjoni (parzjalment) ekonomika mogħtija minn FGAZ/FZG sabiex jaqdu lill-militar.
- (208) Anki fix-xenarju alternattiv — jiġifieri jekk il-Kummissjoni tkun ikkonkludiet li l-ispejjeż li jirriżultaw mill-preżenza tal-militar jistgħu jiġu koperti mill-Istat bħala li jaqgħu fi ħdan il-mandat tal-politika pubblika — xorta wahda għandu jiġi osservat li l-finanzjament pubbliku tal-attività mhux ekonomika tal-ajruport sabiex jaqdu lill-militar ma għandux jithalla jwassal għal sussidjar inkroċjat tal-attivitajiet ekonomiċi tal-ajruport. B'mod partikolari, mhux ser ikun possibbli li l-investment shih fl-assi użati wkoll mill-militar (ir-runway, eċċ.) jew l-ispejjeż operatorji fissi jitqiesu bħala li jaqgħu fi ħdan il-mandat tal-politika pubblika.

7.1.1.2. *Riżorsi tal-Istat u imputabbiltà lill-Istat*

- (209) Sabiex jikkostitwixxu għajnuma mill-Istat, il-miżuri inkwistjoni jridu jkunu ffinanzjati mir-riżorsi tal-Istat u d-deċiżjoni biex tingħata l-miżura trid tkun imputabbli lill-Istat.
- (210) Il-kunċett ta' għajnuma mill-Istat japplika għal kwalunkwe vantaġġ mogħti permezz tar-riżorsi tal-Istat mill-Istat innifsu jew minn kwalunkwe korp intermedjarju li jaġixxi permezz tas-setgħat mogħtija lill-Istat⁽⁴⁴⁾. Ir-riżorsi tal-awtoritajiet lokali huma, għall-applikazzjoni tal-Artikolu 107 tat-Trattat, riżorsi tal-Istat⁽⁴⁵⁾.
- (211) F'dan il-każ, il-miżuri rilevanti — jiġifieri l-ghotjiet ta' investment dirett lil FZG u l-injezzjonijiet ta' kapital annwali favur FGAZ/FZG — ingħataw direttament mill-baġit tal-awtoritajiet lokali. L-ghotjiet ta' investment ġew direttament mil-*Land* Rhineland-Palatinat, filwaqt li l-injezzjonijiet ta' kapital kienu kofinanzjati mil-*Land* u minn ZEF, assoċjazzjoni ta' entitajiet territorjali pubbliċi lokali.
- (212) B'hekk, il-Kummissjoni hija tal-fehma li huma ffinanzjati permezz ta' riżorsi tal-Istat u li huma wkoll imputabbli lill-Istat.

7.1.1.3. *Vantaġġ ekonomiku*

- (213) Vantaġġ skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat huwa kwalunkwe benefiċċju ekonomiku li imprima ma setgħetx tikseb taħt kundizzjonijiet normali tas-suq, jiġifieri fin-nuqqas ta' intervent mill-Istat⁽⁴⁶⁾. Huwa biss l-effett tal-miżura fuq l-imprima li huwa rilevanti, mhux il-kawża jew l-għan tal-intervent mill-Istat⁽⁴⁷⁾. Kull meta s-sitwazzjoni finanzjarja ta' imprima titjieb bħala riżultat ta' intervent mill-Istat, ikun hemm vantaġġ.
- (214) Il-Kummissjoni tfakkar ukoll li "l-kapital impoġġi direttament jew indirettament għad-dispożizzjoni ta' imprima mill-Istat f'ċirkostanzi li jikkorrespondu għall-kundizzjonijiet normali tas-suq ma jistax jitqies bħala għajnuma mill-Istat" [traduzzjoni mhux uffiċjali]⁽⁴⁸⁾. F'dan il-każ, sabiex jiġi stabbilit jekk il-finanzjament pubbliku tal-Ajruport ta' Zweibrücken jagħtix lil FGAZ/FZG vantaġġ li ma kinitx tikseb taħt il-kundizzjonijiet normali tas-suq, il-Kummissjoni trid tqabbel l-imġiba tal-awtoritajiet pubbliċi li qed jipprovdu l-ghotjiet ta' investment dirett u l-injezzjonijiet ta' kapital ma' dik ta' OES iggwidat minn prospetti ta' profittabbiltà fit-tul⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁴⁾ Il-Kawża C-482/99 *Franza v Il-Kummissjoni ("Stardust Marine")* [2002] Ġabra I-4397.

⁽⁴⁵⁾ Il-Kawża Kongunt T-267/08 u T-279/08 *Nord-Pas-de-Calais* [2011], ECLI:EU:T:2011:209, il-paragrafu 108.

⁽⁴⁶⁾ Il-Kawża C-39/94 *Syndicat français de l'Express international (SFEI) u oħrajn vs La Poste u oħrajn* [1996] Ġabra I-3547, il-paragrafu 60 u l-Kawża C-342/96 *Ir-Renju ta' Spanja vs Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [1999] Ġabra I-2459, il-paragrafu 41.

⁽⁴⁷⁾ Il-Kawża 173/73 *Ir-Repubblika Taljana vs Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [1974] Ġabra 709, il-paragrafu 13.

⁽⁴⁸⁾ Il-Kawża C-482/99 *Franza vs Il-Kummissjoni ("Stardust Marine")* [2002] Ġabra I-4397, il-paragrafu 69.

⁽⁴⁹⁾ Il-Kawża C-305/89 *L-Italja vs Il-Kummissjoni ("Alfa Romeo")* [1991] Ġabra I-1603, il-paragrafu 23; il-Kawża T-296/97 *Alitalia vs Il-Kummissjoni* [2000] Ġabra II-03871, il-paragrafu 84.

- (215) Il-valutazzjoni għandha thalli fil-ġenb kwalunkwe riperkussjonijiet pożittivi fuq l-ekonomija tar-reġjun fejn jinsab l-ajruport, minhabba li l-Qorti ċċarat li l-kwistjoni rilevanti għall-applikazzjoni tal-prinċipju tal-OES hija dwar jekk “f’ċirkostanzi simili, azzjonist privat, wara li jkun ikkunsidra l-prevedibbiltà li jikseb redditu u wara li jwarrab il-kunsiderazzjonijiet soċjali, tal-politika reġjonali u settorjali kollha, ikunx issottoskriva l-kapital inkwistjoni” [traduzzjoni mhux uffiċjali] ⁽⁵⁰⁾.
- (216) Fil-Kawża *Stardust Marine*, il-Qorti qalet li, “[...] sabiex ikun eżaminat jekk l-Istat adottax jew le l-imġiba ta’ investitur prudenti li jopera f’ekonomija tas-suq, jehtieg li wiehed iqiegħed lilu nnifsu fil-kuntest tal-perjodu li matulu jkunu ttiehdu l-miżuri ta’ appoġġ finanzjarju, sabiex jivvaluta r-razzjonalità ekonomika tal-imġiba tal-Istat u, b’hekk, joqgħod lura milli jagħmel xi valutazzjoni msejsa fuq sitwazzjoni sussegwenti” [traduzzjoni mhux uffiċjali] ⁽⁵¹⁾.
- (217) Barra minn hekk, fil-Kawża EDF, il-Qorti ddikjarat li, “[...] għall-finijiet li jintwera li, qabel jew fl-istess hin li jagħti l-vantaġġ, l-Istat Membru ha dik id-deċiżjoni bħala azzjonist, mhuwiex biżżejjed li wiehed jistrieħ fuq l-evalwazzjonijiet ekonomiċi magħmula wara li jkun ingħata l-vantaġġ, fuq sejba retrospettiva li l-investment magħmul mill-Istat Membru kkonċernat kien tabilhaqq profittabbli, jew fuq ġustifikazzjonijiet sussegwenti tal-kors ta’ azzjoni tabilhaqq magħżul” [traduzzjoni mhux uffiċjali] ⁽⁵²⁾.
- (218) Sabiex tkun tista’ tapplika l-prinċipju ta’ OES, il-Kummissjoni jkollha tqiegħed lilha nnifisha fiż-żmien meta ttiehdet kull deċiżjoni sabiex jiġu pprovduti fondi pubbliċi lil FGAZ/FZG. Il-Kummissjoni għandha tibbaża l-valutazzjoni tagħha wkoll fuq l-informazzjoni u s-suppożizzjonijiet li kienu għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet lokali rilevanti fiż-żmien meta ttiehdet id-deċiżjoni rigward l-arranġamenti finanzjarji tal-miżuri infrastrutturali inkwistjoni.

Għotjiet ta’ investment dirett

- (219) Il-Kummissjoni tinnotta li l-ghotjiet ta’ investment dirett koprew porzjon tal-ispejjeż tal-investment imġarrba minn FGAZ/FZG fil-kuntest tal-attività ekonomika tagħha. L-operatur ta’ ajruport normalment ikollu jhallas l-ispejjeż kollha relatati mal-kostruzzjoni u l-operat tal-ajruport (bl-eċċezzjoni ta’ dawk l-ispejjeż li jaqgħu fi ħdan il-mandat tal-politika pubblika u ġeneralment ma jkollhomx għaliex jithallsu mill-operatur tal-ajruport taht il-qafas ġuridiku applikabbli), inklużi l-ispejjeż tal-investment, għalhekk, il-kopertura ta’ parti minn dawk l-ispejjeż teħles lil FGAZ/FZG minn piż li normalment ikollha ġgorr.
- (220) Il-Ġermanja ma sostnietx esplicitament li l-ghotjiet ta’ investment dirett kienu konformi mal-prinċipju ta’ OES. Minflok, hija sostniet li l-ghelug tal-ajruport qatt ma kien għażla realistika għall-awtoritajiet lokali u li, minhabba l-htieġa tal-operat tal-ajruport, kien ekonomikament sensibbli li dan jinfetaħ ukoll għall-avjazzjoni kummerċjali. F’punti oħrajn, il-Ġermanja saħqet li l-investimenti fl-ajruport kienu motivati mir-rieda li r-reġjun jissahħa ekonomikament, kif ukoll li s-sussidji pubbliċi kienu meħtieġa minhabba li l-introjtu ġġenerat mill-isfruttar kummerċjali tal-ajruport mhux ser ikun biżżejjed sabiex ikopri l-ispejjeż relatati.
- (221) Il-Ġermanja enfasizzat ukoll li l-infrastruttura hija meħtieġa sabiex jinholqu l-impjiegi (madwar 5 000 impjeg fil-*Land* Rhineland-Palatinate kollu, li 2 708 impjiegi minnhom jiddependu direttament u indirettament fuq l-ajruport), sabiex jiġu ffrankati l-ispejjeż soċjali (EUR 25 miljun fis-sena) u sabiex jinholqu introjtu mit-taxxa. Il-Ġermanja ddikjarat ukoll li l-impjiegi huma partikolarment importanti f’din iż-żona b’rata ta’ qgħad li bħalissa hija 2 % aktar mill-medja tal-Land. Il-Ġermanja sostniet li żewġ opinjonijiet ta’ esperti jenfasizzaw l-importanza tal-ajruport għall-ekonomija reġjonali ⁽⁵³⁾.
- (222) Madankollu, ma jistgħux jitqiesu kunsiderazzjonijiet soċjali u reġjonali meta jitwettag test tal-OES. Barra minn hekk, anki li kieku l-Kummissjoni kellha tqis dawk il-kunsiderazzjonijiet soċjali u reġjonali, l-istudji sottomessi mill-Ġermanja juru li, f’Ġunju 2012, FZG ipprovdiet biss 115-il impjeg fl-Ajruport ta’ Zweibrücken innifsu. Dawk l-istudji jikkonfermaw li ż-żona kummerċjali madwar l-ajruport ikkonvertit tipprovdi total ta’ 2 708 impjiegi diretti u indiretti. Madankollu, minn dawk, 7,8 % biss, jiġifieri 210 impjiegi, għandhom x’jaqsmu mat-trasport u l-ħażna, jiġifieri, attivitajiet li huma konnessi direttament mal-preżenza tal-ajruport.
- (223) Filwaqt li, fil-prinċipju, jista’ jiġi aċċettat li anki għotjiet mhux ripagabbli lil kumpanija li hija kompletament proprjetà tal-Istat jistgħu jikkwalifikaw bħala investimenti konformi mas-suq, il-Ġermanja ma ppreżentat ebda

⁽⁵⁰⁾ Il-Kawża 40/85 *Il-Belġju v Il-Kummissjoni* [1986] Ġabra I-2321.

⁽⁵¹⁾ *Stardust Marine*, il-paragrafu 71.

⁽⁵²⁾ Il-Kawża C-124/10P *Il-Kummissjoni Ewropea vs Électricité de France (“EDF”)* [2012], ECLI:EU:C:2012:318, il-paragrafu 85.

⁽⁵³⁾ Ara n-nota f’qiegħ il-paġna 22.

pjan ta' direzzjoni tan-negozju jew kalkoli *ex ante* li jirrigwardjaw il-profittabbiltà mistennija tal-ghotjiet ta' investiment. L-uniċi projezzjonijiet li ġew ipprezentati huma studju mill-2003 li jispjega liema għadd ta' passiġġieri tal-avjazzjoni kummerċjali jista' jwassal għal profittabbiltà u l-projezzjoni tal-2010 tar-riżultati annwali mistennija bejn l-2011 u l-2015. Tal-aħhar stenniet li FZG issir profittabbli biss fl-2015, billi assumiet li l-għadd ta' passiġġieri ser jiżdied għal aktar minn 500 000 passiġġier fis-sena.

- (224) L-investimenti infrastrutturali fl-ajruport ta' Zweibrücken jinvolvu spejjeż sinifikanti (ara l-ispejjeż tal-investimenti spjegati fid-dettall fit-Tabella 2 u fit-Tabella 3, netti minn kwalunkwe investimenti li jaqgħu fil-mandat tal-politika pubblika kif identifikati fil-premessi 198 sa 200 u l-investiment li sar qabel it-12 ta' Diċembru 2000) u perjodu twil ta' riżultati negattivi (prevedibbilment mill-inqas sal-2015).
- (225) Minkejja l-inċertezzi inerenti u sinifikanti relatati mal-proġett, bħan-natura fit-tul tiegħu, la kien hemm pjan ta' direzzjoni tan-negozju *ex ante* u lanqas analiżi tas-sensittività ta' kwalunkwe suppożizzjoni tal-profittabbiltà sottostanti. Dan mhux konformi mat-tip ta' analiżi li investitur prudenti kien jaqgħmel għal proġett bħal dan.
- (226) Fl-aħhar nett, il-Kummissjoni tinnotta li, sa mis-sena 2000, FGAZ/FZG iġġeneraw telf kull sena, b'tendenza dejjem tiżdied sa mill-2005.
- (227) L-ewwel nett, l-ghotjiet ta' investiment dirett ma kinux ripagabbli fin-natura tagħhom u ma rendew ebda redditu fuq l-investiment. It-tieni nett, il-Ġermanja ma pprezentat ebda evidenza li l-ghotjiet ta' investiment tpoġġew għad-dispożizzjoni ta' FZG skont it-termini tas-suq. It-tielet nett, il-Ġermanja ma tiddependix fuq il-prinċipju tal-OES. Għalhekk, il-Kummissjoni ssib li l-ghotjiet ta' investiment dirett mil-*Land* favur FZG mogħtija wara t-12 ta' Diċembru 2000 taw vantaġġ ekonomiku lil FZG (sal-punt li l-ghotjiet ta' investiment ma kinux purament relatati ma' attivitajiet li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika kif ġie konkluż fil-premessi 198 sa 200).

Injezzjonijiet ta' kapital annwali

- (228) L-injezzjonijiet ta' kapital annwali mil-*Land* Rhineland-Palatinate u minn ZEF servew biex ikopru t-telf annwali ta' FGAZ, li min-naħa tiegħu kien ikkawżat kważi kollu kemm hu mit-telf annwali ta' FZG (ara t-Tabella 4). Fl-aħhar nett, għalhekk, l-injezzjonijiet ta' kapital annwali servew biex ikopru parti mill-investiment normali u mill-ispejjeż operatorji ta' FGAZ/FZG, biex b'hekk hellsu lill-impriża minn piż ekonomiku li normalment ikollha għorr.
- (229) Għall-istess raġuni deskritta fil-premessi 222 sa 228 fir-rigward tal-ghotjiet ta' investiment dirett lil FZG, il-Kummissjoni ssib ukoll li l-injezzjonijiet ta' kapital annwali favur FGAZ/FZG ma kinux ipprovduti taht kundizzjonijiet normali tas-suq. Notevolment, il-Ġermanja ma sostnietx li l-injezzjonijiet ta' kapital kienu investimenti normali tas-suq. Il-Ġermanja ma pprezentat ebda evidenza li turi kunsiderazzjonijiet ta' profittabbiltà *ex ante* u lanqas ma spjegat għaliex OES ikompli jinjetta l-kapital f'impriża li kontinwament tiġġenera t-telf. F'dan id-dawl, l-injezzjonijiet ta' kapital annwali jridu jikkwalifikaw bħala li jagħtu vantaġġ ekonomiku lil FGAZ/FZG.

Konklużjoni

- (230) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, il-Kummissjoni tqis li, fin-nuqqas ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju *ex ante* jew studji sensibbli oħrajn dwar il-profittabbiltà, OES ma kienx ikun jista' jiehu d-deċiżjoni li jimbarka fuq il-proġett ta' investiment inkwistjoni u li jkopri, fuq bażi annwali kontinwa, it-telf dejjem jiżdied ta' FGAZ/FZG. Għalhekk, id-deċiżjoni tal-*Land* Rhineland-Palatinate u ta' ZEF li jagħtu dawk il-miżuri tagħti vantaġġ ekonomiku lil FGAZ/FZG li ma kinitx tikseb taht kundizzjonijiet normali tas-suq.

7.1.1.4. *Selettività*

- (231) Sabiex miżura tal-Istat taqa' fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, hija trid tiffavorixxi lil "ċerti impriżi jew ċerti produttori". B'hekk, huma biss dawk il-miżuri li jiffavorixxu lill-impriżi li jagħtu vantaġġ b'mod selettiv li jaqgħu taht il-kunċett ta' għajjnuna mill-Istat.
- (232) Fil-każ inkwistjoni, mill-ghotjiet ta' investiment dirett u mill-injezzjonijiet ta' kapital annwali bbenifikat biss FGAZ/FZG. B'hekk, iż-żewġ miżuri huma definittivament selettivi skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

7.1.1.5. *Distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ*

- (233) Meta l-ghajna mogħtija minn Stat Membru ssahhah il-pożizzjoni ta' impriża, meta mqabbla ma' impriži oħrajn li jikkompetu fis-suq intern, dawn tal-aħħar iridu jitqiesu bħala li ġew affettwati minn dik l-ghajna (⁵⁴). Il-vantaġġ ekonomiku mogħti mill-ghotjiet ta' investiment dirett u mill-injezzjonijiet ta' kapital annwali, f'dan il-każ lill-operatur tal-ajruport, isahhah il-pożizzjoni ekonomika tiegħu, billi l-operatur tal-ajruport seta' jistabbilixxi n-negozju tiegħu mingħajr ma kellu jgħorr l-ispejjeż operatorji u l-ispejjeż ta' investiment inerenti kollha.
- (234) Kif ġie vvalutat fil-premessa 173 *et seq.*, l-operat ta' ajruport huwa attività ekonomika. Minn naħa waħda, il-kompetizzjoni ssehh bejn l-ajruporti sabiex jattiraw il-linji tal-ajru u t-traffiku tal-ajru korrispondenti (passiġġieri u merkanzija) u, min-naħa l-oħra, bejn il-manijers tal-ajruporti, li jistgħu jikkompetu bejniethom sabiex jiġu fdati bil-ġestjoni ta' ajruport partikolari. Barra minn hekk, b'mod partikolari fir-rigward tat-trasportaturi bi prezzijiet baxxi u l-operaturi charter, l-ajruporti li ma jinsabux fl-istess żoni ta' lhuq jew li jinsabu saħansitra fi Stati Membri differenti jistgħu jkunu wkoll f'kompetizzjoni ma' xulxin sabiex jattiraw dawk il-linji tal-ajru.
- (235) Kif issemma fil-punt 40 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 u kif affermat mill-ġdid fil-punt 45 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, mhuwiex possibbli li jiġu esklużi saħansitra ajruporti żgħar mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Barra minn hekk, il-punt 45 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 jiddikjara esplicitament li "d-daqs relattivament żgħir tal-impriża li tircievi finanzjament pubbliku ma jeskludix, bħala tali, il-possibbiltà li jista' jiġi affettwat il-kummerċ bejn l-Istati Membri" [traduzzjoni mhux uffiċjali].
- (236) L-Ajruport ta' Zweibrücken bhalissa qed jaqdi madwar 242 000 passiġġier fis-sena u fl-imghoddi qeda xejn inqas minn madwar 340 000 passiġġier fis-sena. Il-previzzjoni pprovduta mill-Ġermanja stabbilixxiet li l-ghadd ta' passiġġieri jista' jitla' għal aktar minn miljun passiġġier fis-sena fl-2025. Kif ġie osservat fil-premessa 21, l-Ajruport ta' Zweibrücken jinsab fil-vicinanza immedjata tal-Ajruport ta' Saarbrücken (39 kilometru) u f'distanza ta' sagħtejn sewqan minn sitt ajruporti oħrajn. Skont l-istudju dwar il-projezzjoni tat-traffiku tal-ajru pprovdut mill-Ġermanja, bħala medja, 15 % tal-passiġġieri li jużaw l-Ajruport ta' Zweibrücken jiġu minn Stati Membri oħrajn (Franza u l-Lussemburgu). Isiru titjiriet internazzjonali mill-ajruport ta' Zweibrücken lejn destinazzjonijiet bħal Mallorca jew Antalya. Ir-runway fi Zweibrücken għandha tul suffiċjenti (3 000 m) u tippermetti lil-linji tal-ajru jservu destinazzjonijiet internazzjonali b'distanzi medji. Fid-dawl ta' dawn il-fatti, ta' min iqis li l-finanzjament pubbliku lil FGAZ/FZG iwassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni u għandu mill-inqas effett potenzjali fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.
- (237) Minbarra dawn il-kunsiderazzjonijiet generali, il-Kummissjoni hija tal-fehma wkoll li l-Ajruport ta' Zweibrücken huwa jew kien f'kompetizzjoni diretta mal-Ajruport ta' Saarbrücken. L-ewwel nett, mhux ta' min jinjora l-fatt li TUIFly, li qabel kienet l-akbar klijenta tal-Ajruport ta' Saarbrücken, telqet mill-ajruport u bdiet topera minn Saarbrücken fl-2007. It-tieni nett, għal perjodu ta' żmien sostanzjali, it-titjiriet lejn Berlin kienu qed jiġu offruti kemm minn Zweibrücken (Germanwings) kif ukoll minn Saarbrücken (Air Berlin u Luxair) b'mod parallel, fatt li wera li kien hemm kompetizzjoni kemm bejn l-ajruporti kif ukoll bejn il-linji tal-ajru. Il-ftehim ta' FZG dwar is-servizzi offruti fl-ajruport ma' Germanwings saħansitra ppreveda tariffi oghla għas-servizzi li jridu jithallsu lil FZG f'każ li Air Berlin twaqqaf is-servizz tagħha minn Saarbrücken lejn Berlin.
- (238) Minbarra dawn l-indikaturi għall-kompetizzjoni bejn l-Ajruport ta' Saarbrücken u l-Ajruport ta' Zweibrücken, hemm ukoll evidenza li, minkejja s-sottomissjoni uffiċjali mill-Ġermanja li ż-żewġ ajruporti qatt ma kkunsidraw lilhom infushom bħala li jinsabu f'kompetizzjoni diretta, l-uffiċjali tal-Land Rhineland-Palatinate kienu tal-fehma li kien hemm eżistenza ċara ta' kompetizzjoni. F'żewġ noti interni tal-gvern ta' Rhineland-Palatinate miktuba fl-2003, il-pożizzjoni difiża mill-awturi hija li l-kooperazzjoni bejn l-Ajruport ta' Zweibrücken u l-Ajruport ta' Saarbrücken ma kinitx possibbli/rakkomandabbli f'dak iż-żmien. Minflok, nota waħda spjegat li mill-inqas sakemm FRAPORT AG tkun involuta mal-Ajruport ta' Saarbrücken, ir-relazzjoni bejn iż-żewġ ajruporti tkun waħda ta' kompetizzjoni (⁵⁵). In-nota tiddikjara wkoll li "mill-perspettiva ta' Rhineland-Palatinate, jista' jkun mistenni li l-Ajruport ta' Zweibrücken jipprevali f'din il-kompetizzjoni fuq perjodu ta' żmien twil" [traduzzjoni mhux uffiċjali] (⁵⁶). Dawn id-dikjarazzjonijiet jindikaw li, għall-inqas fl-2003, ir-relazzjoni perċepita bejn iż-żewġ ajruporti kienet tabilhaqq waħda ta' kompetizzjoni.
- (239) F'dan l-isfond, il-finanzjament pubbliku mogħti lil FGAZ/FZG irid jitqies bħala li jista' jwassal għal distorsjoni tal-kompetizzjoni u jkollu effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(⁵⁴) Il-Kawża T-214/95 *Het Vlaamse Gewest vs Il-Kummissjoni* [1998] Ġabra II-717.

(⁵⁵) *Vorlage für den Ministerrat, Gemeinsame Kabinettsitzung der Regierung des Saarlandes und der Landesregierung von Rheinland-Pfalz am 27. Mai 2003*, Ministerium für Wirtschaft, Verkehr, Landwirtschaft und Weinbau, il-15 ta' Mejju 2003.

(⁵⁶) *Einschätzung der rheinland-pfälzischen Innenministeriums*, il-15 ta' Mejju 2003.

7.1.1.6. **Konkluzjoni**

- (240) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fil-premessi 173 sa 239, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-finanzjament pubbliku mogħti lil FGAZ/FZG fil-forma ta' għotjiet ta' investiment dirett u injezzjonijiet ta' kapital annwali bejn is-sena 2000 u l-2009 jikkostitwixxi għajna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE.

7.1.2. LEGALITÀ TAL-GHAJNUNA

- (241) Skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw kwalunkwe pjanijiet li jagħtu jew ibiddlu l-għajna, u ma għandhomx jimplementaw il-miżuri proposti qabel ma l-proċedura ta' notifika tirriżulta f'deċiżjoni finali.
- (242) Billi l-fondi kienu diġà tpoġġew għad-dispożizzjoni ta' FGAZ/FZG, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-Ġermanja ma rrispettatx il-projbizzjoni tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat ⁽⁵⁷⁾.

7.1.3. IL-KOMPATIBILITÀ

7.1.3.1. **L-applikabbiltà tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 u tal-2014**

- (243) L-Artikolu 107(3) tat-Trattat jipprevedi ċerti eżenzjonijiet għar-regola ġenerali stabbilita fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat li l-għajna mill-Istat mhijiex kompatibbli mas-suq intern. L-għajna inkwistjoni tista' tiġi vvalutata biss fuq il-bażi tal-Artikolu 107(3)(ċ) tat-Trattat, li jstipula li: "għajna maħsuba sabiex tiffacilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew ta' ċerti reġjuni ekonomiċi, basta dik l-għajna ma tfixxix il-kondizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni", tista' titqies bhala kompatibbli mas-suq intern.
- (244) F'dan ir-rigward, il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 jipprovdu qafas għall-valutazzjoni ta' jekk l-għajna mogħtija lill-ajruporti tistax tiġi ddikjarata bhala kompatibbli skont l-Artikolu 107(3)(ċ) tat-Trattat.
- (245) Skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-Avviż tal-Kummissjoni dwar id-determinazzjoni tar-regoli applikabbli għall-valutazzjoni tal-għajna illegali mill-Istat ⁽⁵⁸⁾ japplika għall-għajna illegali għall-investiment mogħtija lill-ajruporti. F'dan ir-rigward, jekk l-għajna illegali għall-investiment tkun ingħatat qabel l-4 ta' April 2014, il-Kummissjoni tapplika r-regoli dwar il-kompatibbiltà li kienu fis-seħh fiż-żmien meta ngħatat l-għajna għall-investiment illeġittima. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ser tapplika l-prinċipji stabbiliti fil-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 fil-każ ta' għajna illegali għall-investiment mogħtija lill-ajruporti qabel l-4 ta' April 2014 ⁽⁵⁹⁾.
- (246) Skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, il-Kummissjoni hija tal-fehma li d-dispożizzjonijiet tal-avviż tagħha dwar id-determinazzjoni tar-regoli applikabbli għall-valutazzjoni tal-għajna illegali mill-Istat ma għandhomx japplikaw għall-każijiet pendenti ta' għajna operatorja illegali mogħtija lill-ajruporti qabel l-4 ta' April 2014. Minflok, il-Kummissjoni ser tapplika l-prinċipji stabbiliti fil-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 għall-każijiet kollha li jikkonċernaw l-għajna operatorja (in-notifiki pendenti u l-għajna illegali mhux innotifikata) lill-ajruporti, anki jekk l-għajna ngħatat qabel l-4 ta' April 2014 u l-bidu tal-perjodu tranzitorju ⁽⁶⁰⁾.
- (247) Fil-premessa 242 il-Kummissjoni diġà kkonkludiet li l-injezzjonijiet diretti u annwali ta' kapital ma jikkostitwixxux għajna illegali mill-Istat mogħtija qabel l-4 ta' April 2014.

7.1.3.2. **Distinzjoni bejn għajna għall-investiment u għajna operatorja**

- (248) Fid-dawl tad-dispożizzjonijiet tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 imsemmija fil-premessi 245 u 246, il-Kummissjoni trid tiddetermina jekk il-miżura inkwistjoni tikkostitwixx għajna għall-investiment jew għajna operatorja illegali.

⁽⁵⁷⁾ Il-Kawża T-109/01 *Fleuren Compost vs Il-Kummissjoni* [2004] Ġabra II-127.

⁽⁵⁸⁾ ĠU C 119, 22.5.2002, p. 22.

⁽⁵⁹⁾ Il-Punt 173 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

⁽⁶⁰⁾ Il-punt 172 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

- (249) Skont il-punt 25(r) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, l-għajnuna għall-investment hija definita bhala “għajnuna maħsuba biex tiffinanzja l-assi kapitali fissi; speċifikament, sabiex tiġi koperta d-diskrepanza fil-finanzjament tal-ispejjeż kapitali” [traduzzjoni mhux uffiċjali]. Barra minn hekk, skont il-punt 25(r) tal-Linji Gwida, l-għajnuna għall-investment tista’ tkun relatata kemm ma’ pagament bil-quddiem (jiġifieri tkun tkopri l-ispejjeż tal-investment bil-quddiem) kif ukoll mal-għajnuna mhallsa fil-forma ta’ pagamenti akkont perjodiċi (sabiex tkopri l-ispejjeż kapitali, f’termini tad-deprezzament annwali u l-ispejjeż tal-finanzjament).
- (250) Min-naħa l-oħra, l-għajnuna operatorja tfisser l-għajnuna li tkopri l-ispejjeż operatorji kollha, jew parti minnhom, ta’ ajruport, definiti bhala “l-ispejjeż sottostanti tal-provvediment ta’ servizzi fl-ajruport, inklużi kategoriji bħall-ispejjeż tal-persunal, is-servizzi mogħtija b’kuntratt, il-komunikazzjoni, l-iskart, l-enerġija, il-manutenzjoni, il-kera, l-amministrazzjoni, eċċ., iżda esklużi l-ispejjeż kapitali, l-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni jew kwalunkwe inċentivi oħrajn mogħtija lil-linji tal-ajru mill-ajruport, kif ukoll l-ispejjeż li jaqgħu fil-mandat tal-politika pubblika” [traduzzjoni mhux uffiċjali] ⁽⁶¹⁾.
- (251) Fid-dawl ta’ dawk id-definizzjonijiet, jista’ jiġi kkunsidrat li l-injezzjonijiet ta’ kapital diretti, li kienu lkoll marbuta ma’ proġetti ta’ investment partikolari, jikkostitwixxu għajnuna għall-investment favur FGAZ/FZG.
- (252) B’kuntrast ma’ dan, il-parti tal-injezzjonijiet ta’ kapital annwali li ntużat biex tkopri t-telf operatorju annwali ⁽⁶²⁾ ta’ FGAZ/FZG, nett tal-ispejjeż inklużi fl-EBITDA li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika kif stabbilit fil-premessi 198 sa 200 u l-ispejjeż imġarrba qabel it-12 ta’ Diċembru 2000, jikkostitwixxu għajnuna operatorja favur FGAZ/FZG.
- (253) Fl-aħħar nett, il-parti tal-injezzjonijiet ta’ kapital annwali li tkopri t-telf ta’ FGAZ/FZG li mhuwiex inkluż digà fl-EBITDA (jiġifieri, id-deprezzament annwali tal-assi, l-ispejjeż tal-finanzjament, eċċ.), nieqes l-ispejjeż li jaqgħu fi hdan il-mandat tal-politika pubblika kif stabbilit fil-premessi 198 sa 200 u l-ispejjeż imġarrba qabel it-12 ta’ Diċembru 2000, jikkostitwixxu għajnuna għall-investment.

7.1.3.3. *Kompatibbiltà tal-għajnuna għall-investment*

- (254) Skont il-paragrafu 61 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, il-Kummissjoni trid teżamina jekk humiex issodisfati l-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:
- (a) il-kostruzzjoni u l-operat tal-infrastruttura jissodisfaw objettiv ta’ interess komuni definit b’mod ċar (l-iżvilupp reġjonali, l-aċċessibbiltà, eċċ.);
  - (b) l-infrastruttura hija neċessarja u proporzjonali għall-objettiv li ġie ffixat;
  - (c) l-infrastruttura jkollha prospetti sodisfacenti għall-użu fuq perjodu ta’ żmien medju, b’mod partikolari fir-rigward tal-użu tal-infrastruttura eżistenti;
  - (d) l-utenti potenzjali kollha tal-infrastruttura għandhom aċċess għaliha b’mod ugwali u mhux diskriminatorju; u
  - (e) l-iżvilupp tal-kummerċ mhuwiex affettwat sa ċertu punt li jmur kontra l-interess tal-Unjoni.
- (255) Barra minn hekk, sabiex tkun kompatibbli, l-għajnuna mill-Istat lill-ajruporti –bħal kwalunkwe miżura oħra ta’ għajnuna mill-Istat — irid ikollha effett ta’ inċentiv u tkun neċessarja u proporzjonali fir-rigward tal-objettiv legittimu fil-mira.
- (256) Il-Ġermanja affermat li l-għajnuna għall-investment favur FGAZ/FZG hija konformi mal-kriterji tal-kompatibbiltà kollha stipulati fil-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.
- (a) *Kontribut għal objettiv ta’ interess komuni definit b’mod ċar*
- (257) Il-Kummissjoni tfakkar li l-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 ma jistabbilixxukriterji preċiżi li abbażi tagħhom jiġi vvalutat jekk l-għajnuna għall-investment mogħtija lil ajruport tikkontribwix għal objettiv ta’ interess komuni definit b’mod ċar. Madankollu, sempliċi duplikazzjoni tal-infrastruttura tal-ajruport eżistenti ma tistax titqies bhala li sservi objettiv ta’ interess komuni.
- (258) F’dan ir-rigward, għalhekk, il-Kummissjoni trid tivvaluta, l-ewwel nett, jekk l-Ajruport ta’ Zweibrücken jidduplikax l-infrastruttura tal-ajruport eżistenti fir-reġjun.

⁽⁶¹⁾ Il-Punt 25(v) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

⁽⁶²⁾ Espress fi Qliġh qabel l-Imġax, it-Taxxa, id-Deprezzament u l-Ammortizzament (Earnings Before Interests, Taxes, Depreciation And Amortisation, “EBITDA”).

Duplikazzjoni: Sovrapożizzjoni bejn l-Ajruport ta' Zweibrücken u l-Ajruport ta' Saarbrücken

- (259) Il-Kummissjoni tfakkar li l-Ajruport ta' Zweibrücken jinsab fil-qrubija immedjata tal-Ajruport ta' Saarbrücken. Id-distanza lineari bejn iż-żewġ ajruporti hija ta' madwar 20 kilometru, li ssarraf f'madwar 39 kilometru ta' toroq. Il-hin tal-ivvjaġġar bil-karozza bejn iż-żewġ ajruporti huwa ta' madwar 30 minuta. Barra minn hekk, hemm mill-inqas sitt ajruporti oħrajn li jinsabu f'distanza ta' inqas minn sagħtejn f'hin tal-ivvjaġġar bogħod mill-Ajruport ta' Zweibrücken.
- (260) Il-qrubija bejn iż-żewġ ajruporti tfisser li t-tnejn iservu żoni ta' lhuq virtwalment identiċi. Id-diversi studji pprezentati mill-Ġermanja f'dan il-każ⁽⁶³⁾, kif ukoll fil-proċedura ta' investigazzjoni formali parallela li tirrigwardja l-Ajruport ta' Saarbrücken⁽⁶⁴⁾ jikkonfermaw li l-maġġoranza tal-passiġġieri li jużaw iż-żewġ ajruporti jiġu mill-Punent ta' Rhineland-Palatinate u Saarland.
- (261) Il-profilu tal-Ajruporti ta' Saarbrücken u Zweibrücken huma wkoll relattivament simili. Meta bdiet l-avjazzjoni kummerċjali fi Zweibrücken fl-2006, l-ewwel klijenta kienet Germanwings, li bdiet toffri rotta lejn Berlin. L-istess rotta kienet servuta minn Saarbrücken minn Luxair u, mill-2007 'il quddiem, minn Air Berlin. It-tieni l-akbar klijenta ta' Zweibrücken kienet TUIFly, li toffri titjiriet lejn diversi postijiet popolari għall-vaganzi, primarjament fil-Mediterran. Qabel bdiet iservi lil Zweibrücken, TUIFly kienet wahda mill-akbar klijenti tal-Ajruport ta' Saarbrücken.
- (262) Zweibrücken ipprova wkoll jidhol fis-suq tal-ivvjaġġar bi prezzijiet baxxi b'mod aktar wiesa' billi daħal f'kuntratti ma' Ryanair, li, madankollu, zammet biss ir-rotta ta' Londra Stansted għal inqas minn sena. Eventwalment, Germanwings ukoll abbandunat l-ajruport, bil-konsegwenza li, mill-aħhar tal-2011, l-Ajruport ta' Zweibrücken beda jikkoncentra kwazi esklussivament fuq it-titjiriet charter lejn destinazzjonijiet popolari għall-vaganzi u xi titjiriet ta' trasport ta' merkanzija bl-ajru.
- (263) Madankollu, it-titjiriet charter lejn destinazzjonijiet popolari għall-vaganzi huma u kienu offruti wkoll minn Saarbrücken. Huwa importanti li jidher li d-destinazzjonijiet ewlenin servuti minn Zweibrücken huma servuti wkoll b'mod frekwenti minn Saarbrücken. Bħala eżempju, l-iskeda tat-titjiriet tas-sajf 2014 turi li z-żewġ destinazzjonijiet l-aktar frekwenti servuti minn Zweibrücken huma Antalya u Palma de Mallorca, li jammontaw għal 70 % tat-titjiriet li jsiru kull ġimgħa. Fl-istess hin, iż-żewġ destinazzjonijiet huma servuti wkoll minn Saarbrücken bi frekwenza simili: fil-ġimgħa ta' bejn is-16 ta' Ġunju 2014 u t-23 ta' Ġunju 2014, telqu 16-il titjira minn Zweibrücken lejn Antalya jew Palma de Mallorca, filwaqt li telqu 18-il titjira lejn dawk l-istess destinazzjonijiet minn Saarbrücken.

Duplikazzjoni: il-kapaċità, l-għadd ta' passiġġieri u r-riżultati annwali

- (264) Wara li l-Ajruport ta' Zweibrücken daħal fis-suq għall-avjazzjoni kummerċjali, l-għadd ta' passiġġieri żdied b'mod rapidu, minn 78 000 passiġġier fl-2006 għal 338 000 passiġġier fl-2009. Wara dan il-perjodu ta' tkabbir rapidu, l-għadd beda jonqos, fejn fl-2012 niżlu għal 242 000 passiġġier. Għalhekk, meta wiehed iqis li l-kapaċità fi Zweibrücken hija ta' 700 000 passiġġier, l-ajruport qatt ma opera f'aktar minn 50 % tal-kapaċità disponibbli tiegħu, u bhalissa qiegħed jopera f'madwar 35 % tal-kapaċità disponibbli.
- (265) F'paragun, l-għadd ta' passiġġieri f'Saarbrücken kien essenzjalment stabbli għal madwar 450 000 passiġġier fis-sena sakemm Zweibrücken daħal fis-suq tal-avjazzjoni kummerċjali, meta mbagħad l-għadd ta' passiġġieri naqas minn 487 000 passiġġier fl-2005 għal 350 000 passiġġier fl-2007. Wara li adatta t-tariffi tal-ajruport, l-Ajruport ta' Saarbrücken irnexxielu jattira lil Air Berlin fl-2007, li wassal għal effett ta' riperkussjoni u zieda fl-għadd ta' passiġġieri, fejn intlaħaq massimu ta' 518 000 passiġġier fl-2008. Fl-2012, kien hemm 425 000 passiġġier li użaw l-Ajruport ta' Saarbrücken. Meta wiehed iqis li l-kapaċità ta' Saarbrücken bhalissa hija wkoll ta' 700 000 passiġġier fis-sena, intużat biss bejn 50-75 % tal-kapaċità disponibbli tiegħu. F'dan ir-rigward, ta' min jinnota li l-kapaċità tal-Ajruport ta' Saarbrücken tista' tkun oġġla (jiġifieri bejn 750 000 u 800 000 passiġġier fis-sena) li kieku ma kinitx limitata fir-rigward tal-għadd ta' kontrolli tas-sigurtà fuq il-passiġġieri li kapaci jagħmel l-Ajruport fis-sieġha. Din il-limitazzjoni tirriżulta mill-fatt li bhalissal-Ajruport ta' Saarbrücken għandu biss żewġ skeners tas-sigurtà disponibbli.

⁽⁶³⁾ Desel Consulting und Airport Research Center GmbH, "Fluggast- und Flugbewegungsprognose für den Flughafen Zweibrücken bis zum Jahr 2025," Gutachten im Auftrag der Flughafen Zweibrücken GmbH, September 2009; Intraplan Consult GmbH, "Luftverkehrsprognose Flughafen Saarbrücken — Vorgehensweise und Ergebnisse", Ottubru 2010.

⁽⁶⁴⁾ Id-Deċizzjoni tal-Kummissjoni tal-1 ta' Ottubru 2014 fil-każwa dwar l-għajjuna mill-Istat SA.26190 — il-Ġermanja — l-Ajruport ta' Saarbrücken, li għadha ma gietx ippubblikata fil-Gurnal Uffiċjali.

- (266) Il-Kummissjoni tinnota wkoll li kemm l-Ajruport ta' Saarbrücken kif ukoll dak ta' Zweibrücken kienu qeghdin jagħmlu t-telf matul il-perjodu li qiegħed jiġi investigat (2000-2009). Notevolment, it-telf annwali fiż-żewġ ajruporti żied f'daqqa mill-2006 'il quddiem, meta Zweibrücken dahal fis-suq tal-avjazzjoni kummerċjali.

Duplikazzjoni: evidenza ta' kompetizzjoni diretta bejn iż-żewġ ajruporti

- (267) Fil-premessi 237 u 238, il-Kummissjoni diġà osservat li hemm xi indikazzjonijiet li l-Ajruport ta' Zweibrücken sab ruhu f'kompetizzjoni diretta mal-Ajruport ta' Saarbrücken. L-ewwel nett, ta' min jerga' jfakkar li TUIFly, li qabel kienet l-akbar klijenta tal-Ajruport ta' Saarbrücken, telqet minn dak l-ajruport u marret fl-Ajruport ta' Zweibrücken fl-2007 ⁽⁶⁵⁾. It-tieni nett, għal perjodu ta' żmien sostanzjali, it-titjiriet lejn Berlin kienu qed jiġu offruti kemm minn Zweibrücken (Germanwings) kif ukoll minn Saarbrücken (Air Berlin u Luxair) b'mod parallel, fatt li wera li kien hemm kompetizzjoni kemm bejn l-ajruporti kif ukoll bejn ir-rotot servuti mil-linji tal-ajru. Il-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport ta' FZG ma' Germanwings ippreveda wkoll tariffi oghla għas-servizzi li għandhom jithallsu lil FZG f'każ li Air Berlin tittermina s-servizz tagħha minn Saarbrücken lejn Berlin.
- (268) Minbarra l-indikaturi ulterjuri diġà msemmija (ara l-premessa 238), il-Kummissjoni tirreferi wkoll għall-minuti tal-laqgħa tal-bord superviżorju ta' FGAZ tas-26 ta' Ġunju 2009. Il-minuti, li jiġbru fil-qosor ir-rapport imhejji mill-bord tat-tmexxija, isemmu laqgħa li saret bejn il-manigment ta' FGAZ, Ryanair u l-Ministeru tal-Ekonomija ta' Rhineland-Palatinate. Matul dik il-laqgħa, li ddiskutiet il-gejjieni tar-relazzjoni ta' Ryanair ma' Zweibrücken, ir-rappreżentant tal-Ministeru "għibed l-attenzjoni ta' [Ryanair] li l-Gvern ta' Rhineland-Palatinate jikkunsidrah bhala att spjaċevoli hafna li kieku Ryanair kellha tibda s-servi lil Saarbrücken". Minflok turi kumplimentarjetà bejn iż-żewġ ajruporti, dik in-nota tindika li iż-żewġ ajruporti kienu qeghdin jikkompetu għan-negozju.

Duplikazzjoni: merkanzija

- (269) Il-Kummissjoni tosserva wkoll li l-Ajruport ta' Zweibrücken huwa involut ukoll fl-immanigġjar tal-merkanzija bl-ajru. Filwaqt li l-merkanzija mhijiex aspekk sinifikanti tal-operazzjonijiet fl-Ajruport ta' Saarbrücken, hija tiffirma element ċentrali tal-mudell kummerċjali tal-Ajruport ta' Frankfurt-Hahn. Kif gie ddikjarat fil-premessa 21, l-Ajruport ta' Frankfurt-Hahn jinsab biss madwar 128 km jew madwar 84 minuta bil-karozza bogħod minn Zweibrücken. Barra minn hekk, il-merkanzija tiġi mmanigġjata wkoll fl-ajruport tal-Lussemburgu, li jinsab madwar 145 km, jew madwar 86 minuta bil-karozza (ara l-premessa 21) bogħod mill-Ajruport ta' Zweibrücken.
- (270) F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tinnota li t-trasport tal-merkanzija ġeneralment ikun aktar mobbli mit-trasport tal-passiġġieri ⁽⁶⁶⁾. B'mod ġenerali, iż-żona ta' lhuq għall-ajruporti tal-merkanzija titqies bhala li għandha raġġ ta' mill-inqas madwar 200 kilometru u sagħtejn f'hin tal-ivvjaġġar. Sa ċertu punt, jidher li l-industrija tissuggerixxi li, b'mod ġenerali, sa nofs għurnata ta' hin tas-sewqan bit-trakkijiet (jiġifieri, sa 12-il siegħa ta' sewqan bit-trakkijiet) hija aċċettabbli ⁽⁶⁷⁾.
- (271) Meta wiehed iqis li iż-żona ta' lhuq għall-merkanzija hija tipikament ferm akbar minn dik għall-passiġġieri, l-Ajruporti ta' Frankfurt-Hahn u tal-Lussemburgu jipprovdu kapacità suffiċjenti għat-trasport tal-merkanzija bl-ajru għar-reġjun.

Duplikazzjoni: diskussjoni dwar is-sejbiet

- (272) Abbazi tal-kunsiderazzjonijiet deskritti fil-premessi 259 sa 270, il-Kummissjoni ssib li l-Ajruport ta' Zweibrücken jidduplika l-infrastruttura tal-ajruport disponibbli fl-Ajruport ta' Saarbrücken. B'mod aktar partikolari, il-Kummissjoni hija tal-fehma li anki qabel ma Zweibrücken dahal fis-suq tal-avjazzjoni kummerċjali, ir-reġjun diġà kien konness sewwa bl-ajruporti eżistenti, primarjament l-Ajruport ta' Saarbrücken u li l-Ajruport ta' Zweibrücken ma jzidx il-konnettività tar-reġjun.

⁽⁶⁵⁾ Il-Kummissjoni tinnota li TUIFly sostniet li d-deċiżjoni tagħha li titlaq minn Saarbrücken u tmur fi Zweibrücken kienet motivata minn kunsiderazzjonijiet ta' sigurtà relatati mar-runway ta' Saarbrücken. Min-naha l-oħra, fil-kuntest tal-proċedura ta' investigazzjoni formali fil-kawża SA.26190, il-Germanja affermat li d-deċiżjonijiet tal-linji tal-ajru li jtitlqu minn Saarbrücken qatt ma kienu ġustifikati b'referenza għall-infrastruttura ta' Saarbrücken. Il-Kummissjoni mhijiex f'pożizzjoni li tispekula dwar il-motivi preċiżi ta' TUIFly li tiċċaqlaq minn Saarbrücken għal Zweibrücken.

⁽⁶⁶⁾ Perezempju, l-ajruport ta' Leipzig/Halle kien f'kompetizzjoni mal-ajruport ta' Vatry (Franza) għall-istabbiliment taċ-ċentru Ewropew tad-DHL. Ara s-sentenza fil-kawża Leipzig/Halle, il-paragrafu 93.

⁽⁶⁷⁾ Rispons tal-ajruport ta' Liege għall-konsultazzjoni pubblika dwar il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

- (273) Barra minn hekk, kwalunkwe domanda ta' servizz tal-avjazzjoni mhux issodisfata mill-Ajruport ta' Saarbrücken tista' faċilment tiġi ssodisfata mis-sitt ajruporti l-oħrajn li jistgħu jintlahqu f'hin tal-ivvjaġġar ta' inqas minn sagħtejn. B'mod partikolari, fir-rigward tat-titjiriet għal skop ta' divertiment, b'mod komuni huma aċċettati hinijiet tal-ivvjaġġar sa massimu ta' sagħtejn. L-istess jgħodd fir-rigward tad-domanda għal servizzi ta' trasport tal-merkanzija bl-ajru.
- (274) Il-Ġermanja ma pprezentat ebda evidenza li turi li l-għadd pproġettat ta' passiġġieri kien jehtieg id-dhul fis-suq tal-Ajruport ta' Zweibrücken. B'mod partikolari, filwaqt li d-dhul fis-suq tal-avjazzjoni kummerċjali sehh fl-2006, l-aktar studju bikri dwar il-projezzjonijiet tal-għadd ta' passiġġieri pprovda dati minn Settembru 2009 ⁽⁶⁸⁾. Għalhekk, ma jstax jiġi sostnut li l-finanzjament pubbliku mis-sena 2000 kien immirat biex jissodisfa d-domanda għas-servizzi tal-avjazzjoni li kieku ma kinux jiġu ssodisfati.
- (275) Il-Kummissjoni tinnota wkoll li fl-1997 l-Ajruport ta' Saarbrücken ipproġetta li l-għadd ta' passiġġieri tiegħu kien ser jiżdied għal 676 000 sal-2010 ⁽⁶⁹⁾. Minhabba li, f'dak iż-żmien, l-Ajruport ta' Zweibrücken kien għadu mhux attiv fis-suq tal-avjazzjoni kummerċjali, jista' jiġi preżunt li l-projezzjoni kienet l-aktar previzjoni affidabbli tal-passiġġieri għar-reġjun. Minhabba li Saarbrücken għandu kapacià ta' bejn 700 000 u 800 000 passiġġier fis-sena, jidher ċar li l-għadd ta' passiġġieri previst fl-1997 seta' jiġi ssodisfat mill-Ajruport ta' Saarbrücken wahdu għal perjodu ta' żmien sinifikanti.
- (276) Barra minn hekk, il-Kummissjoni hija tal-opinjoni li anki l-għadd ta' passiġġieri attwali fl-Ajruporti ta' Zweibrücken u Saarbrücken ma jurix li l-kapacià ta' Saarbrücken hija insuffiċjenti sabiex tissodisfa d-domanda fir-reġjun. Huwa minnu li l-għadd ta' passiġġieri kkombinati f'Saarbrücken u Zweibrücken laħqu kważi 850 000 passiġġier fl-2008 u 810 000 fl-2009, jiġifieri aktar mill-kapacià massima tal-Ajruport ta' Saarbrücken. Fl-istess hin, il-Kummissjoni tqis li dak l-għadd jipproġetta immaġini pjuttost mgħawġa tad-domanda reali fir-reġjun: l-ewwel nett, l-għadd għoli ta' passiġġieri jidher li huwa xprunat mill-kompetizzjoni diretta bejn ir-rotot ta' Berlin offruti minn Zweibrücken u Saarbrücken (u minn Germanwings u Air Berlin/Luxair, rispettivament), li temporanjament attiraw passiġġieri addizzjonali. Madankollu, ladarba Germanwings waqqfet ir-rotta mhux profittabbli tagħha lejn Berlin, id-domanda għar-rotta naqset. It-tieni nett, il-Kummissjoni ssib (ara t-Taqsima 7.3) li Germanwings, TUIFly u Ryanair ilkoll ibbenifikaw minn għajna mill-Istat inkompatibbli mogħtija lilhom minn FGAZ/FZG. Sa fejn dan seta' jiġi tradott fi prezzijiet tal-biljetti mnaqqsin, hemm dubju dwar kemm l-għadd ta' passiġġieri b'hekk issusidjati fi Zweibrücken kienu jirrapprezentaw id-domanda reali fir-reġjun. Fl-aħhar nett, ta' min jinnota li l-għadd ta' passiġġieri kongunti naqas mill-2009 'il hawn: l-għadd ta' passiġġieri kongunti fi Zweibrücken u Saarbrücken kienu madwar 670 000 fl-2012 u, b'hekk, taht il-limitu tal-kapacià tal-Ajruport ta' Saarbrücken.
- (277) Barra minn hekk, il-Kummissjoni ma tistax taċċetta l-argument imressaq mill-Ġermanja li ż-żewġ ajruporti qegħdin biss jikkomplimentaw lil xulxin, minflok jikkompetu ma' xulxin. L-ewwel nett, minkejja l-fatt li l-mudelli tan-negozju taż-żewġ ajruporti jidhru li huma sa ċertu punt differenti, jidher b'mod ċar li n-negozju prinċipali tal-Ajruport ta' Zweibrücken (it-titjiriet għall-btajjel, b'mod partikolari lejn Antalya/Palma de Mallorca) huwa pprovdut ukoll minn Saarbrücken. Huwa minnu li altrimenti Saarbrücken jikkoncentra fuq it-titjiriet skedati lejn bliet ewlenin bħal-Lussemburgu, Berlin u Hamburg. Madankollu, dan ma jbidilx il-fatt li Zweibrücken jidher li għandu biss negozju limitat li mhuwiex jew ma jstax ikun servut minn Saarbrücken.
- (278) Il-Kummissjoni ssib ukoll li d-differenzi fl-infrastruttura li jeżistu bejn iż-żewġ ajruporti ma jimminawx is-sejba tagħha li l-Ajruport ta' Zweibrücken jidduplika l-infrastruttura tal-ajruport li diġà kienet teżisti qabel f'Saarbrücken. Filwaqt li huwa minnu wkoll li Zweibrücken għandu runway itwal, li tagħmlu aktar addattat għal titjiriet fuq distanza twila u għall-ajruplani tqal tal-merkanzija, dawn id-differenzi mhumiex biżżejjed biex jiġġustifikaw il-preżenza ta' żewġ ajruporti f'daqstant qrubija. L-ewwel nett, kif ġie spjegat fil-premessi 269 u 270, id-domanda għat-trasport tal-merkanzija bl-ajru qieghda tiġi ssodisfata b'mod suffiċjenti mill-Ajruporti ta' Frankfurt-Hahn u tal-Lussemburgu, fejn — skont l-informazzjoni tal-Kummissjoni — ma hemm ebda restrizzjoni rilevanti fir-rigward tal-piż tal-ajruplani. It-tieni nett, il-Ġermanja ma wrietx li għadd sinifikanti tat-titjiriet kummerċjali tal-passiġġieri li jtitlqu minn Zweibrücken ma jistgħux jitolqu minn Saarbrücken.
- (279) Fl-aħhar nett, meta wiehed iqis li l-Ajruport ta' Saarbrücken apparentement seta' jakkomoda d-domandi tas-servizz tal-avjazzjoni li issa huma parzjalment mehuda minn Zweibrücken qabel dan tal-aħhar daħal fis-suq, id-differenza fl-infrastruttura ma tiġġustifikax id-duplikazzjoni tal-infrastruttura li diġà kienet teżisti f'Saarbrücken.

⁽⁶⁸⁾ Desel Consulting und Airport Research Center GmbH, "Fluggast- und Flugbewegungsprognose für den Flughafen Zweibrücken bis zum Jahr 2025", Gutachten im Auftrag der Flughafen Zweibrücken GmbH, September 2009.

⁽⁶⁹⁾ Id-deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-1 ta' Ottubru 2014 fil-kawża dwar l-għajna mill-Istat SA.26190 — il-Ġermanja — l-ajruport ta' Saarbrücken, li għadha ma ġietx ippubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali.

Konkluzjoni

- (280) Fid-dawl tal-fatti u l-kunsiderazzjonijiet ipprezentati u diskussi fil-premessi 255 sa 279, il-Kummissjoni ssib li l-ghajnuna għall-investment favur FGAZ/FZG serviet għall-holqien jew għall-manutenzjoni ta' infrastruttura li sempliċiment tidduplika l-ajruport (mhux profittabbli) f'Saarbrücken. Għalhekk, l-ghajnuna għall-investment ma tistax titqies bhala li tikkontribwixxi għal objettiv ta' interess komuni.
- (281) Billi l-kundizzjonijiet tal-kompatibbiltà elenkati (fil-premessa 254) huma kumulattivi, il-Kummissjoni ma għandhiex għalfejn tevalwa l-kundizzjonijiet tal-kompatibbiltà li fadal. Għaldaqstant, sal-punt li tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat, l-ghajnuna għall-investment għandha tinstab li mhijiex kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.
- (282) Minhabba li l-Ġermanja ma pprezentat u l-Kummissjoni ma identifikat ebda bażi alternattiva ta' kompatibbiltà, għalhekk, huwa konkluz li, sal-punt li tammonta għal għajnuna mill-Istat, l-ghajnuna għall-investment favur FGAZ/FZG hija inkompatibbli mas-suq intern.

7.1.3.4. *Kompatibbiltà tal-ghajnuna operatorja skont ir-regoli dwar is-SIEĠ*

- (283) Il-Ġermanja ssostni li l-finanzjament pubbliku relatat mal-ghajnuna operatorja favur FGAZ/FZG irid jitqies bhala kompatibbli mas-suq intern bhala kumpens għall-forniment ta' SIEĠ skont l-Artikolu 106(2) tat-Trattat.
- (284) L-Artikolu 106(2) tat-Trattat jgħid li "kull impriża responsabbli sabiex topera servizzi ta' importanza ekonomika ġeneral, jew li jkollha l-karattru ta' monopolju fiskali għandha tkun suġġetta għar-regoli tat-Trattati, b'mod partikolari dawk li jirreferu għall-kompetizzjoni, sa fejn l-applikazzjoni ta' dawn ir-regoli ma tostakolax it-tweqqig de jure jew de facto tal-funzjonijiet speċifiċi mogħtija lil dik l-impriża. L-iżvilupp tal-kummerċ m'għandux jiżviluppa b'mod kuntrarju għall-interessi tal-Unjoni."
- (285) Dak l-Artikolu fih deroga (parzjali) mill-projbizzjoni tal-ghajnuna mill-Istat inkluża fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat sal-punt li l-ghajnuna hija meħtieġa u proporzjonali sabiex jiġi żgurat it-tweqqig tas-SIEĠ taħt kundizzjonijiet ekonomiċi aċċettabbli.
- (286) Qabel il-31 ta' Jannar 2012, il-Qafas tas-IEĠ tal-2005 ⁽⁷⁰⁾ u d-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005 irrappreżentaw il-politika tal-Kummissjoni fl-applikazzjoni tad-deroga fl-Artikolu 106(2) tat-Trattat.
- (287) Il-Kummissjoni tinnotta li dawk iż-żewġ strumenti jirrikjedu li l-impriża inkwistjoni tiġi fdata b'SIEĠ ġenwin. L-inkarigu tal-operatur tal-ajruport b'missjonijiet ta' servizz pubbliku jrid jiġi rreġistrat ukoll f"dokument uffiċjali wiehed jew aktar" li jinkludu, fost l-oħrajn, "in-natura preċiża tal-obbligu tas-servizz pubbliku" [traduzzjoni mhux uffiċjali] ⁽⁷¹⁾.

SIEĠ ġenwin

- (288) L-ewwel nett, fir-rigward tal-kwistjoni ta' jekk l-Ajruport ta' Zweibrücken jikkostitwixx SIEĠ ġenwin, il-Kummissjoni tfakkar li sabiex attività tikkostitwixxi SIEĠ, dik l-attività għandha turi karatteristiċi speċjali mqabbla ma' attivitajiet ekonomiċi ordinarji, u li l-objettiv ta' interess ġenerali segwit ma jistax sempliċiment ikun dak tal-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew oqsma ekonomiċi kif previsti fl-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat ⁽⁷²⁾. F'dan id-dawl, il-Kummissjoni tqis li dan jista' jkun il-każ biss jekk parti miż-żona servuta mill-ajruport tkun, fin-nuqqas ta' dan l-ajruport, iżolata mill-bqija tal-Unjoni sal-punt li jkun ta' detriment għall-iżvilupp soċjali u ekonomiku tagħha ⁽⁷³⁾.
- (289) Il-Kummissjoni tqis ukoll li teżisti ċerta duplikazzjoni bejn id-definizzjoni xierqa ta' SIEĠ u l-kwistjoni ta' jekk il-finanzjament pubbliku ta' ajruport (kemm l-ispejjeż ta' investment kif ukoll l-ispejjeż operatorji) jikkontribwixx għal objettiv definit sewwa ta' interess komuni. Il-Kummissjoni fakkret fil-premessi 257 *et seq.* li l-finanzjament pubbliku li jwassal għad-duplikazzjoni tal-infrastruttura ta' ajruport frēgjun partikolari ma jistax jitqies bhala li jikkontribwixxi għal objettiv ta' interess komuni (ara wkoll il-premessi 294 *et seq.*). Il-Kummissjoni tfakkar ukoll li

⁽⁷⁰⁾ ĠU C 297, 29.11.2005.

⁽⁷¹⁾ Il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, il-paragrafu 66. Ara wkoll l-Artikolu 4 tad-Deciżjoni dwar is-SIEĠ tal-2005.

⁽⁷²⁾ Ara d-Deciżjoni N 381/04 — Franza — Proġett għal netwerk tat-telekomunikazzjoni ta' kapaċità għolja fil-Pyrénées-Atlantiques (DORSAL) (ĠU C 162, 2.7.2005, p. 5).

⁽⁷³⁾ Ara l-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, il-punt 72.

l-ġestjoni globali ta' ajruport tista' titqies biss bhala li tikkostitwixxi SIEĠ "jekk parti miż-żona li potenzjalment tuża l-ajruport, mingħajr l-ajruport, tkun iżolata mill-bqija tal-Unjoni sal-punt li l-iżvilupp soċjali u ekonomiku tagħha jkun preġudikat" [traduzzjonin mhux uffiċjali] ⁽⁷⁴⁾. F'dan id-dawl, il-Kummissjoni tqis ukoll li l-operat ta' ajruport li jidduplika ajruport ieħor fl-istess reġjun ma jistax jitqies bhala li jikkostitwixxi SIEĠ ġenwin ⁽⁷⁵⁾.

- (290) Il-Kummissjoni kkonkludiet li, sal-punt li jammonta għal għajjnuna mill-Istat, il-finanzjament pubbliku tal-infrastruttura tal-Ajruport ta' Zweibrücken huwa inkompatibbli mas-suq intern minhabba li jidduplika l-infrastruttura eżistenti. Bl-istess mod, il-Kummissjoni ssib li l-operat tal-Ajruport ta' Zweibrücken ma jikkostitwixxi ebda servizz ġenwin ta' interess ekonomiku ġenerali. Għalhekk, sal-punt li l-Ġermanja tqis li l-operat tal-Ajruport ta' Zweibrücken jammonta għal SIEĠ, hija tkun għamlet żball manifest fid-definizzjoni tas-SIEĠ ⁽⁷⁶⁾.

L-att ta' inkarigu

- (291) It-tieni nett, il-Kummissjoni ssib li, f'kull każ, FGAZ/FZG ma kinux fdati kif xieraq bl-operat tal-Ajruport ta' Zweibrücken bhala SIEĠ. Bhala atti ta' inkarigu rilevanti, il-Ġermanja rreferiet biss għal-liċenzja tal-operat ġenerali tal-Ajruport u għall-"obbligu tal-operat" skont il-paragrafu 45 tal-LuftVZO. Il-Kummissjoni tinnotta li, skont il-Ġermanja, l-impożizzjoni ta' obbligu tal-operat kien ir-riżultat ta' ammeljorament tal-Ajruport ta' Zweibrücken minn "mitjar" għal "ajruport" fis-sens tal-paragrafu 49 u tal-paragrafu 38 tal-LuftVZO ⁽⁷⁷⁾. Madankollu, dak l-ammeljorament seħh biss fil-bidu tal-2010, li kien ifisser li għall-perjodu taht investigazzjoni f'dan il-każ (2000 — 2009) ma kien inferit ebda inkarigu mill-paragrafu 45 tal-LuftVZO.
- (292) Barra minn hekk, il-Ġermanja ssostni li "ma kien hemm ebda inkarigu uffiċjali ġenerali ta' FZG b'SIEĠ, appartat mil-liċenzja tal-operat u l-inkluzjoni fil-proġett ta' konverżjoni ta' Rhineland-Palatinate". Meta wiehed iqis li l-Ġermanja ma spjegatx kif il-liċenzja tal-operat, minnha nnifisha, tista' tikkostitwixxi att ta' inkarigu li jissodisfa r-rekwiżiti msemmija fil-premessa 287, jew kif l-inkluzjoni fil-proġett ta' konverżjoni tikkostitwixxi inkarigu xieraq, il-Kummissjoni ssib li FGAZ/FZG ma kinux inkarigati kif xieraq b'SIEĠ ġenwin.
- (293) Għaldaqstant, għar-raġunijiet spjegati fil-premessi 288 *et seq.* huwa konkluż li l-finanzjament pubbliku mogħti lil FGAZ/FZG, li jammonta għal għajjnuna operatorja, ma jistax jitqies bhala kumpens għal SIEĠ kompatibbli mas-suq intern.

7.1.3.5. Kompatibbiltà tal-ghajjnuna operatorja skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014

- (294) It-Taqsim 5.1 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 tistabbilixxi l-kriterji li tapplika l-Kummissjoni meta tiġi biex tivvaluta l-kompatibbiltà tal-ghajjnuna operatorja mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat. Skont il-punt 172 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, il-Kummissjoni tapplika dawk il-kriterji għall-każijiet kollha li jikkoncernaw l-ghajjnuna operatorja, inklużi n-notifikati pendenti u l-każijiet ta' għajjnuna illegali mhux innotifikata.
- (295) L-ghajjnuna operatorja illegali mogħtija qabel id-data tal-pubblikazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 tista' tiġi ddikjarata bhala kompatibbli mal-firxa shiha ta' spejjeż operatorji skoperti diment li jiġu ssodisfati ⁽⁷⁸⁾ l-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) *il-kontribut għal objettiv ta' interess komuni definit sewwa*: din il-kundizzjoni tiġi ssodisfata jekk, fost l-ohrajn, l-ghajjnuna żżid il-mobbiltà taċ-ċittadini tal-Unjoni u l-konnettività tar-reġjuni jew tiffacilita l-iżvilupp reġjonali ⁽⁷⁹⁾;
- (b) *il-htieġa għal intervent mill-Istat*: l-ghajjnuna trid tiġi mmirata lejn sitwazzjonijiet fejn tali għajjnuna tista' ġġib magħha titjib materjali li s-suq innifsu ma jistax iwassal ⁽⁸⁰⁾;

⁽⁷⁴⁾ Il-punt 72 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014. Ara wkoll il-punt 34 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.

⁽⁷⁵⁾ Ara wkoll il-Kawża T-79/10 *Colt Télécommunications France vs il-Kummissjoni* [2013] ECLI:EU:T:2013:463, il-paragrafi 150-151, 154, 158 u 166.

⁽⁷⁶⁾ *Ibid.*, il-paragrafi 92, 119.

⁽⁷⁷⁾ Sottomissjoni mill-Ġermanja tas-27 ta' Jannar 2011, p. 17: "Aus der Aufstufung des Flughafens [vom Verkehrslandeplatz zum Verkehrsflughafen] folgt des Weiteren eine Betriebspflicht des Flughafens".

⁽⁷⁸⁾ Skont il-punt 137 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, mhux il-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fit-Taqsim 5.1 tal-Linji Gwida japplikaw għall-ghajjnuna operatorja li nġhatat fl-imghoddi.

⁽⁷⁹⁾ Il-punti 137, 113 u 114 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

⁽⁸⁰⁾ Il-punti 137 u 116 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

- (c) *l-eżistenza tal-effett ta' incentiv*: din il-kundizzjoni tiġi ssodisfata jekk ikun probabbli li, fin-nuqqas ta' għajjnuna operatorja, u b'kunsiderazzjoni tal-preżenza possibbli tal-għajjnuna għall-investiment u l-livell tat-traffiku tal-ajru, il-livell tal-attività ekonomika tal-ajruport ikkonċernat jitnaqqas b'mod sinifikanti ⁽⁸¹⁾;
- (d) *il-proporzjonalità tal-ammont ta' għajjnuna (għajjnuna limitata għall-minimu neċessarju)*: sabiex tkun proporzjonata, l-għajjnuna operatorja lill-ajruporti trid tkun limitata għall-minimu neċessarju sabiex tkun tista' titwettaq l-attività meġhuna ⁽⁸²⁾;
- (e) l-evitar ta' effetti negattivi bla bżonn fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ ⁽⁸³⁾.

(a) *Kontribut għal objettiv ta' interess komuni definit sewwa*

- (296) Il-punt 114 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 jispjega li “d-duplikazzjoni tal-ajruporti mhux profittabbli ma tikkontribwix għal objettiv ta' interess komuni” [traduzzjoni mhux uffiċjali]. Il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-argumenti ppreżentati fil-premessa 259 *et seq.* fir-rigward tal-kompatibbiltà tal-għajjnuna għall-investiment favur FGAZ/FZG skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 huma ugwalment applikabbli għall-kompatibbiltà tal-għajjnuna operatorja skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014. Għal dik ir-raġuni, il-Kummissjoni ssib li l-għajjnuna operatorja mogħtija lil FGAZ/FZG sempliċiment tidduplika ajruport mhux profittabbli u, għalhekk, ma tikkontribwix għal objettiv ta' interess komuni definit sewwa. Għalhekk, sal-punt li tikkostitwixxi għajjnuna mill-Istat, l-għajjnuna operatorja lil FGAZ/FZG ma tistax tinstab li hija kompatibbli mas-suq skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat.

Konkluzjoni

- (297) Il-Kummissjoni tikkonkludi li l-għajjnuna operatorja mogħtija lil FGAZ/FZG mhijiex kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 106(2) tat-Trattat jew skont l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat. Minhabba li l-Germanja ma ppreżentat u l-Kummissjoni ma identifikat ebda bażi alternattiva ta' kompatibbiltà, għalhekk, huwa konkluz li, sal-punt li tammonta għal għajjnuna mill-Istat, l-għajjnuna operatorja favur FGAZ/FZG hija inkompatibbli mas-suq intern.

7.2. GĦAJNUNA POTENZJALI B'KONNESSJONI MA' SELF BANKARJU U L-PARTEĊIPAZZJONI FIL-ĠABRA KOMUNI TA' FLUS TAL-LAND RHINELAND-PALATINATE

7.2.1. EŻISTENZA TAL-GĦAJNUNA

7.2.1.1. *Attività ekonomika u l-kunċett ta' impriza*

- (298) Għar-raġunijiet spjegati fil-premessa 173 *et seq.*, FGAZ/FZG trid titqies bħala li tikkostitwixxi impriza għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat.

7.2.1.2. *Riżorsi tal-Istat u imputabbiltà lill-Istat*

- (299) Sabiex jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat, il-miżuri inkwistjoni jridu jkunu ffinanzjati mir-riżorsi tal-Istat u d-deċiżjoni biex tingħata l-miżura trid tkun imputabbli lill-Istat.
- (300) Il-kunċett ta' għajjnuna mill-Istat japplika għal kwalunkwe vantaġġ mogħti permezz tar-riżorsi tal-Istat mill-Istat innifsu jew minn kwalunkwe korp intermedjarju li jaġixxi permezz tas-setgħat mogħtija lill-Istat ⁽⁸⁴⁾. Għall-applikazzjoni tal-Artikolu 107 tat-Trattat, ir-riżorsi tal-awtoritajiet lokali huma riżorsi tal-Istat ⁽⁸⁵⁾.

Garanzija tal-Istat ta' 100 %

- (301) Kwanlunkwe garanzija pubblika tinvolvi telf potenzjali ta' riżorsi mill-Istat. Minhabba li l-garanzija tal-Istat ta' 100 % inharġet direttament mil-Land Rhineland-Palatinate, hija ngħatat mir-riżorsi tal-Istat u hija wkoll imputabbli lill-Istat.

⁽⁸¹⁾ Il-punti 137 u 124 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

⁽⁸²⁾ Il-punti 137 u 125 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

⁽⁸³⁾ Il-punti 137 u 131 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

⁽⁸⁴⁾ Il-Kawża C-482/99 *Franza v Il-Kummissjoni* (“*Stardust Marine*”) [2002] Ġabra I-4397.

⁽⁸⁵⁾ Il-Kawżi Kongunti T-267/08 u T-279/08 *Nord-Pas-de-Calais* [2011], ECLI:EU:T:2011:209, il-paragrafu 108.

Ġabra komuni ta' flus tal-Land

- (302) Il-Ġermanja sostniet li l-ġabra komuni ta' flus tal-Land Rhineland-Palatinate mhijiex ifffinanzjata direttament mill-baġit pubbliku tal-Land. Hija ssostni li l-fondi kollha fil-ġabra komuni ta' flus ġejjin jew mill-imprizi parteċipanti jew inkella jinkisbu fil-forma ta' self fis-suq tal-kapital.
- (303) Il-Kummissjoni hija tal-fehma li fil-każ inkwistjoni, l-Istat dejjem eżerċita kontroll dirett jew indirett fuq ir-riżorsi fil-ġabra komuni ta' flus, bil-konsegwenza li dawn kienu jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat. L-ewwelnett, huma biss l-imprizi fi sjieda maġġoritarja mil-Land Rhineland-Palatinate (sjieda ta' mill-inqas 50 %) li jistgħu jipparteċipaw fil-ġabra komuni ta' flus. Minhabba s-sjieda pubblika maġġoritarja, jidher b'mod ċar li l-imprizi parteċipanti huma imprizi pubbliċi skont it-tifsira tal-Artikolu 2 (b) tad-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE⁽⁸⁶⁾. Minhabba li l-imprizi parteċipanti kollha huma b'hekk imprizi pubbliċi, ir-riżorsi tagħhom jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat. Dan il-fatt wahdu juri li l-fondi tal-ġabra komuni ta' flus, sal-punt li jkunu komposti mid-depożiti magħmula mill-imprizi parteċipanti, jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat.
- (304) It-tieni, f'każ li d-depożiti tal-imprizi parteċipanti fil-ġabra komuni ta' flus ma jkunux biżżejjed biex jissodisfaw l-htigijiet tal-likwidità ta' parteċipant, il-Land Rhineland-Palatinate jikseb finanzjament għal perjodu ta' żmien qasir fis-suq finanzjarju f'ismu stess u mbagħad jgħaddi dawk il-fondi lill-imprizi li jipparteċipaw fil-ġabra komuni ta' flus. Billi l-Land jiehu s-self mehtieġ f'ismu stess, għandu jiġi kkunsidrat li l-fondi b'hekk miksuba jikkostitwixxu wkoll riżorsi tal-Istat.
- (305) B'hekk, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-finanzjament ipprovdut mill-ġabra komuni ta' flus huwa ffinanzjat permezz ta' riżorsi tal-Istat, minhabba li kemm id-depożiti mill-imprizi parteċipanti kif ukoll is-self mehud mil-Land sabiex jinghelbu l-lakuni tal-likwidità fil-ġabra komuni ta' flus jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat.
- (306) Barra minn hekk, huwa ċar ukoll li l-Land kellu kontroll estensiv fuq l-operat tal-ġabra komuni ta' flus, bil-konsegwenza li l-finanzjament ipprovdut lill-imprizi parteċipanti huwa imputabbli lill-Istat. L-ewwelnett, il-Kummissjoni tinnota li l-Ftehim għall-partecipazzjoni fil-ġabra komuni ta' flus huwa konkluż bejn il-Land u l-imprizi involuti. B'hekk, id-deċiżjoni li impriża tithalla tipparteċipa fil-ġabra komuni ta' flus tittiehed direttament mil-Land. Il-Land jiddeċiedi wkoll fuq l-ammont massimu li impriża parteċipanta tista' tirtira mill-ġabra komuni ta' flus fil-forma ta' linja ta' kreditu. Barra minn hekk, il-Land Rhineland-Palatinate jiġġestixxi direttament l-operazzjonijiet ta' kuljum tal-ġabra komuni ta' flus permezz tal-"Landeshauptkasse", li hija istituzzjoni tal-Ministeru tal-Finanzi tal-Land Rhineland-Palatinate. Il-"Landeshauptkasse" tirrappreżenta uffiċjalment lil-Land meta dan jikseb fondi fis-suq sabiex jimla l-lakuni tal-likwidità fil-ġabra komuni ta' flus.
- (307) Abbażi ta' dawn l-elementi, jidher li l-Istat kapaċi jikkontrolla direttament l-attivitajiet tal-ġabra komuni ta' flus, l-aktar ċentrali l-kwistjoni ta' liema impriża tista' tipparteċipa u l-linja ta' kreditu individwali mogħtija lil kull impriża parteċipanti. Għalhekk, id-deċiżjonijiet li jikkonċernaw il-partecipazzjoni fil-ġabra komuni ta' flus u li jikkonċernaw il-firxa ta' dik il-partecipazzjoni huma imputabbli lill-Istat.

Self mogħti minn Sparkasse Südwestpfalz

- (308) Fir-rigward tas-self innifsu, il-Kummissjoni taċċetta li *Sparkasse Südwestpfalz* huwa bank indipendenti li jiehu deċiżjonijiet dwar l-ghoti ta' self taht ir-responsabbiltà tiegħu stess. Ma hemm ebda indikazzjoni ċara li d-deċiżjoni li jingħata s-self lil FGAZ/FZG hija imputabbli lill-Istat. B'hekk, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-miżura mhijiex imputabbli lill-Istat.

7.2.1.3. Vantaġġ ekonomiku

Garanzija tal-Istat ta' 100 %

- (309) Skont il-punt 3.2 tal-Avviz ta' Garanzija, garanzija tal-Istat individwali ma titqiesx bhala għajjnuna meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin: "(a) Il-mutwatarju ma jkunx f'diffikultà finanzjarja [...], (b) Il-firxa tal-garanzija tkun tista' titkejjel sewwa meta tingħata, [...] (c) il-garanzija ma tkoprix aktar minn 80 % tas-self pendenti jew ta' obbligu finanzjarju iehor [...], (d) Jithallas prezz orjentat fis-suq għall-garanzija [...]".

⁽⁸⁶⁾ Id-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE tas-16 ta' Novembru 2006 dwar it-trasparenza tar-relazzjonijiet finanzjarji bejn l-Istati Membri u l-imprizi pubbliċi kif ukoll dwar it-trasparenza finanzjarja fi hdan ċerti imprizi (GU L 318, 17.11.2006, p. 17).

- (310) F'dan il-każ, il-Land Rhineland-Palatinate pprovda garanzija ta' 100 % għall-kollateralizzazzjoni ta' self mogħti favur FGAZ/FZG, b'hekk, il-garanzija taqbeż il-limitu massimu ta' 80 % tas-self pendenti. Barra minn hekk, kif ġie spjegat hawn taht, il-prezz tal-garanzija fis-suq ma jithallasx. Għalhekk, jidher ċar li l-garanzija tinvolvi vantaġġ.
- (311) Skont il-punt 4.2 tat-tieni subparagrafu tal-Avviż ta' Garanzija, il-vantaġġ jista' jiġi kkalkolat bħala d-differenza bejn ir-rata tal-imghax speċifika fis-suq li kien ikollha thallas FGAZ/FZG mingħajr il-garanzija u r-rata tal-imghax miksuba permezz tal-garanzija tal-Istat wara li jkun ittieded f'kunsiderazzjoni kwalunkwe primjum imħallas.
- (312) Fir-rigward tal-garanzija mahruġa mil-Land, il-Kummissjoni tfakkar li FGAZ/FZG kisbet din il-garanzija ta' 100 % mingħajr hlas u mingħajr ma pprovdiet kollateral. Jidher ċar li, taht kundizzjonijiet normali tas-suq, FGAZ/FZG kien ikollha thallas primjum sabiex tikseb garanzija fuq is-self tagħha mingħand parti terza.
- (313) Billi FGAZ/FZG ma kellhiex bżonn thallas primjum, hija kisbet vantaġġ ekonomiku li altrimenti ma kienx ikun disponibbli fis-suq. L-ammont ta' dak il-vantaġġ huwa ekwivalenti għall-primjum li kien ikollha thallas FGAZ/FZG taht kundizzjonijiet normali tas-suq.

Fond komuni ta' flus tal-Land

- (314) Fir-rigward tal-partecipazzjoni ta' FGAZ/FZG fil-fond komuni ta' flus, il-Ġermanja spjegat li l-funzjonijiet tal-fond komuni ta' flus huma dawn li ġejjin: l-FGAZ titlob fondi mill-fond biex tiżgura l-likwidità tagħha u l-Land jipprovidi daww il-fondi mill-fond komuni ta' flus. Ir-rati tal-imghax imposti huma rati ta' flus li jistgħu jingibdu bbażati fis-suq, fil-livell disponibbli għal-Land innifsu. Meta d-depożiti tal-imprizi partecipanti ma jkunux biżżejjed biex ikopru t-talba, il-Land jerġa' jforni l-fond komuni ta' flus billi jiehu self f'ismu stess. Il-Ġermanja tispjega wkoll li l-Land essenzjalment jgħaddi l-kundizzjonijiet li jikseb fis-suq tal-kapital lill-partecipanti fil-fond komuni ta' flus, sabiex b'hekk jippermetti lill-partecipanti — l-imprizi sussidjarji tal-Land — jerġgħu jiffinanzjaw lilhom infushom taht l-istess kundizzjonijiet bħal-Land innifsu, mingħajr ebda kunsiderazzjoni tal-affidabbiltà kreditizja tagħhom. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tosserva li l-finanzjament tagħha huwa disponibbli għall-imprizi għal perjodu ta' żmien mhux limitat.
- (315) Fid-dawl ta' dan il-mekkanizmu, jingħata vantaġġ lil FGAZ meta l-kundizzjonijiet li fuqhom il-Land jagħti s-self mill-gabra komuni ta' flus ikunu aktar favorevoli minn daww li kieku jkun disponibbli għal FGAZ fis-suq. Il-kundizzjonijiet għat-tehd ta' self mill-fond komuni ta' flus huma l-istess bħal daww disponibbli għal-Land sabiex ikun jista' jerġa' jiffinanzja lill-annifsu. Meta wiehed iqis li l-Land, bħala awtorità pubblika, jista' jiehu self b'rati favorevoli hafna (minhabba li virtwalment ma hemm ebda riskju ta' inadempjenza), il-Kummissjoni hija tal-fehma li r-rata li biha FGAZ tista' tikseb self mill-gabra komuni ta' flus hija aktar favorevoli minn dik li kieku tkun disponibbli għaliha. Barra minn hekk, FGAZ ma għandhiex għalfejn tippovdi kollateral għal dak is-self u s-sitwazzjoni finanzjarja/l-affidabbiltà kreditizja tagħha ma tiġix ikkunsidrata. B'hekk, billi ppermetta lil FGAZ tippartecipa fil-fond komuni ta' flus, il-Land ta vantaġġ ekonomiku lill-impriza FGAZ/FZG⁽⁸⁷⁾.

7.2.1.4. Selettività

- (316) Billi l-garanzija ta' 100 % u d-dritt tal-partecipazzjoni fil-fond komuni ta' flus ingħataw biss lil FGAZ/FZG (u, fil-każ tal-gabra komuni ta' flus, imprizi oħrajn li fihom il-Land għandu maġġoranza tal-ishma), iż-żewġ miżuri ikollhom jikkwalifikaw bħala li huma selettivi fin-natura tagħhom.

7.2.1.5. Distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ

- (317) Għall-istess raġunijiet spjegati fil-premessa (233) *et seq.*, il-Kummissjoni tqis li kwalunkwe vantaġġ ekonomiku selettiv mogħti lil FGAZ/FZG jista' jwassal għal distorsjoni tal-kompetizzjoni u jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

7.2.1.6. Konkluzjoni

- (318) Bħala konkluzjoni, il-Kummissjoni ssib li l-Land, billi ta garanzija ta' 100 % fuq self bankarju bla hlas lil FGAZ/FZG u billi ppermetta lil FGAZ tippartecipa fil-gabra ta' flus komuni tal-Land, ta għajjnuna mill-Istat lil FGAZ/FZG.

⁽⁸⁷⁾ L-effett tal-fond komuni ta' flus huwa pjuttost simili għal garanzija ta' 100 % mogħtija lil FGAZ/FZG mingħajr ma kien impost primjum jew intalab kollateral. Il-Land iġorr ir-riskju ta' inadempjenza minn FGAZ/FZG, mingħajr ma jikseb hlas ta' kumpens lura.

- (319) Barra minn hekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li s-self mogħti minn Sparkasse Südwestpfalz innifsu ma kien jikkostitwixxi ebda għajjnuna mill-Istat.

7.2.2. KOMPATIBILITÀ

- (320) Il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-kunsiderazzjonijiet tal-kompatibbiltà pprezentati fil-premessi 248 *et seq.* u 283 *et seq.* fir-rigward tal-għajjnuna mill-Istat fil-forma ta' għotjiet ta' investment dirett u injezzjonijiet ta' kapital annwali huma ugwalment applikabbli għall-għajjnuna mill-Istat fil-forma ta' garanzija u parteċipazzjoni fil-fond komuni ta' flus. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ssib li l-għajjnuna mill-Istat mogħtija billi tiġi pprovduta garanzija ta' 100 % mingħajr hlas lil FGAZ/FZG u billi din tithalla tipparteċipa fil-fond komuni ta' flus tal-*Land* hija inkompatibbli mas-suq intern.

7.3. SKONTIJJET FUQ IT-TARIFFI TAL-AJRUPORT U L-FTEHIM DWAR IS-SERVIZZI TA' KUMMERĊJALIZZAZZJONI MA' RYANAIR

7.3.1. EŻISTENZA TAL-GHAJNUNA

7.3.1.1. *Attività ekonomika u l-kuncett ta' impriża*

- (321) Billi jipprovdu servizzi ta' trasportazzjoni bl-ajru, il-linji tal-ajru qegħdin iwettqu attività ekonomika u, għalhekk, jikkostitwixxu impriži għall-finijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat. Għaldaqstant, irid jiġi analizzat jekk il-ftehimiet bejn il-linji tal-ajru u l-ajruport inkwistjoni, jekk ikunu imputabbli lill-Istat u jinvolvu trasferiment ta' riżorsi tal-Istat, tawx vantaġġ ekonomiku lil tal-ewwel.

7.3.1.2. *Riżorsi tal-Istat u imputabbiltà lill-Istat*

- (322) Il-miżura trid tkun imputabbli lill-Istat u tingħata mir-riżorsi tal-Istat. Fis-sentenza mogħtija fil-kawża Stardust Marine ⁽⁸⁸⁾, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li r-riżorsi ta' impriża inkorporata taħt liġi privata, li l-maġġoranza tal-ishma tagħha huma proprjetà pubblika, jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat. F'dan ir-rigward, hija Prattika konsistenti tal-Kummissjoni li tikkunsidra li, irrispettivament minn jekk impriża pubblika hijiex qiegħda tagħmel telf jew profitt, ir-riżorsi kollha tagħha għandhom jitqiesu bhala riżorsi tal-Istat ⁽⁸⁹⁾.
- (323) Fir-rigward tal-imputabbiltà, fis-sentenza tagħha fil-Kawża Stardust Marine, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet ukoll li l-fatt li l-Istat jew entità tal-Istat ikunu l-azzjonist waħdieni jew maġġoritarju ta' impriża mhuwiex biżżejjed sabiex jinstab li trasferiment tar-riżorsi minn dik l-impriża huwa imputabbli lill-azzjonisti pubbliċi tiegħu ⁽⁹⁰⁾. Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, anki jekk l-Istat kien f'pożizzjoni li jikkontrolla impriża pubblika u li jeżerċita influwenza dominanti fuq l-operazzjonijiet tagħha, l-eżerċitar effettiv ta' dak il-kontroll f'każ partikolari ma jistax jiġi preżunt awtomatikament, minhabba li impriża pubblika tista' taġixxi wkoll b'aktar jew inqas indipendenza, skont il-livell ta' awtonomija li jhallilha l-Istat.
- (324) Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, l-indikaturi li minnhom tista' tiġi dedotta l-imputabbiltà huma ⁽⁹¹⁾:
- il-fatt li l-impriża inkwistjoni ma setgħetx tiegħu d-deċiżjoni kkontestata mingħajr ma tqis ir-rekwiżiti tal-awtoritajiet pubbliċi;
  - il-fatt li l-impriża kellha tqis id-direttivi mahruġa mill-awtoritajiet pubbliċi;
  - l-integrazzjoni tal-impriża pubblika fl-istrutturi tal-amministrazzjoni pubblika;
  - in-natura tal-attivitajiet tal-impriża pubblika u t-tweqqif ta' dawn l-attivitajiet fis-suq f'kundizzjonijiet normali ta' kompetizzjoni ma' operaturi privati;
  - l-istatus legali tal-impriża;
  - l-intensità tas-supervizzjoni eżerċitata mill-awtoritajiet pubbliċi fuq it-tmexxija tal-impriża;
  - kwalunkwe indikatur ieħor li juri, fil-każ partikolari, l-involvement mill-awtoritajiet pubbliċi fl-adozzjoni ta' miżura jew in-nuqqas ta' probabbiltà tal-involvement tagħhom, fid-dawl ukoll tal-portata tal-miżura, tal-kontenut tagħha u tal-kundizzjonijiet li din tinvolvi.

⁽⁸⁸⁾ *Stardust Marine*, il-paragrafu 51 *et seq.*

⁽⁸⁹⁾ Ara, pereżempju, id-deċiżjoni tal-Kummissjoni C 41/2005, *Hungarian Stranded Costs*, (ĠU C 324, 21.12.2005, p. 12), b'referenzi ulterjuri.

⁽⁹⁰⁾ *Stardust Marine*, il-paragrafu 51 *et seq.*

⁽⁹¹⁾ *Idem*.

Riżorsi tal-Istat

- (325) Il-Kummissjoni tinnotta li FGAZ/FZG huma 100 % proprjetà tal-Istat, jiġifieri 50 % mil-*Land* Rhineland-Palatinate u 50 % minn ZEF. B'hekk, FGAZ/FZG iridu jitqiesu bhala li jikkostitwixxu imprizi pubbliċi skont it-tifsira tal-Artikolu 2 (b) tad-Direttiva 2006/111/KE. L-Istat, bhala l-azzjonist waħdieni ta' FGAZ/FZG u billi jahtar il-bordijiet superviżorji (identici) ta' FGAZ/FZG (li min-naħa tagħhom jaħtru lill-manigment), jista' jiġi preżunt bhala li għandu influwenza dominanti fuq FGAZ/FZG u jista' jikkontrolla r-riżorsi tagħhom. B'hekk, kwalunkwe vantaġġ mogħti mir-riżorsi ta' FGAZ/FZG juri telf ta' riżorsi tal-Istat, biex b'hekk jikkostitwixxi trasferiment ta' riżorsi tal-Istat.

Imputabbiltà

- (326) Filwaqt li l-Ġermanja sostniet li l-konklużjoni tal-kuntratti bejn il-linji tal-ajru u FZG mhijiex imputabbli lill-Istat, hija rrikonoxxiet li l-Istat — irrappreżentat mil-*Land* Rhineland-Palatinate u ZEF — huwa involut indirettament, jiġifieri permezz tar-rappreżentanti tiegħu fuq il-bord superviżorju tal-kumpanija prinċipali ta' FZG, FGAZ. Skont l-istatuti ta' FGAZ u FZG, il-bordijiet superviżorji taż-żewġ entitajiet huma interament magħmula minn rappreżentanti mahtura minn awtoritajiet pubbliċi, jiġifieri l-*Land* u ZEF. Rappreżentant mahtur mil-*Land* awtomatikament iservi bhala l-president taż-żewġ bordijiet superviżorji. Il-bordijiet superviżorji jaħtru l-manigment ta' FGAZ u FZG. Għaž-żewġ entitajiet, il-bordijiet superviżorji jkollhom japprovaw it-tranzazzjonijiet kollha li jammontaw għal aktar minn EUR [...], li jagħtihom kontroll wiesa' fuq l-attivitajiet ekonomiċi ta' FGAZ/FZG.
- (327) It-tieni nett, il-minuti tal-bord superviżorju ta' FGAZ urew li l-bord superviżorju kien infurmat u kkonsultat dwar in-negożjati u l-konklużjoni ta' kuntratti mal-linji tal-ajru. Aktar minn hekk, il-minuti wrew ukoll li, bil-konklużjoni tal-kuntratti, il-manigment ta' FGAZ/FZG kellu jqis ir-reqwiziti tal-awtoritajiet pubbliċi. Perezempju, il-minuti tal-laqgħa tal-bord tat-13 ta' Lulju 2006 juru li wara li l-manigment irrapporta dwar il-konklużjoni b'suċċess tal-kuntratt ma' Germanwings, il-president tal-bord superviżorju indika li l-*Land* kien kuntent hafna bl-iżvilupp, fejn irrimarka li dan jista' jwassal għall-holqien tal-impjiegi u jgħin sabiex jiġġustifika l-ajruport fuq livell ekonomiku. Notevolment, il-president issuggerixxa wkoll li dawn l-effetti pożittivi — il-holqien tal-impjiegi u l-ġustifikazzjoni ekonomika tal-ajruport — jistgħu jwasslu għal estensjoni tal-Ftehim P&L bejn FGAZ u FZG. Meta wiehed iqis li FZG kienet dipendenti b'mod vitali fuq il-Ftehim P&L biex tkopri t-telf operatorju tagħha, u li l-*Land* u ZEF kellhom is-setgħa li ma jestendux il-ftehim dwar it-trasferiment tal-profit u tat-telf jew li jwaqqfu l-injezzjonijiet ta' kapital li għamli l-operat tagħha possibbli, jidher b'mod ċar li t-tmexxija ta' FGAZ/FZG kellha tiegħu inkunsiderazzjoni r-reqwiziti tal-awtoritajiet pubbliċi jekk riedet li tiggarrantixxi s-sopravivenza ekonomika tagħha stess.
- (328) Il-minuti tal-bord superviżorju tat-13 ta' Lulju 2006 jindikaw ukoll li eżerċizzju militari li sar fl-Ajruport ta' Zweibrücken wassal għal ilmenti miċ-ċittadini dwar l-istorbju. Il-manigment irrimarka li l-eżerċizzju militari mill-forzi tal-ajru Netherlandiżi holoq introjtu sinifikanti. Madankollu, il-president issuggerixxa li l-manigment għandu, fil-gejjieni, jikkunsidra bir-reqqa jekk l-eżerċizzji militari għandhomx jitwettqu u għandu jgħarraf lill-popolazzjoni fil-hin. Dan kollu li ssemma hawn fuq juri li l-awtoritajiet pubbliċi kienu involuti fid-deċiżjonijiet dwar it-tmexxija ta' kuljum ta' FGAZ/FZG u qablu magħhom.
- (329) Barra minn hekk, il-minuti tal-laqgħa tal-bord superviżorju tas-26 ta' Ġunju 2009 jissuggerixxu li l-Istat, irrappreżentat mil-*Land* Rhineland-Palatinate, kien involut direttament fin-negożjati mal-linji tal-ajru. Il-minuti jsemmu r-rapport tal-manigment lill-bord superviżorju, billi jagħmlu referenza għal laqgħa li saret bejn il-manigment, rappreżentant tal-Ministeru tal-Ekonomija ta' Rhineland-Palatinate u Ryanair f'Londra. Matul dik il-laqgħa, giet diskussa r-relazzjoni bejn Ryanair u l-Ajruport ta' Zweibrücken. L-involviment attiv tal-Ministeru jista' jiġi dedott, apparti mis-sempliċi preżenza ta' rappreżentant f'dawk in-negożjati kummerċjali, mir-rappreżentant tal-Ministeru li jfakkar lil Ryanair li l-gvern ta' Rhineland-Palatinate jikkunsidrah bhala "att spjaċevoli" hafna li kieku Ryanair kellha tibda s-servi lill-Ajruport ta' Saarbrücken.
- (330) Il-gejjieni tal-involviment ta' Ryanair fi Zweibrücken imbagħad kien diskuss fil-bord superviżorju, li kien tal-fehma li mingħajr titjib notevoli fl-iskeda ta' Ryanair u b'kunsiderazzjoni tal-kontribuzzjoni monetarja mitluba minn Ryanair ⁽⁹²⁾, huwa appoġġja l-proposta tal-manigment li jwaqqaf ir-relazzjoni. B'kunsiderazzjoni tal-kontribuzzjoni monetarja mitluba minn Ryanair, li kellha trendi l-approvazzjoni ta' kuntratt għdid mill-bord superviżorju

⁽⁹²⁾ Matul dik il-laqgħa, Ryanair offriet li żżomm ir-rotta bejn Londra u Zweibrücken miftuha matul ix-xitwa "għal EUR[...]" u li hija lesta li tibda żewġ rotot godda (Barcellona u Alicante) minn Zweibrücken "għal EUR [...]".

bhala wahda obligatorja, kif ukoll tal-involvement bikri tal-awtoritajiet pubbliċi fin-negozjati, jidher b'mod ċar li l-bord superviżorju kellu kontroll estensiv fuq id-deċiżjoni kummerċjali tal-manigment. Dan jista' jidher bhala indikatur ulterjuri li l-manigment kellu jqis ir-rekwiziti tal-awtoritajiet pubbliċi meta jiġi biex jiehu d-deċiżjonijiet, u juri l-livell ta' kontroll u influwenza eżerċitati mill-bord superviżorju fuq id-deċiżjonijiet kummerċjali ta' FGAZ/FZG.

- (331) Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Kummissjoni hija tal-fehma li hemm biżżejjed indikaturi sabiex jinstab li l-konklużjoni tal-kuntratti ta' servizzi offruti fl-ajruport bejn FGAZ/FZG u d-diversi linji tal-ajru hija imputabbli lill-Istat.

7.3.1.3. *Vantaġġ ekonomiku*

- (332) Sabiex jiġi vvalutat jekk ftehim bejn ajruport li huwa proprjetà pubblika u linja tal-ajru jaghtix vantaġġ ekonomiku lil tal-ahhar, jehtieg li jiġi analizzat jekk dan il-ftehim kienx konformi mal-prinċipju ta' OES. Fl-applikazzjoni tat-test tal-OES ghal ftehim bejn ajruport u linja tal-ajru, ghandu jiġi vvalutat jekk, fid-data meta gie konkluż il-ftehim, operatur prudenti fl-ekonomija tas-suq setax jistenna li dan il-ftehim iwassal ghal profitt oghla milli seta' jinkiseb b'mod iehor. Dan il-profitt oghla ghandu jitkejjel permezz tad-differenza bejn id-dhul inkrementali li mistenni jiġi ġġenerat mill-kuntratt (jiġifieri, id-differenza bejn id-dhul li jinkiseb li kieku kellu jiġi konkluż il-kuntratt u d-dhul li jinkiseb fin-nuqqas tal-kuntratt) u l-ispejjeż inkrementali li mistennija jiġġarrbu bhala riżultat tal-kuntratt (jiġifieri, id-differenza bejn l-ispejjeż li jiġġarrbu li kieku kellu jiġi konkluż il-kuntratt u l-ispejjeż li jiġġarrbu fin-nuqqas tal-kuntratt), bil-flussi tal-flus li jirriżultaw jiġu skontati b'rata ta' skont xierqa.
- (333) F'din l-analizi jridu jiġu kkunsidrati d-dhul u l-ispejjeż inkrementali rilevanti kollha assoċjati mal-ftehim. Id-diversi elementi (skontijiet fuq it-tariffi tal-ajruporti, ghotjiet ghall-kummerċjalizzazzjoni, incentivi finanzjarji oħrajn) ma jistgħux jiġu vvalutati separatament. Tabilhaqq, kif gie ddikjarat fis-sentenza ta' Charleroi: "huwa neċessarju, fil-kuntest tal-applikazzjoni tal-kriterju tal-investitur privat, li t-tranzazzjoni kummerċjali tiġi kkunsidrata fl-intier tagħha sabiex jiġi vverifikat jekk l-entità tal-Istat u l-entità kkontrollata minn din tal-ahhar, mehuda flimkien, aġixxewx bhala operatori razzjonali f'ekonomija tas-suq. Fil-fatt, il-Kummissjoni ghandha l-obbligu li tiehu inkunsiderazzjoni, fl-evalwazzjoni tal-miżuri inkwistjoni, l-elementi kollha rilevanti u l-kuntest tagħhom [...]" ⁽⁹³⁾.
- (334) Id-dhul inkrementali mistenni irid jinkludi, b'mod partikolari, id-dhul mit-tariffi tal-ajruporti, b'kunsiderazzjoni tal-iskontijiet kif ukoll tat-traffiku li mistenni jiġi ġġenerat mill-ftehim u d-dhul minn attivitajiet mhux ajrunawtiċi li mistenni jiġi ġġenerat mit-traffiku addizzjonali. L-ispejjeż inkrementali mistennija iridu jinkludu, b'mod partikolari, l-ispejjeż operatorji u l-ispejjeż ghall-investment inkrementali kollha li ma jiġġarbox fin-nuqqas tal-ftehim, kif ukoll l-ispejjeż tal-ghotjiet ghall-kummerċjalizzazzjoni u ta' incentivi finanzjarji oħrajn.
- (335) Il-Kummissjoni tinnota wkoll f'dan il-kuntest li d-differenzazzjoni tal-prezzijiet (inkluż l-appoġġ ghall-kummerċjalizzazzjoni u incentivi oħrajn) hija Prattika kummerċjali standard. Madankollu, tali politiki differenzjati tal-prezzijiet ghandhom ikunu kummerċjalment ġustifikati ⁽⁹⁴⁾.

L-applikazzjoni tal-MEOP ghall-ftehimiet inkwistjoni, b'mod partikolari ma' Ryanair

- (336) Ghall-finijiet tal-applikazzjoni ta' dan il-prinċipju, wara li hadet inkunsiderazzjoni l-fatti ta' dan il-każ, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-ewwel pass ghandu jkun li jiġu mwiegba l-mistoqsijiet li ġejjin:
- (a) Il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u l-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport, li kienu ffirmati fi żmien ġimagħtejn minn xulxin, ghandhom jiġu analizzati separatament jew flimkien?
- (b) Il-Land x'benefiċċji seta' jistenna li jikseb OES ipotetiku li jaġixxi minflok FGAZ/FZG mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni?
- (c) Ghall-finijiet tal-applikazzjoni tal-prinċipju tal-OES, x'inhi r-rilevanza tat-tqabbil tat-termini tal-ftehimiet dwar is-servizzi offruti fl-ajruport imsemmija fil-proċedura ta' investigazzjoni formali mat-tariffi tal-ajruport mitluba f'ajruporti oħrajn?
- (337) Wara li wiegħbet dawn il-mistoqsijiet, il-pass li jmiss ghall-Kummissjoni ser ikun li tapplika l-prinċipju tal-OES ghad-diversi miżuri li qegħdin jiġu diskussi.

⁽⁹³⁾ Il-Kawża T-196/04 *Ryanair vs Il-Kummissjoni* [2008] Ġabra II-3643, il-paragrafu 59.

⁽⁹⁴⁾ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2011/60/UE tas-27 ta' Jannar 2010 dwar l-Għajjuna mill-Istat C 12/08 (ex NN 74/07) — Is-Slovakkja — Ftehim bejn l-Ajruport ta' Bratislava u Ryanair (ĠU L 27, 1.2.2011, p. 24).

- (a) *Rigward analiżi tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u l-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport flimkien*
- (338) Il-Kummissjoni hija tal-fehma li ż-żewġ tipi ta' miżuri koperti mill-investigazzjoni formali f'dan il-każ, jiġifieri l-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruporti u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, iridu jiġu evalwati flimkien bhala miżura waħda. Dan l-approċċ jikkonċerna l-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport konkluż bejn Ryanair u FZG, fuq naha waħda, u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni bejn FZG u Ryanair, kif ukoll bejn AMS u l-Land Rhineland-Palatinate, fuq in-naha l-oħra. Ryanair ma tikkontestax li l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konkluż direttament bejn Ryanair u FZG għandu jiġi vvalutat flimkien mal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport. Fil-fehma tal-Kummissjoni, l-istess japplika għall-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS.
- (339) Hemm bosta indikazzjonijiet li jirreferu għall-fatt li dawk il-ftehimiet għandhom jiġu evalwati bhala miżura waħda minhabba li huma ddaħhlu fil-qafas ta' tranżazzjoni waħda.
- (340) L-ewwel nett, il-kuntratti ġew konklużi essenzjalment mill-istess partijiet kwazi fl-istess punt fiż-żmien:
- (a) AMS hija s-sussidjarja 100 % ta' Ryanair. Il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ġie ffirmat f'isem AMS mis-Sur Edward Wilson, li f'dak iż-żmien kien Direttur ta' AMS u fl-istess hin Direttur ta' Ryanair ⁽⁹⁵⁾. Għall-fini tal-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajjuna mill-Istat, AMS u Ryanair huma meqjusa bhala impriża waħda, fis-sens li AMS taġixxi bhala intermedjarja fl-interess u taht il-kontroll ta' Ryanair. Għall-ftehimiet f'dan il-każ, dan jista' jiġi dedott ukoll mill-fatt li l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jiddikjara fil-preambolu tiegħu li "AMS għandha liċenzja *esklusiva* biex toffri servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq is-sit web tal-ivvjaġġar www.ryanair.com, is-sit web tal-linja tal-ajru Irlandiża b'nollijiet baxxi Ryanair."
- Barra minn hekk, kien innotat fil-premessa 326 *et seq.* li d-deċiżjoni ta' FGAZ/FZG li tikkonkludi ftehimiet dwar is-servizzi offruti fl-ajruport ma' linji tal-ajru bħal Ryanair kienet imputabbli lill-Istat. L-influenza tal-kontroll fuq FGAZ/FZG kienet, f'dan ir-rigward, eżerċitata mil-Land Rhineland-Palatinate u minn ZEF. Madankollu, meta wiehed iqis li kien dejjem il-Land li hatar il-president tal-bord superviżorju ta' FGAZ/FZG u li l-Land effettivament iffinanzja bejn 95 % u 80 % tat-telf ta' FGAZ/FZG (sabiex b'hekk għandu influwenza sinifikanti fuq ZEF u interess finanzjarju akbar fl-impriża), il-Land jista' faċilment jitqies bhala li kellu kontroll effettiv fuq FGAZ/FZG. Fir-rigward tar-relazzjoni kummerċjali bejn Ryanair u FGAZ/FZG, fuq naha waħda, u l-Land Rhineland-Palatinate fuq in-naha l-oħra, il-Kummissjoni ssib li l-interess ta' FGAZ/FZG u tal-Land li jidhlu fil-ftehimiet rispettivi kienu konverġenti hafna: it-tnejn kienu interessati fiż-żieda tat-traffiku fl-ajruport u ftit li xejn kienet tagħmel differenza għal-Land jekk il-kuntratt kienx konkluż minn FGAZ/FZG (bl-ispejjeż tiegħu kellhom jiġu rimborżati aktar tard permezz tal-ftehim P&L) jew jekk ikkonkludix il-kuntratt huwa stess. F'dan id-dawl, il-fatt li wiehed mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ġie konkluż mil-Land direttament, filwaqt li l-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport ġie konkluż mas-sussidjarja dipendenti tiegħu ma jistax jimmilita kontra l-valutazzjoni tal-ftehimiet bhala tranżazzjoni kummerċjali waħda.
- (b) Il-ftehimiet ġew konklużi wkoll kwazi fl-istess punt fiż-żmien, billi l-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruporti (it-22 ta' Settembru 2008) ġie konkluż eżattament ġimagħtejn qabel il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS (is-6 ta' Ottubru 2008).
- (341) It-tieni nett, il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS jiddikjara fl-ewwel taqsima tiegħu, intitolata "L-Għan tal-Ftehim", li l-ftehim "għandu l-għerquq tiegħu fl-impenn ta' Ryanair li topera fuq rotta bejn Zweibrücken u Londra". Din il-formulazzjoni tistabbilixxi rabta diretta mhux ambigwa bejn il-ftehim dwar is-servizzi u l-ftehim ta' kummerċjalizzazzjoni fis-sens li wiehed ma setax jiġi konkluż mingħajr l-iehor. Il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni huwa bbażat fuq il-konklużjoni tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u s-servizzi pprovduti minn Ryanair. Tabilhaqq, il-preambolu għall-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jiddikjara li l-Land Rhineland-Palatinate għandu l-hsieb li jiffoka fuq il-passiġġieri ta' Ryanair sabiex jippromwovi t-turiżmu u l-opportunitajiet ta' negozju fir-reġjun u, b'mod partikolari, l-Ajruport ta' Zweibrücken bhala destinazzjoni.
- (342) It-tielet nett, il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jiddikjara fil-preambolu tiegħu li l-Land Rhineland-Palatinate ddecieda li "jippromwovi b'mod attiv lill-Ajruport ta' Zweibrücken bhala destinazzjoni għall-btajjel għall-vjaġġaturi internazzjonali bl-ajru u wkoll bhala centru tan-negozju attraenti." Din hija indikazzjoni li l-konklużjoni tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għandha l-għan primarju u speċifiku li ttipromwovi speċifikament lill-Ajruport ta' Zweibrücken (u r-reġjun tal-madwar).

⁽⁹⁵⁾ Ara <http://corporate.ryanair.com/investors/biographies/>, aċċessibbli fit-23 ta' Ġunju 2014.

- (343) Ir-raba' nett, il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jistabbilixxi speċifikament li għandhom jitpoġġew żewġ links fil-bar tal-lemin fuq il-paġna tad-destinazzjoni ta' Zweibrücken u hames paragrafi fit-taqsimha intitolata "Top Five Things To Do" fuq il-paġna tad-destinazzjoni ta' Zweibrücken ta' Ryanair.com. Minn dawk id-dispożizzjonijiet jista' jiġi dedott li l-ghan tal-ftehim huwa li jappoġġja lill-Ajruport ta' Zweibrücken speċifikament u mhux lil-Land Rhineland-Palatinate kollu kemm hu.
- (344) Il-hames nett, il-ftehim jista' jiġi tterminat minnufih minn Rhineland-Palatinate f'każ li Ryanair tieqaf topera r-rotta bejn Zweibrücken u Londra. Dan juri għal darba ohra li l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u l-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport huma marbutin flimkien b'mod inseparabbli.
- (345) Bħala konklużjoni, il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konkluż minn Rhineland-Palatinate u AMS huwa b'hekk marbut b'mod indiviżibbli mal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport iffirmit minn Ryanair u FZG. Il-kunsiderazzjonijiet imsemmija hawn fuq juru li mingħajr il-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport, il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma setax jiġi konkluż. Tabilhaqq, il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jiddikjara esplicitament li huwa bbażat fuq is-servizz ta' Ryanair bejn Zweibrücken u Londra u essenzjalment jipprevedi servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mmirati biex jippromwovu dik ir-rotta. Fl-istess hin, jidher li l-konklużjoni tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport kienet dipendenti wkoll fuq il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni: għalkemm il-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport ġie konkluż aktar kmieni fiż-żmien, huwa ma obligax lil Ryanair sabiex tidda toffri servizzi minn Zweibrücken. Minflok, huwa stipula b'mod esplicitu li "jekk is-servizz ma jibdiex sat-28 ta' Ottubru 2008, dan il-ftehim jiskadi u jiġi fi tmiemu mingħajr ebda obligu lejn parti minnhom". Fil-fatt, Ryanair bdiet biss l-operazzjonijiet tagħha fi Zweibrücken wara li kien ġie konkluż il-kuntratt ma' AMS.
- (346) Għal dawk ir-raġunijiet, il-Kummissjoni tqis li huwa xieraq li l-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport tat-22 ta' Settembru 2008 u l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni tas-6 ta' Ottubru 2008 jiġu analizzati flimkien, bil-ghan li jiġi ddeterminat jekk jikkostitwixxux għajnuna mill-Istat jew le.
- (b) *Rigward il-benefiċċji li OES seta' jistenna li jikseb mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u l-prezz li kien ikun lest li jhallas għal dawk is-servizzi*
- (347) Sabiex ikun jista' jiġi applikat il-prinċipju ta' OES għall-każ inkwistjoni, l-imġiba ta' FGAZ/FZG u tal-Land bħala firmatarji tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport ma' Ryanair u tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma' AMS trid titqabbal ma' dik ta' OES ipotetiku responsabbli mill-operat tal-Ajruport ta' Zweibrücken.
- (348) Meta tiġi analizzata t-tranzazzjoni inkwistjoni, huwa rakkomandat li jiġu vvalutati l-benefiċċji li jista' jikseb dan l-OES ipotetiku, motivat mill-prospett ta' profitti, mix-xiri tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Din l-analiżi ma għandhiex tqis l-impatt generali ta' dawn is-servizzi fuq it-turiżmu u fuq il-prestazzjoni ekonomika tar-reġjun. Huwa biss l-impatt ta' dawn is-servizzi fuq il-profitabbiltà tal-ajruport li għandu jiġi kkunsidrat, minhabba li dan ikun l-uniku thassib għal OES ipotetiku.
- (349) B'hekk, is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għandhom jistimulaw it-traffiku tal-passiġġieri fuq ir-rotot tal-ajru koperti mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u mill-ftehimiet korrispondenti dwar is-servizzi offruti fl-ajruport, minhabba li s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni huma ddisinjati biex jippromwovu dawk ir-rotot tal-ajru. Għalkemm dan l-impatt primarjament ser ikun ta' benefiċċju għall-kumpanija tal-ajru kkonċernata, jista' jkun ta' benefiċċju wkoll għall-operatur tal-ajruport. Żieda fit-traffiku tal-passiġġieri tista' twassal għal żieda fid-dhul iġġenerat minn ċerti tariffi tal-ajruport għall-operatur tal-ajruport, kif ukoll għal żieda fid-dhul minn servizzi mhux relatati mal-avjazzjoni, b'mod partikolari mill-parkeġġi tal-karozzi, mir-ristoranti u minn negozji oħrajn fl-ajruport.
- (350) Għalhekk, ma jista' jkun hemm ebda dubju li OES li jopera l-Ajruport ta' Zweibrücken minflok FGAZ/FZG u l-Land ikun qies l-effett pożittiv meta kkunsidra li jidhol fi ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u fil-ftehim korrispondenti dwar is-servizzi offruti fl-ajruport. L-OES kien iqis l-impatt tar-rotta tal-ajru inkwistjoni fuq id-dhul u l-kostijiet futuri billi, f'dan il-każ, jikkalkula l-għadd ta' passiġġieri li jużaw dawn ir-rotot, illi kieku kien jirrifletti l-effett pożittiv tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Barra minn hekk, dan l-effett kien ikun evalwat għat-terminu shih tal-operat tar-rotot tal-ajru inkwistjoni, hekk kif stabbilit fil-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u fil-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (351) Meta operatur ta' ajruport jidhol fi ftehim għall-promozzjoni ta' ċerti rotot tal-ajru, hija Prattika standard li jiġi kkalkolat il-proporzjon tat-tagħbija (jew il-fattur tat-tagħbija) ⁽⁹⁶⁾ għar-rotot tal-ajru inkwistjoni u li dan jitqies meta jiġi vvalutat id-dhul iġġenerat fil-gejjieni. Il-Kummissjoni taqbel ma' Ryanair fuq din il-kwistjoni, jiġifieri, li l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni mhux biss jiġġeneraw spejjeż għall-operatur tal-ajruport, iżda jrendu wkoll benefiċċji.

⁽⁹⁶⁾ Il-proporzjon tat-tagħbija jew il-fattur tat-tagħbija huwa definit bħala l-proporzjon tal-postijiet mimlija fl-inġenju tal-ajru li jkun qed jopera fuq ir-rotta tal-ajru inkwistjoni.

- (352) Barra minn hekk, huwa rakkomandat li jiġi ddeterminat jekk jistgħux raġonevolment ikunu mistennija benefiċċji oħrajn u jiġu kkwantifikati għal OES ipotetiku li jopera fl-Ajruport ta' Zweibrücken minflok FGAZ/FZG u l-Land, jiġifieri, minbarra l-benefiċċji mill-effett pożittiv fuq it-traffiku tal-passiġġieri fuq ir-rotot tal-ajru koperti mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni matul it-terminu tal-operat ta' dawn ir-rotot, hekk kif stabbilit fil-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jew fil-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport.
- (353) Ċerti partijiet terzi interessati, fosthom Ryanair fl-istudju tagħha tas-17 ta' Jannar 2014, isostnu din it-teżi. L-istudju tas-17 ta' Jannar 2014 huwa msejjes fuq it-teorija li s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni miksuba minn operatur ta' ajruport, bħal FGAZ/FZG u l-Land, jgħinu biex tittejjeb l-immaġini tal-marka kummerċjali tal-ajruport u, b'riżultat ta' hekk, jgħinu biex jiżdied b'mod sostenibbli l-għadd ta' passiġġieri li jużaw dan l-ajruport u mhux biss l-għadd fuq ir-rotot tal-ajru koperti mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u mill-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport għat-terminu tal-operat stabbilit f'dawk il-ftehimiet. B'mod partikolari, Ryanair sabet fl-istudju tagħha li s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ser ikollhom effetti pożittivi sostenibbli fuq it-traffiku tal-passiġġieri fl-ajruport anki wara li jkun skada l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (354) L-ewwel nett, għandu jiġi rrimarkat li ma hemm xejn li jagħti x'jifhem li, meta gie konkluż il-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, l-operatur tal-ajruport qattx ikkunsidra, u wisq inqas ikkwantifikax, l-effetti pożittivi possibbli tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq ir-rotot tal-ajruport li jmorru "lil hinn minn dawk koperti mill-ftehim, jew il-possibbiltà li dawn l-effetti jkomplu jinhassu anki wara li jkun skada l-ftehim. Barra minn hekk, il-Ġermanja ma ssuġġeriet ebda metodu għall-kalkolu tal-valur possibbli li OES ipotetiku li jopera l-Ajruport ta' Zweibrücken minflok FGAZ/FZG u l-Land seta" poġġa fuq dawn l-effetti meta vvaluta jekk għandux jidhol jew le fil-ftehimiet fl-2008.
- (355) Barra minn hekk, in-natura sostenibbli ta' dawn l-effetti ma tistax tiġi vvalutata abbażi tal-informazzjoni disponibbli. Huwa possibbli li r-reklamar ta' Zweibrücken u tar-reġjun fuq web ta' Ryanair seta' heġġeġ aktar nies iżuru dak is-sit biex jixtru biljetti ta' Ryanair lejn Zweibrücken hekk kif dak ir-reklamar tpoġġa fuq is-sit jew f'it wara. Madankollu, f'it li xejn huwa probabbli li l-effett tar-reklamar fuq il-viżitaturi pperista jew kellu influwenza fuq ix-xiri tal-biljetti tal-ajruplani għal aktar minn f'it gimgħat wara li r-reklamar tpoġġa fuq is-sit web ta' Ryanair. Huwa aktar probabbli li kampanja ta' reklamar ikollha effett sostenibbli meta l-attivitajiet promozzjonali jinvolvu mezz wiehed jew aktar ta' reklamar li għalihom il-konsumaturi jkunu esposti regolarmet għal perjodu speċifiku. Pereżempju, kampanja ta' reklamar li tinvolvi l-istazzjonijiet tat-televiżjoni u tar-radju ġenerali, siti web popolari u/jew diversi powsters ta' reklamar li jitpoġġew barra jew ġewwa postijiet pubbliċi, jista' jkollha effett sostenibbli jekk il-konsumaturi jiġu esposti regolarmet għal dawk il-mezzi. Madankollu, l-attivitajiet promozzjonali limitati biss għas-sit web ta' Ryanair f'it li xejn jista' jkollhom effett li jibqa' jinhass sostanzjalment wara li tintemm il-kampanja promozzjonali.
- (356) Fil-fatt, huwa probabbli hafna li l-maġġoranza tan-nies ma jżurux is-sit web ta' Ryanair ta' spiss biżżejjed biex ir-reklamar wahdu jhallilhom memorja ċara tar-reġjun ikkonċernat. Dan l-argument huwa sostnut tajjeb minn żewġ fatturi. L-ewwel nett, skont it-termini tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, il-promozzjoni tar-reġjun ta' Zweibrücken fuq il-paġna prinċipali tas-sit web ta' Ryanair kienet limitata għal hames paragrafi ta' 150 kelma taht it-taqsim "Top Five Things To Do" fuq il-paġna speċifika għad-destinazzjoni ta' Zweibrücken, il-preżenza għal perjodu ta' żmien qasir hafna (16-il jum) ta' link sempliċi fuq il-paġna prinċipali ta' www.ryanair.com li twassal għal sit magħmul disponibbli mil-Land u l-preżenza ta' żewġ links sempliċi fuq il-paġna għad-destinazzjoni ta' Zweibrücken, li wkoll iwasslu għal sit magħmul disponibbli mil-Land. Kemm it-tip ta' attivitajiet promozzjonali (link sempliċi b'valur ta' kummerċjalizzazzjoni limitat) kif ukoll il-hajja qasira tagħhom setghu jnaqqsu severament l-effett ta' dawn l-attivitajiet wara li tintemm il-promozzjoni, b'mod partikolari minhabba li dawn l-attivitajiet kienu limitati għas-sit web ta' Ryanair u ma kinux appoġġjati minn xi mezz ieħor. It-tieni nett, il-prevalenza tal-attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni stabbiliti fil-ftehim konkluż ma' AMS kienet biss fir-rigward tal-paġna web iddedikata għad-destinazzjoni ta' Zweibrücken. Huwa probabbli hafna li l-maġġoranza tan-nies ma jżurux dik il-paġna ta' spiss; jekk u meta jżuruha, dan probabbli jkun minhabba li huma jkunu diġà interessati f'dik id-destinazzjoni.
- (357) B'hekk, anki jekk is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni żiedu t-traffiku tal-passiġġieri fuq ir-rotot tal-ajruport koperti mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għall-perjodu tal-implimentazzjoni tagħhom, huwa probabbli hafna li dan l-effett kien inezistenti jew negligibbli wara li għadda dak il-perjodu u li l-effett fuq rotot tal-ajruport oħrajn kien ugwalment insinifikanti.
- (358) Mill-istudji ta' Ryanair tas-17 u tal-31 ta' Jannar 2014 jirriżulta li l-ġenerazzjoni tal-benefiċċji 'lil hinn mir-rotot tal-ajruport koperti mill-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jew li jippersistu wara l-perjodu tal-implimentazzjoni tagħhom għal dawn ir-rotot, hekk kif stabbilit fil-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u fil-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport, kienet estremament incerta u ma setgħetx tiġi kkwantifikata b'livell ta' affidabbiltà li jitqies bħala biżżejjed minn OES prudenti.

- (359) B'hekk, pereżempju, skont l-istudju tas-17 ta' Jannar 2014, "il-profitti inkrementali futuri wara l-iskadenza skedata tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport huma, fin-natura tagħhom, incerti". Barra minn hekk, dak l-istudju jissuġġerixxi żewġ metodi għall-evalwazzjoni *a priori* tal-effetti pożittivi tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni: approċċ "ibbażat fuq il-flussi tal-flus" u approċċ ta' "kapitalizzazzjoni".
- (360) L-approċċ "ibbażat fuq il-flussi tal-flus" jinvolvi l-evalwazzjoni tal-benefiċċji tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u tal-ftehimiet dwar is-servizzi offruti fl-ajruport li jistgħu jiġu ġġenerati mill-operatur tal-ajruport permezz tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u dwar is-servizzi offruti fl-ajruport, neqsin l-ispejjeż korrispondenti. Fl-approċċ ta' "kapitalizzazzjoni", it-titjib tal-immagini tal-marka kummerċjali tal-ajruport permezz tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jiġi ttrattat bħala assi intanġibbli, akkwistat għall-prezz stipulat fil-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.
- (361) Madankollu, l-istudju jenfasizza d-diffikultajiet kbar ippreżentati mill-approċċ ta' "kapitalizzazzjoni" u juri li r-riżultati prodotti b'dan il-metodu jistgħu ma jkunux affidabbli; huwa jissuġġerixxi li l-approċċ "ibbażat fuq il-flussi ta' flus" ikun ahjar. B'mod partikolari, l-istudju jsib li:

"L-approċċ ta' kapitalizzazzjoni għandu jqis biss il-proporzjon tan-nefqa fuq il-kummerċjalizzazzjoni li hija attribwibbli għall-baži tal-assi intanġibbli ta' ajruport. Madankollu, jista' jkun diffiċli li jiġi identifikat il-proporzjon tan-nefqa fuq il-kummerċjalizzazzjoni li hija mmirata lejn il-ġenerazzjoni tad-dhul mistenni fil-ġejjieni għall-ajruport (jiġifieri investiment fil-baži tal-assi intanġibbli tal-ajruport) kuntrarju għall-ġenerazzjoni tad-dhul attwali għall-ajruport."

Huwa jenfasizza wkoll li:

"Sabiex jiġi implimentat l-approċċ ibbażat fuq il-kapitalizzazzjoni, jehtieg li jiġi kkalkolat it-tul ta' żmien medju li ajruport ikun jista' jzomm klijent grazzi għall-kampanja ta' kummerċjalizzazzjoni ta' AMS. Fil-prattika, ikun diffiċli hafna li jiġi kkalkolat il-perjodu medju taż-żamma tal-klijenti wara kampanja ta' AMS minhabba dejta insuffiċjenti." [traduzzjoni mhux uffiċjali]

- (362) L-istudju tal-31 ta' Jannar 2014 jipproponi li jiġi applikat b'mod prattiku l-approċċ "ibbażat fuq il-flussi tal-flus". Skont dan l-approċċ, il-benefiċċji tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u tal-ftehimiet dwar is-servizzi offruti fl-ajruport li jibqgħu jinhassu anki wara l-iskadenza tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni huma espressi bħala "valur terminali" kkalkolat fid-data ta' skadenza tal-ftehim. Dan il-valur terminali jiġi kkalkolat fuq il-baži tal-profitti inkrementali mistennija mill-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni matul l-ahhar sena tal-applikazzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport. Dawk il-profitti huma estiżi fil-perjodu li jmiss, li t-terminu tiegħu huwa ugwali għat-terminu tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport, u jiġu aġġustati sabiex jieħdu f'kunsiderazzjoni r-rata ta' tkabbir għas-suq tat-trasport bl-ajru fl-Ewropa u l-fattur ta' probabbiltà intizi biex ikun jirrifletti l-kapaċitajiet tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni li jikkontribwixxu għall-profitti tal-ajruport wara li jkunu skadew. Skont l-istudju tal-31 ta' Jannar 2014, il-kapaċità li jiġu ġġenerati benefiċċji sostenibbli tiddependi fuq diversi fatturi "inklużi prominenza akbar u marka kummerċjali aktar b'saħħitha, flimkien ma' aspetti esterni tan-netwerk u passiġġieri rikorrenti", għalkemm ma nġatawax dettalji dwar dawn il-fatturi. Barra minn hekk, dan il-metodu jikkunsidra rata ta' skont li tirrifletti l-ispejjeż kapitali.
- (363) L-istudju jipproponi fattur ta' probabbiltà ta' 30 %, li huwa jqis bħala prudenti. Madankollu, dan l-istudju, li huwa ta' natura teoretika hafna, ma jipprovdi ebda evidenza serja għal dan il-fattur, la minn lat kwantitattiv u lanqas minn dak kwalitattiv. Huwa ma jibbaża ruhu fuq ebda fatt relatat mal-attivitatiet ta' Ryanair, mas-swieq tat-trasport bl-ajru jew mas-servizzi tal-ajruport biex jissostanzja din ir-rata ta' 30 %. Huwa ma jstabbilixxi ebda rabta bejn din ir-rata u l-fatturi li jsemmi fil-qasir hafna (prominenza, marka kummerċjali b'saħħitha, aspetti esterni tan-netwerk u passiġġieri rikorrenti) u li huma mistennija jtawlu l-benefiċċji tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni wara d-dati ta' skadenza tagħhom. Fl-ahhar nett, huwa b'ebda mod ma jibbaża ruhu fuq il-kontenut speċifiku tas-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni previst fid-diversi kuntratti ma' AMS meta jiġi biex janalizza sa liema punt dawk is-servizzi jistgħu jinfluwenzaw dawk il-fatturi.
- (364) Barra minn hekk, dan ma jurix li, mal-iskadenza tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, hemm xi probabbiltà li l-profitti ġġenerati minn dawn il-ftehimiet għall-operatur tal-ajruport matul l-ahhar sena tal-applikazzjoni tagħhom jistgħu jissoktaw fil-ġejjieni. Bl-istess mod, dan ma jipprovdi ebda evidenza li r-rata ta' tkabbir tas-suq tat-trasport bl-ajru fl-Ewropa huwa indikatur utli sabiex jitkejjel l-impatt ta' ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u ta' ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni għal ajruport speċifiku.
- (365) Għalhekk, ikun improbabli hafna li "valur terminali" kkalkolat permezz tal-metodu propost minn Ryanair jitqies minn operatur OES prudenti meta dan jiġi biex jiddeciedi jidholx fi ftehim jew le.

- (366) Ghalhekk, l-istudju tal-31 ta' Jannar 2014 juri li approċċ "ibbażat fuq il-flussi ta' flus" iwassal biss għal riżultati mhux affidabbli u incerti hafna, l-istess bhall-metodu ta' "kapitalizzazzjoni".
- (367) Barra minn hekk, la l-Germanja u ebda parti terza interessata ma pprovdiet evidenza li turi li l-metodu pprezentat minn Ryanair fl-istudju tal-31 ta' Jannar 2014, jew kwalunkwe metodu iehor li jimmira li jikkwantifika l-profitti wara l-iskadenza tal-ftehimiet dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u tal-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, kien implimentat b'suċċess mill-operaturi ta' ajruporti reġjonali komparabbli għall-operatur ta' Zweibrücken. Il-Germanja ma ghamlet ebda kumment dwar l-istudji tas-17 u tal-31 ta' Jannar 2014.
- (368) Barra minn hekk, valur terminali kkalkolat permezz tal-metodu pprezentat minn Ryanair ikun pożittiv biss (u, għalhekk, ikollu biss it-tendenza li jżid il-profittabbiltà tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni) jekk il-profitt inkrementali mistenni minn dawn il-ftehimiet fl-aħhar sena tal-applikazzjoni tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport ikun pożittiv. Jekk ikun negattiv, it-tehdid tal-valur terminali f'kunsiderazzjoni ġeneralment inaqas il-profittabbiltà tal-ftehimiet. Hawn taht ser jintwera (ara l-premessa 378 *et seq.*) li l-ftehimiet tal-2008 irriżultaw fi flussi ta' flus inkrementali negattivi.
- (369) Barra minn hekk, kif ġie ddikjarat aktar 'il fuq (ara l-premessa 341 *et seq.*), is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni huma evidentement immirati għall-persuni li x'aktarx jużaw ir-rotta koperta mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni. Jekk din ir-rotta ma tiġgeddidx hekk kif jiskadi l-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport, huwa improbabbli li s-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni jibqa' jkollhom effett pożittiv fuq it-traffiku tal-passiġġieri fl-ajruport wara d-data tal-iskadenza. Huwa diffiċli hafna li operatur ta' ajruport jivvaluta l-probabbiltà li linja tal-ajru tkompli topera rotta wara l-iskadenza tat-terminu li tkun intrabtet bih fil-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport. Il-linji tal-ajru bi spejjeż baxxi, b'mod partikolari, urew li, meta jiġu għall-ftuħ u l-ghelug tar-rotot, huma reattivi hafna għall-kundizzjonijiet tas-suq li, aktar ta' spiss milli le, jinbidlu malajr hafna. Għalhekk, meta jidhol fi tranżazzjoni bħal dik li qieghda tiġi eżaminata f'dan il-każ, OES prudenti ma jiddependix fuq kumpanija tal-ajru li testendi l-operat tar-rotta inkwistjoni mal-iskadenza tal-ftehim.
- (370) Bħala konklużjoni, minn dak li ntqal hawn fuq jidher biċ-ċar li l-uniku benefiċċju li OES prudenti jista' jistenna li jikseb minn ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u li jista' jikkwantifika ladarba jiddeċiedi jidholx fi ftehim bħal dan jew le, flimkien ma' ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport, ikun l-effett pożittiv li possibbilment ikollhom is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni fuq l-ghadd ta' passiġġieri li jużaw ir-rotot koperti mill-ftehimiet inkwistjoni matul it-terminu tal-operat ta' dawk ir-rotot, kif stabbilit fil-ftehimiet. IL-Kummissjoni hija tal-fehma li kwalunkwe benefiċċji possibbli oħrajn huma incerti wisq biex jiġu kkwantifikati u kkunsidrati.

(c) *Il-fattibbiltà tat-tqabbil tal-ajruport ta' Zweibrücken ma' ajruporti Ewropej oħrajn*

- (371) Skont il-linji gwida l-ġodda għall-applikazzjoni tal-prinċipju tal-OES, l-eżistenza ta' għajjnuna lil linja tal-ajru li tuża ajruport partikolari tista', fil-prinċipju, tiġi eskluża jekk il-prezz mitlub għas-servizzi offruti fl-ajruport ikun jikkorrispondi għall-prezz tas-suq, jew jekk ikun jista' jintwera, permezz ta' analiżi *ex ante* — jiġifieri analiżi bbażata fuq l-informazzjoni disponibbli meta tkun inghatat il-miżura u fuq l-iżviluppi prevedibbli f'dak il-mument — li l-arranġament mal-ajruport/linja tal-ajru jwassal għal kontribuzzjoni ta' profitt inkrementali pożittiv għall-ajruport ⁽⁹⁶⁾. Madankollu, fir-rigward tal-ewwel approċċ (tqabbil mal-"prezz fis-suq"), il-Kummissjoni għandha d-dubbi dwar kemm, fil-preżent, jista' jiġi identifikat punt ta' riferiment xieraq sabiex jiġi stabbilit prezz tas-suq veru għas-servizzi pprovduti mill-ajruporti. Għalhekk, hija tal-fehma li analiżi *ex ante* tal-profittabbiltà inkrementali hija l-aktar kriterju rilevanti għall-valutazzjoni tal-arranġamenti konklużi mill-ajruporti ma' linji tal-ajru individwali ⁽⁹⁷⁾.
- (372) B'mod ġenerali, ta' min jinnota li l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' OES abbażi ta' prezz medju fi swieq simili oħrajn tista' tkun utli jekk tali prezz ikun jista' jiġi identifikat jew dedott b'mod raġonevoli minn indikaturi oħrajn tas-suq. Madankollu, dan il-metodu mhuwix rilevanti fil-każ tas-servizzi offruti fl-ajruport, billi l-istruttura tal-ispejjeż u d-dhul għandha t-tendenza li tvarja minn ajruport għal iehor. Dan minhabba li l-ispejjeż u d-dhul jiddependu fuq kemm ajruport ikun żviluppat, l-ghadd ta' linji tal-ajru li jużaw l-ajruport, il-kapaċità tiegħu f'termini tat-traffiku tal-passiġġieri, l-istat tal-infrastruttura u l-investimenti relatati, il-qafas regolatorju li jista' jvarja minn Stat Membru għal iehor u kwalunkwe dejn jew obbligi li jkun dahal għalihom l-ajruport fl-imghoddi ⁽⁹⁸⁾.

⁽⁹⁶⁾ Ara l-punt 53 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

⁽⁹⁷⁾ Ara l-punti 59 u 61 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014.

⁽⁹⁸⁾ Ara n-nota f'qiegħ il-paġna 94.

- (373) Barra minn hekk, il-liberalizzazzjoni tas-suq tat-trasport bl-ajru tikkomplika kull analiżi purament komparattiva. Barra minn hekk, kif jista' jidher f'dan il-każ, il-prattiki kummerċjali bejn l-ajruporti u l-linji tal-ajru mhux dejjem ikunu bbażati esklussivament fuq skeda ppubblikata ta' tariffi. Minflok, dawn ir-relazzjonijiet kummerċjali jkunu varjati hafna. Dawn jinkludu kondivizzjoni tar-riskji fir-rigward tat-traffiku tal-passiġġieri u ta' kwalunkwe responsabbiltà kummerċjali u finanzjarja relatata, skemi ta' incenċivi standard u tibdil fit-tixrid tar-riskji tul it-terminu tal-ftehimiet. Konsegwentement, tranżazzjoni waħda ma tistax titqabbel ma' ohra abbażi ta' prezz varjabbli jew prezz għal kull passiġġier.
- (374) Fl-aħhar nett, wara li nassumu li jista' jiġi stabbilit, abbażi ta' analiżi komparattiva valida, li l-“prezzijiet” involuti fid-diversi tranżazzjonijiet li huma s-sugġett ta' din il-valutazzjoni huma ekwivalenti għal jew oghla mill-“prezzijiet tas-suq” stabbiliti permezz ta' kampjun komparattiv ta' tranżazzjonijiet, il-Kummissjoni ma tkunx tista', għal dan kollu, tikkonkludi li dawn it-tranżazzjonijiet huma konformi mat-test tal-OES jekk jirriżulta li, meta ġew stabbiliti, l-operatur tal-ajruport kien stenna li dawn jiġġeneraw spejjeż inkrementali oghla mid-dhul inkrementali. B'hekk, OES ma jkollu ebda incenċiv sabiex joffri prodotti jew servizzi bi “prezz tas-suq” jekk dan iwassal għal telf inkrementali.
- (375) F'kundizzjonijiet bhal dawn, il-Kummissjoni hija tal-fehma li, wara li qieset l-informazzjoni kollha disponibbli għaliha, ma hemm ebda bażi għal divergenza mill-approċċ rakkomandat fil-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 għall-applikazzjoni tal-OES għar-relazzjonijiet bejn l-ajruporti u l-linji tal-ajru, jiġifieri, analiżi *ex ante* tal-profitabbiltà inkrementali.

7.3.1.4. Valutazzjoni tal-ispejjeż u d-dhul inkrementali

Qafas ta' żmien

- (376) Meta jiġi biex jiddeciedi jekk jidholx fi ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u/jew ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni, OES jagħzel qafas ta' żmien għall-valutazzjoni tiegħu abbażi tat-terminu tal-ftehimiet inkwistjoni jew tat-terminu f'kull ftehim individwali. Fi kliem iehor, huwa jivvaluta l-ispejjeż u d-dhul inkrementali għat-terminu tal-applikazzjoni tal-ftehimiet.
- (377) Ma jidher li hemm l-ebda ġustifikazzjoni biex jintgħazel perjodu ta' żmien itwal. Fid-data tal-iffirmar tal-ftehimiet, OES prudenti ma joqgħodx fuq il-ftehimiet li jiġu mġedda ladarba jiskadu, kemm jekk taht l-istess termini jew inkella taht termini godda. Barra minn hekk, operatur ġeneralment prudenti jkun konxju li linji tal-ajru bi spejjeż baxxi bhal Ryanair dejjem kienu u huma magħrufa għall-fatt li huma reattivi hafna għall-iżviluppi fis-suq, kemm meta jibdeu kif ukoll meta jwaqqfu rotot u meta jżidu jew inaqqsu l-għadd ta' titjiriet.

Valutazzjoni

- (378) Il-Ġermanja tafferma li FGAZ/FZG ma hejjiet ebda pjan ta' direzzjoni tan-negożju *ex ante* qabel ikkonkludiet ftehimiet individwali dwar is-servizzi offruti fl-ajruport mad-diversi linji tal-ajru. Hija spjegat li minhabba li l-maġġoranza tal-ispejjeż tal-ajruport jistgħu jitqiesu bhala fissi u li espansjoni tal-attivitajiet kummerċjali ma għandhiex twassal għal spejjeż addizzjonali sinifikanti, ma kien mehtieg ebda pjan ta' direzzjoni tan-negożju *ex ante* bhal dan.
- (379) Madankollu, fuq talba tal-Kummissjoni, il-Ġermanja hejjiet harsa ġenerali lejn l-ispejjeż u d-dhul inkrementali li setgħu jkunu mistennija fiż-żmien li ġew konkluzi l-ftehimiet rilevanti. Il-Ġermanja hejjiet dik id-dejta għal kull wiehed mill-ftehimiet konkluzi mal-linji tal-ajru matul il-perjodu li qed jiġi investigat, jiġifieri bejn is-sena 2000 u l-2009, kif miġbur fil-qosor fit-Tabella 8.

Tabella 8

Il-profitabbiltà inkrementali tal-kuntratti ma' Germanwings, TUIFly u Ryanair

	Germanwings (Kuntratt 15 ta' Sett. 2006 — 15 ta' Sett. 2009)	Germanwings (Kuntratt 30 ta' Ġunju 2008 — 31 ta' Diċ. 2011) ⁽¹⁾	TUIFly (Kuntratt 1 ta' Apr. 2008— 31 ta' Mar. 2011) ⁽²⁾	Ryanair (Kuntratt 22 ta' Sett. 2008— 21 ta' Sett. 2009) ⁽³⁾
Passiġġieri Mistennija	(...)	(...)	(...)	(...)
Dhul Addizzjonali Mistenni mill-Avjazzjoni	(...)	(...)	(...)	(...)

	Germanwings (Kuntratt 15 ta' Sett. 2006 — 15 ta' Sett. 2009)	Germanwings (Kuntratt 30 ta' Ġunju 2008 — 31 ta' Diċ. 2011) ⁽¹⁾	TUIFly (Kuntratt 1 ta' Apr. 2008— 31 ta' Mar. 2011) ⁽²⁾	Ryanair (Kuntratt 22 ta' Sett. 2008— 21 ta' Sett. 2009) ⁽³⁾
Dhul Addizzjonali Mistenni Mhux mill-Avjazzjoni	(...)	(...)	(...)	(...)
Spejjeż Addizzjonali Mistennija	(...)	(...)	(...)	(...)
Spejjeż tal-Appoġġ għall-Kummerċjalizzazzjoni	(...)	(...)	(...)	(...)
Riżultat Nominali Mistenni	(...)	(...)	(...)	(...)
Rata ta' Skont	(...)	(...)	(...)	(...)
Riżultat Nominali Skontat	(...)	(...)	(...)	(...)

⁽¹⁾ [...]

⁽²⁾ [...]

⁽³⁾ [...]

(380) Meta giet biex thejji t-Tabella 8, il-Ġermanja hadet kont tal-kunsiderazzjonijiet li ġejjin:

- L-għadd ta' passigġieri mistennija gie dedott mill-għadd previst ta' titjiriet fil-ġimgha u estrapolati għat-tul tal-ftehim.
- Id-dhul mistenni mill-avjazzjoni (it-tariffi tal-immaniġġjar u tal-inżul, it-tindif u t-tnehhija tas-silġ, eċċ.) gie kkalkolat tul id-durata tal-ftehim abbażi tal-kundizzjonijiet maqbula ma' kull linja tal-ajru, b'kunsiderazzjoni tar-ribassi u l-inċentivi rilevanti.
- Id-dhul mistenni minn attivitajiet mhux relatati mal-avjazzjoni (tariffi tal-parkeġġ, l-infiq fit-terminal, eċċ.) gie kkalkolat ukoll tul id-durata tal-ftehim.
- L-ispejjeż inkrementali mistennija ġew ikkalkolati tul id-durata tal-ftehim, wara li tqiesu d-deprezzament tal-investimenti mehtieġa għall-immaniġġjar tal-avjazzjoni kummerċjali (it-terminal il-ġdid, bankijiet godda tar-reġistrazzjoni (check in), spazji tal-parkeġġ, eċċ.), kif ukoll l-ispejjeż addizzjonali relatati mal-persunal u mal-materjal. Tqiesu biss l-ispejjeż ikkawżati minn kull linja tal-ajru individwali. Abbażi ta' dan, il-Ġermanja sostniet li l-ispejjeż tat-terminal il-ġdid u tal-impjegar ta' haddiema godda kienu oriġinarjament ikkawżati minn Germanwings meta bdiet topera minn Zweibrücken, sabiex b'hekk daww l-ispejjeż kienu fil-biċċa l-kbira tagħhom allokatu għall-ewwel kuntratt ta' Germanwings.
- Fuq talba tal-Kummissjoni, il-hlasijiet magħmula lil Ryanair għall-appoġġ għall-kummerċjalizzazzjoni skont il-ftehim bejn il-Land u AMS tqiesu bhala spejjeż inkrementali tal-kuntratt ta' Ryanair.
- Ir-rata ta' skont kienet ibbażata fuq ir-rati ta' skont tal-Bundesbank Ġermaniż mill-2008.

(381) Il-Kummissjoni ssib li l-approċċ mehud mill-Ġermanja fil-kalkolu tal-għadd ta' passigġieri u fil-kalkolu, abbażi ta' dan, tad-dhul inkrementali mistenni mill-avjazzjoni u minn attivitajiet mhux relatati mal-avjazzjoni, huwa tajjeb. L-istess jghodd fir-rigward tar-rati ta' skont.

(382) Il-Kummissjoni tinnota wkoll in-nuqqas ta' qbil tal-Ġermanja li fil-kalkolazzjoni tad-dhul inkrementali biss matul id-durata tal-ftehim, il-profitti fit-tul ma jitqisux. B'reazzjoni għal dan, il-Kummissjoni tirreferi għar-raġunament tagħha żviluppat fil-premessi 376 u 377, li huwa tabilhaqq xieraq li jiġu kkunsidrati biss l-ispejjeż u d-dhul inkrementali gġenerati matul id-durata tal-ftehim.

(383) Il-Kummissjoni tiehu wkoll nota tas-sottomissjoni tal-Ġermanja li l-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni ma setax jitqies bhala li jipproduċi biss spejjeż, iżda għandu jitqies ukoll bhala li jiġġenera introjtu. Il-Ġermanja ma pproponiet ebda metodologija sabiex jiġi evalwat id-dhul inkrementali speċifiku gġenerat mill-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni 'lil hinn miż-żieda tat-traffiku (u b'hekk ukoll id-dhul minn

attivitajiet mhux ajrunawtiċi) fl-ajruport. Fi kwalunkwe każ, il-Kummissjoni diġà ddeterminat fil-premessa 347 *et seq.* li OES iqis biss id-dhul inkrementali tal-ajruport meta jiġi biex jevalwa l-effetti pożittivi tal-ftehim dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni.

- (384) Fir-rigward tal-ispejjeż operatorji inkrementali, b'mod partikolari, il-Kummissjoni trid tibbaża ruhha fuq id-dejta pprovduta mill-Germanja u minn FGAZ/FZG, sakemm din tidher li hija raġonevoli, minhabba li hija nnifisha mhijiex f'pożizzjoni li tikkalkula dawk l-ispejjeż b'mod indipendenti. Fil-prinċipju, l-istess jghodd għall-ispejjeż tal-investment inkrementali, minhabba li l-Germanja u FGAZ/FZG huma f'pożizzjoni aħjar li jikkalkolaw liema investment jista' jiġi traċċat lura direttament għal ftehim partikolari dwar is-servizzi offruti fl-ajruport. Wara li analizzat l-informazzjoni pprovduta mill-Germanja, il-Kummissjoni taċċetta l-kalkolu ġenerali tal-ispejjeż inkrementali bhala raġonevoli.
- (385) Barra minn hekk, jidher li huwa raġonevoli li l-impjegar ta' haddiema addizzjonali biex jimmaniġġjaw lil Germanwings u l-investimenti inizjali fir-rinnovazzjoni tat-terminal jistgħu jiġu traċċati lura għall-ewwel ftehim ma' Germanwings, minhabba li dak il-ftehim kien il-fattur li wassal għall-iżvilupp b'obbligu tal-avjazzjoni kummerċjali fi Zweibrücken.

Konklużjoni

- (386) Billi r-riżultat skontat mistenni huwa negattiv għall-ewwel ftehim ma' Germanwings, kif ukoll għall-ftehimiet ma' TUIFly u Ryanair, il-Kummissjoni ssib li FGAZ/FZG ma aġixxiex bhal OES fil-konklużjoni ta' dawk il-ftehimiet. L-ajruport ma setax jistenna li jiġu koperti mill-inqas l-ispejjeż inkrementali kkawżati minn kwalunkwe wiehed minn dawk il-ftehimiet. B'hekk, minhabba li FGAZ/FZG ma aġixxiex bhal OES, id-deċiżjoni tagħha li tikkonkludi l-ftehimiet fuq dawk it-termini tat vantaġġ ekonomiku lil Germanwings, TUIFly u Ryanair.
- (387) B'kuntrast ma' dan, it-tieni ftehim ma' Germanwings ma setax ikun mistenni li jwassal għal riżultat skontat pożittiv. Għalhekk, meta kkonkludiet dak il-ftehim, FGAZ/FZG ma tat ebda vantaġġ ekonomiku lil Germanwings.

7.3.1.5. *Selettività*

- (388) Il-vantaġġ ekonomiku identifikat fil-premessa 376 *et seq.* inghata fuq bażi selettiva, minhabba li kienu biss il-linji tal-ajru li joperaw mill-Ajruport ta' Zweibrücken li bbenifikaw minnu.
- (389) F'dan il-kuntest, l-argument imressaq mill-Germanja li l-iskontijiet fuq it-tariffi tal-ajruport mogħtija lil-linji tal-ajru li joperaw minn Zweibrücken ma kinux selettivi għandu jiġi rrifjutat. Il-Germanja sostniet li l-iskontijiet kienu miftuħa għal-linji tal-ajru kollha li xtaqu joperaw minn Zweibrücken, li allegatament rendewhom f'mhux selettivi.
- (390) B'reazzjoni għal dan, il-Kummissjoni l-ewwel tosserva li l-ftehimiet individwali konklużi mal-linji tal-ajru jmorru 'lil hinn mill-iskeda tat-tariffi u huma differenti minn xulxin (ara l-premessi 67 sa 72), biex b'hekk fihom kundizzjonijiet li ġew innegożjati individwalment. Il-vantaġġ preċiż mogħti mbagħad jidher bhala selettiv fir-rigward ta' kull linja tal-ajru individwali.
- (391) Madankollu, it-tieni nett, il-Kummissjoni tosserva li anki kieku l-iskeda tat-tariffi kienet applikata bl-istess mod għal kull linja tal-ajru li tixtieq topera minn Zweibrücken, kwalunkwe vantaġġ b'hekk konferit xorta waħda jkun irid jitqies bhala selettiv. Kif sostna l-Avukat Ġenerali Mengozzi fil-kawża *Deutsche Lufthansa AG v. Flughafen Frankfurt-Hahn GmbH*, l-aċċettazzjoni tal-argumentazzjoni tal-Germanja "twassal sabiex tiġi miċhuda għalkollox il-possibbiltà li tkun ikkwalifikata bhala għajnuna mill-Istat, il-kundizzjonijiet li għalihom impriża pubblika toffri s-servizzi tagħha meta tali kundizzjonijiet jirriżultaw applikabbli mingħajr distinzjoni għall-kontraenti kollha tagħha" ⁽¹⁰⁰⁾. L-Avukat Ġenerali Mengozzi rrimarka wkoll li

"kif fil-fehma tiegħi osservat korrettement il-Kummissjoni, tali esklużjoni ma tidhirx konformi la mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja li tgħid li l-interventi pubbliċi li jirrigwardaw mingħajr distinzjoni l-operatori kollha ta' settur ekonomiku speċifiku jista' jkollhom karattru selettiv u lanqas mad-diversi preċedenti li fihom kienu kkunsidrati benefiċċji selettivi li jirriżultaw mill-provvista ta' oġġetti u servizzi minn impriži pubbliċi (jew privati) b'tariffi jew b'kundizzjonijiet identiċi għall-operatori kollha li jeżerċitaw attività speċifika" ⁽¹⁰¹⁾.

⁽¹⁰⁰⁾ L-Opinjoni tal-Avukat Ġenerali, il-Kawża C-284/12 *Lufthansa vs Flughafen Frankfurt-Hahn* [2013], li għadha ma ġietx irrapportata, il-paragrafu 50.

⁽¹⁰¹⁾ *Ibid.* (in-noti f'qiegħ il-paġni interni thallew barra). Ara wkoll *ibid.*, il-paragrafi 51-52.

7.3.1.6. *Distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ*

(392) Miżura mogħtija minn Stat titqies bhala li twassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni meta din tkun tista' ttejjeb il-pożizzjoni kompetittiva tal-benefiċjarju meta mqabbla ma' impriži oħrajn li magħhom tikkompeti ⁽¹⁰²⁾. Għall-finijiet prattiċi kollha, tiġi preżunta distorsjoni tal-kompetizzjoni meta l-Istat jagħti vantaġġ finanzjarju lil impriża f'settur liberalizzat fejn hemm, jew jista' jkun hemm, kompetizzjoni. Skont il-każistika tal-Qrati Ewropej, kwalunkwe għotja ta' għajjnuna lil impriża li teżerċita l-attivitatiet tagħha fis-suq intern tista' taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri ⁽¹⁰³⁾.

(393) Mid-dhul fis-sehh tat-tielet pakkett dwar il-liberalizzazzjoni tat-trasport bl-ajru fl-1 ta' Jannar 1993 ⁽¹⁰⁴⁾, it-trasportaturi tal-ajru jistgħu liberament joperaw titjiriet fuq konnessjonijiet intraEwropej. Kif osservat il-Qorti tal-Ġustizzja,

“fejn intrapriża topera f'settur fejn jikkompetu produtturi minn diversi Stati Membri, kwalunkwe għajjnuna li tista' tirċievi mill-awtoritajiet pubbliċi tista' taffettwa lill-kummerċ bejn l-Istati Membri u ddgħajef lill-kompetizzjoni, peress li l-preżenza kontinwa tagħha fis-suq ma thallix li l-kompetituri minn Stati Membri oħrajn iżidu s-sehem mis-suq tagħhom u tnaqqas il-possibbiltajiet tagħhom li jzidu l-esportazzjonijiet” [traduzzjoni mhux uffiċjali] ⁽¹⁰⁵⁾.

(394) Il-Kummissjoni sabet li FGAZ/FZG u l-Land Rhineland-Palatinate taw vantaġġ selettiv lil Germanwings, TUIFly u Ryanair. Dawn il-linji tal-ajru huma attivi f'suq kompetittiv madwar l-Unjoni kollha u l-vantaġġ li rċevew seta' jwassal għal titjib tal-pożizzjoni kompetittiva tagħhom f'dak is-suq. F'dan id-dawl, il-Kummissjoni ssib li l-vantaġġ mogħti lil Germanwings, TUIFly u Ryanair jista' jwassal għal distorsjoni tal-kompetizzjoni u jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

7.3.1.7. *Konklużjoni*

(395) Għar-raġunijiet imsemmija qabel, il-Kummissjoni ssib li Germanwings, TUIFly u Ryanair irċevew għajjnuna mill-Istat li tammonta għal madwar EUR 1 054 985, EUR 232 781 u EUR 464 879, rispettivament.

7.3.2. KOMPATIBBILTÀ

(396) Il-Kummissjoni tinnota li l-Ġermanja ma ressqet ebda argument li juri li l-għajjnuna mogħtija lil TUIFly, Germanwings u Ryanair hija kompatibbli mas-suq intern.

(397) B'konformità mal-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja ⁽¹⁰⁶⁾, il-Kummissjoni tfakkar li hija r-responsabbiltà tal-Ġermanja li tindika l-bażi ġuridika li fuqha miżura ta' għajjnuna mill-Istat tista' tinstab li hija kompatibbli mas-suq intern u li turi li l-kundizzjonijiet meħtieġa kollha ġew issodisfati. Fid-deċizzjoni tal-ftuh, il-Kummissjoni talbet lill-Ġermanja biex tipprovi informazzjoni dwar jekk tistax tiġi stabbilita kompatibbiltà skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005. Madankollu, il-Ġermanja ma għamlet ebda sottomissjoni bil-ghan li turi li ġew issodisfati l-kundizzjonijiet rilevanti għall-għajjnuna tal-bidu kompatibbli skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005. Lanqas il-partijiet interessati li ssottomettew il-kummenti tagħhom ma ressqu argumenti li juru l-kompatibbiltà tal-miżura ta' għajjnuna mill-Istat mas-suq intern.

(398) Madankollu, il-Kummissjoni ssib li huwa utli li tikkunsidra fil-qosor jekk l-għajjnuna mill-Istat inkwistjoni tistax titqies bhala għajjnuna tal-bidu kompatibbli.

⁽¹⁰²⁾ Il-Kawża 730/79 *Philip Morris Holland BV vs il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [1980] Ġabra 267, il-paragrafu 11 u l-Kawzi kongunti T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-600/97 sa 607/97, T-1/98, T-3/98 to T-6/98 u T-23/98 *Alzetta Mauro u oħrajn vs Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [2000] Ġabra II-2325, il-paragrafu 80.

⁽¹⁰³⁾ Il-Kawża 730/79 *Philip Morris Holland BV vs Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [1980], Ġabra 2671, il-paragrafi 11 u 12 u l-Kawża T-214/95 *Het Vlaamse Gewest (ir-Regjun tal-Fjandra) vs il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* [1998] Ġabra II-717, il-paragrafi 48-50.

⁽¹⁰⁴⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2407/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar liċenzjar ta' air carriers (ĠU L 240, 24.8.1992, p. 1), ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2408/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar access għat-trasportaturi tal-ajru tal-Komunità għal rotot tal-ajru intraKomunitarji (ĠU L 240, 24.8.1992, p. 8) u r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2409/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar nolijiet u rati għal servizzi tal-ajru (ĠU L 240, 24.8.1992, p. 15).

⁽¹⁰⁵⁾ Il-Kawża C-305/89 *L-Italja vs Il-Kummissjoni* [1991] Ġabra I-1603, il-paragrafu 26.

⁽¹⁰⁶⁾ Ara, b'mod partikolari, il-Kawża C-364/90 *L-Italja vs Il-Kummissjoni* [1993] Ġabra I-2097, il-paragrafu 20.

7.3.2.1. Qafas legali applikabbli

(399) Fir-rigward tal-ghajjnuna tal-bidu, il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014 jiddikjaraw li:

“il-Kummissjoni ser tapplika l-prinċipji stabbiliti f’dawn il-linji gwida għall-miżuri ta’ għajjnuna tal-bidu kollha nnotifikati, li fir-rigward tagħhom hija tintalab tiehu deċiżjoni mill-4 ta’ April 2014, anki meta l-miżuri ġew innotifikati qabel dik id-data. Skont l-avviż tal-Kummissjoni dwar id-determinazzjoni tar-regoli applikabbli għall-valutazzjoni tal-ghajjnuna illegali mill-Istat, il-Kummissjoni ser tapplika r-regoli li kienu fis-seħh fiż-żmien meta ngħatat l-ghajjnuna għall-ghajjnuna tal-bidu illegali mogħtija lil-linji tal-ajru. Għaldaqstant, hija ma tapplikax il-prinċipji stabbiliti f’dawn il-linji gwida fil-każ tal-ghajjnuna tal-bidu illegali mogħtija lil-linji tal-ajru qabel l-4 ta’ April 2014” ⁽¹⁰⁷⁾ [traduzzjoni mhux uffiċjali].

(400) Min-naħa tagħhom, il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 jistipulaw li:

“il-Kummissjoni sejra teżamina l-kompatibbiltà ta’ ... għajjnuna tal-bidu mogħtija mingħajr l-awtorizzazzjoni tagħha u allura bi ksor tal-Artikolu 88(3) tat-Trattat [issal-Artikolu 108(3) tat-Trattat], fuq il-bażi ta’ dawn il-linji gwida jekk l-ghajjnuna bdiet tingħata wara l-pubblikazzjoni tal-linji gwida f’Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea” [traduzzjoni mhux uffiċjali].

(401) Billi l-ftehimiet ma’ Germanwings, TUIFly u Ryanair ġew konklużi wara l-pubblikazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 f’Il-Ġurnal Uffiċjali fid-9 ta’ Diċembru 2005, daww il-linji gwida jikkostitwixxu l-bażi ġuridika applikabbli għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tagħhom mas-suq intern.

7.3.2.2. Valutazzjoni tal-kompatibbiltà skont il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005

(402) Minhabba li l-kundizzjonijiet tal-kompatibbiltà għall-ghajjnuna tal-bidu stabbiliti fil-punt 79 tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 huma kumulattivi, il-Kummissjoni hija tal-fehma li jehtieg biss li jintwera li ma ġietx issodisfata waħda minn daww il-kundizzjonijiet sabiex issib li l-ghajjnuna mogħtija lil-linji tal-ajru mhijiex kompatibbli. Il-Kummissjoni tibda l-analizi tagħha bil-kundizzjoni stabbilita fil-punt 79(d) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005.

(403) Il-Punt 79(d) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 jesigi, fost l-oħrajn, li l-ammont ta’ għajjnuna mogħtija fi kwalunkwe sena partikolari ma jaqbiżx il-50 % tal-ispejjeż eliġibbli totali għal dik is-sena u li l-ghajjnuna totali ma taqbiżx medja ta’ 30 % tal-ispejjeż eliġibbli. Spejjeż eliġibbli huma definiti bhala l-“ispejjeż tal-bidu addizzjonali li jsiru sabiex tinbeda rotta jew frekwenza ġdida ... li l-operatur tal-ajru ma jkollux iġarrab ladarba din tibda topera” ⁽¹⁰⁸⁾ [traduzzjoni uffiċjali].

(404) Fid-deċiżjoni tal-ftuħ, il-Kummissjoni osservat li l-ftehimiet ma’ Germanwings, TUIFly u Ryanair ma pprevedew ebda konnessjoni bejn l-ghajjnuna mogħtija u l-ispejjeż eliġibbli. Għalhekk, il-Ġermanja ntalbet tipprovdi dettalji dwar ir-relazzjoni bejn l-ghajjnuna u l-ispejjeż eliġibbli. La l-Ġermanja u lanqas il-partijiet terzi li jikkumentaw fuq id-deċiżjoni tal-ftuħ ma pprovdedw informazzjoni bħal din. F’dan id-dawl, u meta wiehed iqis li l-ftehimiet mal-linji tal-ajru inkwistjoni ma jagħmlu ebda referenza għall-ispejjeż tal-linji tal-ajru, aktar u aktar għall-ispejjeż eliġibbli, il-Kummissjoni ssib li l-kundizzjoni tal-kompatibbiltà stabbilita fil-punt 79(d) tal-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005 mhijiex issodisfata.

(405) Bhala konklużjoni, l-ghajjnuna mogħtija lil-linji tal-ajru ma tistax tinstab li tikkostitwixxi għajjnuna tal-bidu kompatibbli, minhabba li mill-inqas waħda mill-kundizzjonijiet tal-kompatibbiltà ma ġietx issodisfata. Għalhekk, l-ghajjnuna mill-Istat mogħtija lil Germanwings, TUIFly u Ryanair tikkostitwixxi għajjnuna illegali u inkompatibbli mill-Istat li trid tiġi rkuprata.

8. RKUPRU

(406) B’konformità mat-Trattat u mal-każistika stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-Kummissjoni hija kompetenti biex tiddeċiedi li l-Istat Membru kkonċernat irid jabolixxi jew ibiddel l-ghajjnuna ⁽¹⁰⁹⁾ meta ssib li din hija inkompatibbli mas-suq intern. Il-każistika konsistenti tal-Qorti tindika wkoll li, fil-każ ta’ għajjnuniet li l-Kummissjoni tkun qieset bhala inkompatibbli mas-suq intern, l-obbligu li l-ghajjnuna tiġi abolita, li huwa impost fuq l-Istat Membru, għandu l-għan li tiġi stabbilita mill-ġdid is-sitwazzjoni kif kienet qabel ⁽¹¹⁰⁾. F’dan il-kuntest, il-Qorti ddikjarat li

⁽¹⁰⁷⁾ Il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2014, il-punt 174.

⁽¹⁰⁸⁾ Il-Linji Gwida dwar l-Avjazzjoni tal-2005, il-punt 79(e).

⁽¹⁰⁹⁾ Il-Kawża C-70/72 *Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja* [1973] Ġabra 813, il-paragrafu 13.

⁽¹¹⁰⁾ Il-kawżi kongunti C-278/92, C-279/92 u C-280/92 *Spanja vs il-Kummissjoni* [1994] Ġabra I-4103, il-paragrafu 75.

dak l-objettiv jintlaħaq ladarba l-benefiċjarju jkun hallas lura l-ammonti mogħtija permezz ta' għajjnuna illegali, biex b'hekk iċedi l-vantaġġ li kien gawda fuq il-kompetituri tiegħu fis-suq, u terġa' tiġi stabbilita s-sitwazzjoni ta' qabel il-pagament tal-għajjnuna ⁽¹¹⁾.

- (407) B'konformità ma' dik il-kazistika, l-Artikolu 14 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 ⁽¹²⁾ stabbilixxa li "fejn jittiehdu deċizzjonijiet negattivi f'kazijiet ta' għajjnuna illegali, il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi li l-Istat Membru kkonċernat għandu jiehu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jirkupra l-għajjnuna mill-benefiċjarju".
- (408) Għalhekk, l-għajjnuna mill-Istat imsemmija hawn fuq (ara l-premessi 282, 297, 318, 320, 395 u 405, b'kunsiderazzjoni tal-premessi 198 sa 200) trid tiġi rrimborzata lill-Ġermanja, sakemm din tkun thallset.
- (409) It-tabella 9 tindika l-ammonti ta' rkupru approssimattivi.

Tabella 9

Informazzjoni dwar l-ammonti approssimattivi ta' għajjnuna rċevuta, li għandha tiġi rkuprata u li diġà giet irkuprata

Identità tal-benefiċjarju	Ammont approssimattiv totali tal-għajjnuna rċevuta (f'EUR)	Ammont approssimattiv totali tal-għajjnuna li trid tiġi rkuprata ⁽¹⁾ (f'EUR) (Kapital)	Ammont totali diġà rrimborżat (f'EUR)	
			Kapital	Mgħax fuq l-irkupru ⁽²⁾
FGAZ/FZG: Ghotjiet għall-Investiment Dirett				
FGAZ/FZG: Injezzjonijiet ta' kapital				
FGAZ/FZG: Garanzija ta' 100 %				
FGAZ/FZG: Partecipazzjoni fil-Fond Komuni ta' Flus				
Germanwings	1 115 971	1 115 971		
TUIFly	233 002	233 002		
Ryanair/AMS	469 132	469 132		

⁽¹⁾ L-ammonti li jridu jiġu rkuprati mingħand FGAZ/FZG għandhom jiġu kkalkolati abbażi tal-formula stabbilita fl-Artikolu 3 u f'dan l-istadju ma jistgħux jiġu identifikati b'mod approssimattiv.

⁽²⁾ Meta wiehed iqis li l-għajjnuna tipogħa kontinwament għad-dispożizzjoni tal-linji tal-ajru matul iż-żmien ikkonċernat, il-Kummissjoni tqis li huwa aċċettabbli li tiffissa bhala d-data minn meta għandu jiġi kkalkolat l-imgħax fuq l-irkupru l-ahħar jum tal-perjodu li għalih gie kkalkolat l-ammont ta' għajjnuna (pereżempju, il-31 ta' Diċembru jekk dak il-perjodu huwa sena kalendarja, jew il-31 ta' Ottubru jekk dak il-perjodu jibda fl-1 ta' Jannar u jiġi fi tmiemu fil-31 ta' Ottubru). F'dak ir-rigward, billi tagħżel l-ahħar jum tal-perjodu inkwistjoni, il-Kummissjoni tadotta l-approċċ li huwa l-aktar favorevoli għall-benefiċjarji.

- (410) Sabiex jitqies il-vantaġġ attwali rċevut mil-linja tal-ajru u mis-sussidjarji tagħha skont il-ftehimiet, l-ammonti indikati fit-Tabella 9 jistgħu jiġu aġġustati, skont l-evidenza ta' sostenn ipprovduta mill-Ġermanja, abbażi ta' (i) id-differenza bejn, fuq naha waħda, il-pagamenti attwali kif ipprezentati *ex post*, li kienu saru mil-linja tal-ajru fir-rigward tat-tariffi tal-ajruport (inklużi t-tariffa tal-inżul, it-tariffa tal-passiġġieri u s-servizzi tal-groundhandling skont il-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport) u, min-naha l-oħra, il-flussi tal-flus imbassa (*ex ante*) fuq dawn l-entrati tal-introjt u murija fit-Tabella 8, u (ii) id-differenza bejn, minn naha waħda, il-pagamenti ta' kummerċjalizzazzjoni attwali kif ipprezentati *ex post* li thallsu lil-linja tal-ajru jew lis-sussidjarji tagħha skont il-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni u, min-naha l-oħra, l-ispejjeż tal-kummerċjalizzazzjoni kif previsti *ex ante*, li jikkorrespondu għall-ammonti indikati fit-Tabella 8,

⁽¹¹⁾ Il-Kawża C-75/97 *Il-Belġju vs Il-Kummissjoni* [1999] Ġabra I-3671, il-paragrafi 64-65.

⁽¹²⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 tat-22 ta' Marzu 1999 li jstabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (GU L 83, 27.3.1999, p. 1).

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

1. L-ghajjnuna mill-Istat, implimentata illegalment mill-Ġermanja bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat favur *Flugplatz GmbH Aeroville Zweibrücken* ("FGAZ")/*Flughafen Zweibrücken GmbH* ("FZG") bejn is-sena 2000 u l-2009 permezz ta' ghotjiet għall-investment dirett, injezzjonijiet ta' kapital annwali, l-ghotja ta' garanzija ta' 100 % fuq self bankarju mingħajr hlas, u li FGAZ tithalla tipparteċipa fil-ġabra komuni ta' flus tal-*Land* Rhineland-Pfalz, hija inkompatibbli mas-suq intern.

2. L-ghajjnuna mill-Istat, implimentata illegalment mill-Ġermanja bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat favur Germanwings, TUIFly u Ryanair/AMS permezz tal-ftehimiet dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konklużi fil-15 ta' Settembru 2006 (Germanwings), fl-1 ta' April 2008 (TUIFly) u fit-22 ta' Settembru 2008 / fis-6 ta' Ottubru 2008 (Ryanair/Airport Marketing Services ("AMS")) hija inkompatibbli mas-suq intern.

Artikolu 2

1. Is-self mogħti lil FZG minn *Sparkasse Südwestpfalz* ma jikkostitwixxi ebda għajjnuna mill-Istat.
2. Il-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport konkluż minn FZG ma' Germanwings fit-30 ta' Ġunju 2008 ma jikkostitwixxi ebda għajjnuna mill-Istat.

Artikolu 3

1. Il-Ġermanja għandha tirkupra l-ghajjnuna inkompatibbli msemmija fl-Artikolu 1 mingħand il-benefiċjarji.
2. FGAZ u FZG għandhom jinżammu responsabbli flimkien sabiex ihallsu lura l-ghajjnuna mill-Istat riċevuta minn waħda minnhom.
3. Ryanair u AMS għandhom jinżammu responsabbli flimkien sabiex ihallsu lura l-ghajjnuna mill-Istat riċevuta minn waħda minnhom.
4. L-ammonti li jridu jiġu rkuprati huma dawn li ġejjin:
  - (a) fir-rigward tal-ghotjiet għall-investment dirett mogħtija mil-*Land* Rhineland-Palatinat u minn ZEF favur FZG: **EUR 20 564 170** mogħtija bejn it-12 ta' Diċembru 2000 u l-31 ta' Diċembru 2009, nieqes l-ispejjeż tas-servizzi pprovduti mit-taqsimat tat-tifi tan-nar u l-ispejjeż li għalihom l-operatur tal-ajruport huwa intitolat għal rimborż skont il-paragrafu 8(3) tal-Luftsicherheitsgesetz sal-punt li dawn kienu koperti mill-ghotjiet għall-investment dirett;
  - (b) fir-rigward tal-injezzjonijiet ta' kapital annwali mogħtija mil-*Land* Rhineland-Palatinat u minn ZEF favur FGAZ: **EUR 26 629 000** mogħtija bejn is-sena 2000 u l-2009, nieqes l-ispejjeż tas-servizzi pprovduti mit-taqsimat tat-tifi tan-nar u l-ispejjeż li għalihom l-operatur tal-ajruport huwa intitolat għal rimborż skont il-paragrafu 8(3) tal-Luftsicherheitsgesetz sal-punt li dawn kienu koperti mill-injezzjonijiet ta' kapital annwali u nieqes dawk l-ammonti mogħtija qabel it-12 ta' Diċembru 2000;
  - (c) fir-rigward tal-garanzija ta' 100 % fuq is-self mogħti mil-*Land* Rhineland-Palatinat favur FZG: l-ekwivalenti għall-flus kontanti tal-valur tal-garanzija, li jrid jiġi ddeterminat skont l-Avviż tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE għall-ghajjnuna mill-Istat fil-forma ta' garanziji;
  - (d) fir-rigward tal-parteeppazzjoni ta' FGAZ fil-ġabra komuni ta' flus tal-*Land* Rhineland-Palatinat: l-ekwivalenti għall-flus tal-kundizzjonijiet tas-self vantaġġjużi, li jrid jiġi ddeterminat skont il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar ir-reviżjoni tal-metodu għall-iffissar tar-rati ta' skontijiet u ta' referenza tat-12 ta' Diċembru 2007, nieqes kwalunkwe vantaġġ irċevut fuq is-self li ntuża biex ikopri l-ispejjeż tas-servizzi pprovduti mit-taqsimat tat-tifi tan-nar li għalihom l-operatur tal-ajruport huwa intitolat għal rimborż skont il-paragrafu 8(3) tal-Luftsicherheitsgesetz;
  - (e) fir-rigward tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport konkluż bejn Germanwings u FZG fil-15 ta' Settembru 2006: l-ammont tal-ghajjnuna inkompatibbli;
  - (f) fir-rigward tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport konkluż bejn TUIFly u FZG fl-1 ta' April 2008: l-ammont tal-ghajjnuna inkompatibbli;
  - (g) fir-rigward tal-ftehim dwar is-servizzi offruti fl-ajruport u l-ftehimiet dwar is-servizzi ta' kummerċjalizzazzjoni konklużi bejn Ryanair u FZG fit-22 ta' Settembru 2008 u bejn AMS u l-*Land* Rhineland-Palatinat fis-6 ta' Ottubru 2008: l-ammont tal-ghajjnuna inkompatibbli.

5. L-ammonti li jridu jiġu rkuprati għandhom iġorru mgħax mid-data li fiha tpoġġew għad-dispożizzjoni tal-benefiċjarji sal-irkupru attwali tagħhom.
6. Il-Ġermanja għandha tipprovdi d-dati eżatti li fihom l-għajnuna pprovduta mill-Istat tpoġġiet għad-dispożizzjoni tal-benefiċjarji rispettivi.
7. L-imghax għandu jiġi kkalkolat fuq bażi komposta b'konformità mal-Kapitolu V tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 ⁽¹³⁾.
8. Il-Ġermanja għandha tikkancella l-ħlasijiet pendenti kollha tal-għajnuna msemmija fl-Artikolu 1 b'effett mid-data tal-adozzjoni ta' din id-Deciżjoni.

Artikolu 4

1. L-irkupru tal-għajnuna msemmija fl-Artikolu 1 ikun immedjat u effettiv.
2. Il-Ġermanja għandha tiżgura li din id-Deciżjoni tiġi implimentata fi żmien erba' xhur wara d-data tan-notifika ta' din id-Deciżjoni.

Artikolu 5

1. Fi żmien xahrejn wara n-notifika ta' din id-Deciżjoni, il-Ġermanja għandha tissottometti l-informazzjoni li ġejja:
  - (a) l-ammont totali ta' għajnuna rċevuta mill-benefiċjarji u, b'mod partikolari:
    - (i) l-ammont ta' għotjiet ta' investiment dirett, injezzjonijiet ta' kapital u l-ekwivalenti ta' flus tas-self vantaġġjuż li koprew l-ispejjeż tas-servizzi tat-tifi tan-nar u l-ispejjeż li għalihom l-operatur tal-ajruport huwa intitolat għal rimborż skont il-paragrafu 8(3) tal-LuftSiG;
    - (ii) informazzjoni dwar l-affidabbiltà kreditizja ta' FGAZ/FZG meta nħarġet il-garanzija 100 % u meta ġie pprovdut kull self mill-gabra komuni ta' flus, bil-ghan li l-Kummissjoni tkun tista' tiddetermina l-ekwivalenti ta' flus tal-garanzija u l-kundizzjonijiet vantaġġjużi tas-self mill-gabra komuni ta' flus skont l-Avviz tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' garanziji u l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar ir-reviżjoni tal-metodu għall-iffissar tar-rati ta' skontijiet u ta' referenza tat-12 ta' Diċembru 2007, rispettivament;
  - (b) l-ammont totali (il-kapital u l-imghaxijiet fuq l-irkupru) li jridu jiġu rkuprati mingħand kull benefiċjarju;
  - (c) deskrizzjoni dettaljata tal-miżuri diġà mehuda u ppjanati sabiex tikkonforma ma' din id-Deciżjoni;
  - (d) dokumenti li juru li l-benefiċjarji kienu ordnati jhallsu lura l-għajnuna.
2. Il-Ġermanja għandha żzomm lill-Kummissjoni infurmata dwar il-progress tal-miżuri nazzjonali mehuda sabiex tiġi implimentata din id-Deciżjoni sakemm jitlestha l-irkupru tal-għajnuna msemmija fl-Artikolu 1. Hija għandha tissottometti immedjatament, fuq sempliċi talba tal-Kummissjoni, informazzjoni dwar il-miżuri diġà mehuda u dawk ippjanati sabiex tikkonforma ma' din id-Deciżjoni. Hija għandha tipprovdi wkoll informazzjoni dettaljata rigward l-ammonti ta' għajnuna u l-imghax fuq l-irkupru diġà rkuprati mingħand il-benefiċjarji.

Artikolu 6

Din id-Deciżjoni hija indirizzata lir-Repubblika Federali tal-Ġermanja.

Magħmul fi Brussell, l-1 ta' Ottubru 2014.

Għall-Kummissjoni
Joaquín ALMUNIA
Viċi President

⁽¹³⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplementa r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 li jstabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat tal-KE (GU L 140, 30.4.2004, p. 1).